

III. Výdaje státního rozpočtu

1. Hlavní tendence ve vývoji výdajů státního rozpočtu

Zákon č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2011, ze dne 15. prosince 2010 stanovil výdaje v celkové výši 1 179,0 mld. Kč, z toho 118,8 mld. Kč mělo být kryto příjmy z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů⁴. Z hlediska výdajů byla v tomto zákonu promítnuta opatření směřující ke konsolidaci veřejných rozpočtů přijatá mj. v sociální oblasti (zákon č. 347/2010 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí), dále snížení objemu mezd o 10 % v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích (mimo pedagogických pracovníků) a úspory v rámci jejich ostatních provozních nákladů, snížení platů ústavních činitelů, státních zástupců, soudců, atd. Z časových důvodů nebyl do zákona o státním rozpočtu na rok 2011 zapracován dopad zákona č. 402/2010 Sb.⁵, který zpřísnil podmínky podpory využívání obnovitelných zdrojů energie. Proto byl přijat s účinností dnem 12. dubna 2011 zákon č. 97/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2011, tak, že se mj. celkové příjmy a celkové výdaje státního rozpočtu zvýšily o stejnou částku 11,7 mld. Kč, tj. bez dopadu na schodek státního rozpočtu. Ve výdajích se o tuto částku zvýšily výdaje kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu, resp. byl stanoven nový závazný ukazatel pro tuto kapitolu „Dotace na obnovitelné zdroje energie“; v příjmech se o stejnou částku zvýšil rozpočet daňových příjmů kapitoly Všeobecná pokladní správa. **Celkové výdaje schváleného státního rozpočtu na rok 2011** tak činily **1 190,7 mld. Kč**. Proti schválenému rozpočtu roku 2010 byly tyto výdaje vyšší o 0,5 % (tj. o 5,8 mld. Kč). **Běžné výdaje** byly ve schváleném rozpočtu na rok 2011 zahrnuty v objemu **1 086,2 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 1,6 % (o 16,7 mld. Kč), **kapitálové výdaje** v objemu téměř **104,5 mld. Kč** při meziročním plánovaném poklesu o 9,5 % (o 10,9 mld. Kč). Ve srovnání se skutečnými výdaji čerpanými v roce 2010 byly celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2011 stanoveny v částce o 2,9 % vyšší (o 33,9 mld. Kč), běžné výdaje o 5,8 % vyšší (o 59,6 mld. Kč) a kapitálové výdaje o 19,7 % nižší (o 25,7 mld. Kč).

Mandatorní výdaje, které stát hradí na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2011 zahrnuty ve výši **679,6 mld. Kč**, tj. 57,1 % z celkových rozpočtovaných výdajů (o 2,0 procentního bodu více než ve schváleném rozpočtu 2010 a o 2,8 procentního bodu více než ve skutečných výdajích roku 2010). Předpoklad meziročního růstu těchto výdajů činil 4,1 % (navýšení o 26,8 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2010, resp. 8,2 % (navýšení o 51,5 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2010. Z celku **mandatorní sociální výdaje** byly ve státním rozpočtu plánovány v částce **537,2 mld. Kč** při meziročním růstu o 2,5 % (o 12,9 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2010, resp. o 3,4 % (o 17,6 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2010. Tyto sociální výdaje tak měly odčerpat 50,9 % celkových rozpočtem schválených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2011 se podílet 45,1 %. Největší objem představovaly dávky důchodového pojištění 364,0 mld. Kč, tj. 67,7 % mandatorních sociálních výdajů a 53,6 % celkových mandatorních výdajů. Z ostatních

⁴ Rozpočet příjmů z rozpočtu EU a finančních mechanismů je stanoven ve výši 117,1 mld. Kč – rozdíl spočívá v zavedení principu předfinancování zejména v rámci Společné zemědělské politiky.

⁵ Zákon č. 402/2010, kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu objemově největší výdaje na dluhovou službu 73,0 mld. Kč, výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 35,3 mld. Kč a výdaje na úhradu státních záruk a negarantovaných úvěrů s.o. Správa železniční a dopravní cesty 11,4 mld. Kč. **Quasi mandatorní výdaje**, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, byly rozpočtovány ve výši **200,4 mld. Kč**, vč. mezd organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Další prostředky nutné na zajištění provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu, vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje, byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 74,7 mld. Kč.

Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (bez dávek v hmotné nouzi, dávek zdravotně postiženým a bez příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách) byly rozpočtem stanoveny ve výši **132,4 mld. Kč**, **dotace státním fondům** ve výši **69,2 mld. Kč** - bez dotací na činnost Státního zemědělského intervenčního fondu (v rozpočtu Ministerstva zemědělství pro SZIF 41,1 mld. Kč neinvestičních prostředků na programy Společné zemědělské politiky a v rozpočtu Ministerstva dopravy 28,1 mld. Kč investičních prostředků pro Státní fond dopravní infrastruktury), **transfery podnikatelským subjektům 42,7 mld. Kč**, transfery **neziskovým a podobným organizacím 7,4 mld. Kč**, atd.

V průběhu roku byl schválený **státní rozpočet výdajů** na rok 2011 **navýšen o 19,3 mld. Kč na celkem 1 210,0 mld. Kč**. Z toho navýšení rozpočtu o 19,1 mld. Kč nemělo vliv na plánovaný schodek státního rozpočtu, protože se jednalo o současné navýšení rozpočtu příjmů ve stejné výši na základě zmocnění ministra financí podle § 24 odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech v návaznosti na financování společných programů EU a ČR z rozpočtu EU. K objemově významnému navýšení rozpočtu došlo v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (o 10,8 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu (o 4,3 mld. Kč) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (o 3,7 mld. Kč). Na základě zmocnění ministra financí podle § 2 odst. 3 zákona č. 433/2011 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2011 byly z kapitoly Operace státních finančních aktiv převedeny do rozpočtu kapitoly Ministerstvo zemědělství prostředky na odstraňování povodňových škod ve výši 182,4 mil. Kč, které zvýšily plánovaný schodek státního rozpočtu. Povoleno překročení výdajů, které nebylo zahrnuto v rozpočtu po změnách a které změnilo saldo státního rozpočtu a financující položky, činilo 2,6 mld. Kč. Jednalo se o překročení výdajů podle § 2 odst. 1 zákona č. 433/2011 Sb., resp. zákona č. 382/2009 Sb., o státním dluhopisovém programu na částečnou úhradu nákladů spojených s odstraněním následků škod způsobených záplavami a povodněmi v červnu a červenci 2009 a v roce 2010, ve znění zákona č. 180/2010 Sb., a příslušných usnesení vlády ve výši 2,1 mld. Kč (kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj 946,7 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 749,9 mil. Kč a Ministerstvo dopravy 398,8 mil. Kč). Dále bylo povoleno překročit výdaje o 500,0 mil. Kč v kapitole Ministerstvo zemědělství, a to podle zákona č. 94/2009 Sb., o přijetí úvěru Českou republikou od Evropské investiční banky na financování investičních potřeb souvisejících s prováděním programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II.

V roce 2011 bylo provedeno 764 rozpočtových opatření, tj. o 23 méně než v roce 2010. Nejvyšší počet rozpočtových opatření se realizoval v kapitole Ministerstvo vnitra (108), dále v kapitolách Ministerstvo obrany (53), Ministerstvo spravedlnosti (53), Ministerstvo zemědělství (51), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (51), Ministerstvo zdravotnictví (49) a Ministerstvo financí (46). V uvedených kapitolách bylo provedeno celkem 411 rozpočtových opatření, což odpovídá 53,8 % všech provedených rozpočtových opatření v roce 2011.

Nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření (42,4 %) tvořily **přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly** (např. z běžných výdajů do kapitálových výdajů a opačně, přesuny mezi jednotlivými specifickými či průřezovými ukazateli apod.) na krytí rozpočtově nezajištěných

potřeb. Nejvíce rozpočtových opatření bylo realizováno u kapitol: Ministerstvo vnitra (67), Ministerstvo zdravotnictví (23), Ministerstvo spravedlnosti (22), Ministerstvo práce a sociálních věcí (20), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (20) a Ministerstvo životního prostředí (19). Značný počet přesunů v rámci výdajů jednotlivých kapitol byl v roce 2011 proveden v souvislosti se snížením počtu funkčních míst a s tím spojenou výplatou odstupného zaměstnancům, s nimiž byl rozváznán pracovní poměr. Většina kapitol se tímto způsobem snažila vypořádat s desetiprocentním poklesem objemu prostředků na platy zaměstnanců v pracovním poměru a služebním poměru a ostatních plateb za provedenou práci (ostatních osobních nákladů), který se týkal všech organizačních složek státu a příspěvkových organizací s výjimkou pedagogických pracovníků regionálního školství kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dále tyto přesuny souvisely s realizací organizačních a strukturálních změn v rámci příslušné kapitoly. Část přesunů se uskutečnila v souvislosti se zajištěním českého podílu programů spolufinancovaných ze zdrojů EU, když byl navýšen podíl státního rozpočtu ukazatele „Výdaje spolufinancované z rozpočtu EU bez SZP celkem“, v tom „ze státního rozpočtu“, a to vzhledem k současně provedenému souvztažnému navýšení příjmů a výdajů z prostředků EU podle § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel. Také se jednalo o přesuny v rámci jednotlivých operačních programů, např. byly provedeny přesuny z oblasti ostatních běžných výdajů do ostatních plateb za provedenou práci. Ministerstvo vnitra např. snížilo prostředky na platy příslušníků bezpečnostních sborů Policie ČR a HZS ČR, včetně souvisejících výdajů, a to v souvislosti se snížením počtu příslušníků bezpečnostních sborů. Vláda svým usnesením č. 239/2011 schválila snížení ukazatele – „Platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru“ pro rok 2011 a snížení počtu příslušníků a souhlasila s použitím mzdových prostředků a souvisejících výdajů příslušníků bezpečnostních sborů v oblasti ostatních běžných výdajů. V souvislosti s vyšší odchodovostí příslušníků obou bezpečnostních sborů a nutností vyplatit výsluhové příspěvky a odchodné tato kapitola navýšila ostatní sociální dávky, a to na úkor povinného pojistného placeného zaměstnavatelem, dávek důchodového pojištění a ostatních běžných výdajů. V kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí byly např. posíleny dávky důchodového pojištění na úkor podpor v nezaměstnanosti, starobních důchodů a dávek státní sociální podpory (podle usnesení Rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu č. 205/2011 a usnesení vlády č. 832/2011) navýšen byl příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách na úkor dávek státní sociální podpory.

Druhou skupinu zastoupenou 28,9 % podílem všech provedených rozpočtových opatření tvořily **přesuny mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu**. Tyto přesuny byly vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu nebo projektu byl jeden resort, v rámci jehož rozpočtu výdajů byly prostředky v celkovém objemu rozpočtovány, a který rozhodoval o jejich rozdělování. Tyto přesuny se v určitém objemu každoročně opakují. Celkově si mezi sebou kapitoly v průběhu roku 2011 přesunuly finanční prostředky ve výši 965,7 mil. Kč. Necelých 14 % těchto přesunů činily převody účelových prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací. Nejvyšší snížení výdajů bylo patrné u kapitoly Ministerstvo životního prostředí, která je řídicím orgánem u projektů v rámci Operačního programu životní prostředí, a kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy jako gestora za oblast sportovní reprezentace. Navýšení výdajů bylo nejvýraznější u kapitoly Ministerstvo zdravotnictví v souvislosti s realizací projektů Operačního programu životní prostředí, u Ministerstva vnitra na sportovní reprezentaci a Ministerstva obrany na sportovní reprezentaci, leteckou záchrannou službu a pro Univerzitu obrany v Brně.

Třetí skupina rozpočtových opatření s podílem 17,9 % na všech provedených rozpočtových opatřeních představovala uvolňování prostředků z **kapitoly Všeobecná pokladní správa do**

rozpočtů příslušných kapitol. Jednalo se jak o přesuny z položek účelově rozpočtovaných v kapitole Všeobecná pokladní správa, tak i o přesuny z Vládní rozpočtové rezervy. Největší objem finančních prostředků (celkem ve výši 1,5 mld. Kč) byl z kapitoly Všeobecná pokladní správa, položky „Výdaje na sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011“, převeden do kapitol Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Český statistický úřad na zajištění sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011, které se konalo ve dnech 25. a 26. března 2011. Do kapitol Ministerstvo vnitra a Český statistický úřad byly převedeny prostředky na volby konané v roce 2011 (14,2 mil. Kč).

Z kapitoly Operace státních finančních aktiv (3,8 % rozpočtových opatření) byly v roce 2011 převedeny finanční prostředky do čtyř kapitol, a to do kapitoly Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo kultury, Ministerstvo financí a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Do kapitoly Ministerstvo zemědělství byl největší objem finančních prostředků převeden na financování vodohospodářských akcí v roce 2011. Malá část tohoto objemu byla určena k majetkoprávnímu vypořádání majetku dotčeného realizací opatření na snížení povodňových rizik v povodí horního toku řeky Opavy dle usnesení vlády č. 444/2008 ze dne 21.8.2008. Další finanční prostředky byly přesunuty např. do kapitoly Ministerstvo kultury na dokončení akce Chrám sv. Barbory, která byla zahájena v roce 2005. Kapitola Ministerstvo financí navýšila výdaje na vrub kapitoly OSFA z důvodu zajištění úprav informačních systémů EDS/SMVS v souvislosti s projektem IISSP, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy pak z důvodu krizové situace v oblasti podpory sportu způsobené zásadním výpadkem odvodů na podporu sportovní činnosti ze společnosti SAZKA, a. s. Nedočerpané prostředky v roce 2011 vracela pouze kapitola Ministerstvo kultury.

Z kapitoly Státní dluh (4,5 % rozpočtových opatření) byly v roce 2011 převedeny finanční prostředky do kapitol Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo financí, Ministerstvo kultury a Ministerstvo dopravy. Největší objem finančních prostředků byl převeden prostřednictvím rozpočtových opatření do kapitoly Ministerstvo dopravy na krytí národního podílu u projektů schválených v rámci Operačního programu Doprava – B (z úvěrových prostředků EIB) a na výstavbu silničního okruhu kolem Prahy, část jihozápadní. U Ministerstva zemědělství byly finanční prostředky z kapitoly Státní dluh určeny na financování vodohospodářských akcí (z prostředků úvěrů od EIB) a financování národních doplňkových plateb k přímým platbám (TOP-UP). Kapitole Ministerstvo kultury byly převedeny finanční prostředky např. na realizaci akce „Pražské Quadriennale“, do kapitoly Ministerstvo financí plynuly finanční prostředky např. do podprogramů „Pořízení, obnova a provozování ICT MF“ a „Integrovaný informační systém Státní pokladny (IISSP)“.

Souvztažné zvýšení příjmů a výdajů se týkalo 2,5 % rozpočtových opatření z celku. Jednalo se o rozpočtová opatření provedená podle ustanovení § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel. Na základě zmíněného ustanovení bylo provedeno souvztažné zvýšení příjmů a výdajů u 8 kapitol. Vzhledem k roku 2010 šlo v této skupině rozpočtových opatření o pokles počtu rozpočtových opatření o polovinu (z 38 v roce 2010 na 19 v roce 2011). Příjmy a výdaje byly v průběhu roku 2011 souvztažně zvýšeny, jak již bylo uvedeno, o 19,1 mld. Kč.

Schválený rozpočet výdajů státního rozpočtu, rozpočet po změnách a jeho čerpání v roce 2011, vč. srovnání s rokem 2010 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 27: Celkové výdaje státního rozpočtu (v mil. Kč)

	Skutečnost 2010	Státní rozpočet 2011		Skutečnost 2011	% plnění 5=(4:3)	Index 2011/2010 6=(4:1)	Rozdíl 2011-2010 7=(4-1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4			
V Ý D A J E celkem	1 156 793	1 190 701	1 210 010	1 155 526	95,5	99,9	-1 267
BĚŽNÉ VÝDAJE	1 026 569	1 086 197	1 084 434	1 036 654	95,6	101,0	10 085
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	97 679	89 716	90 446	89 618	99,1	91,7	-8 060
z toho: platy	67 885	61 521	61 721	61 560	99,7	90,7	-6 325
ostatní platby za provedenou práci	5 521	5 756	6 158	5 755	93,5	104,2	235
povinné pojistné placené zaměstnavatelem	24 250	22 421	22 542	22 276	98,8	91,9	-1 974
Neinvestiční nákupy a související výdaje	118 646	147 516	145 997	123 384	84,5	104,0	4 738
v tom: nákup materiálu	9 626	6 666	7 635	7 440	97,4	77,3	-2 186
úroky a ostatní finanční výdaje	48 786	73 006	71 898	55 676	77,4	114,1	6 889
nákup vody, paliv a energie	5 749	5 235	5 393	5 491	101,8	95,5	-258
nákup služeb	32 195	36 443	34 424	30 462	88,5	94,6	-1 733
ostatní nákupy	9 286	7 173	7 785	7 749	99,5	83,4	-1 537
z toho: opravy a udržování	6 595	4 427	5 175	5 288	102,2	80,2	-1 307
cestovné (tuzemské a zahraniční)	1 220	1 104	1 218	1 081	88,8	88,7	-138
poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	4 744	11 444	11 441	9 728	85,0	205,0	4 983
výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	8 260	7 548	7 419	6 839	92,2	82,8	-1 421
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	42 662	47 168	50 531	47 160	93,3	110,5	4 498
z toho: neinv. transfery podnikatelským subjektům	28 101	37 833	37 689	33 263	88,3	118,4	5 162
neinv. transfery neziskovým apod. org.	10 332	6 584	9 919	10 453	105,4	101,2	121
z toho: občanským sdružením	4 146	2 273	3 923	4 247	108,3	102,5	102
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	89 769	95 845	91 835	82 429	89,8	91,8	-7 340
z toho: státním fondům	36 880	42 556	38 537	29 544	76,7	80,1	-7 336
fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění	52 714	53 013	53 013	52 733	99,5	100,0	20
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	132 399	126 209	133 529	132 289	99,1	99,9	-110
z toho: obcím	54 094	47 105	50 656	51 333	101,3	94,9	-2 761
krajům	76 964	76 760	80 607	80 106	99,4	104,1	3 142
regionálním radám soudržnosti	1 308	2 343	2 238	817	36,5	62,5	-491
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. org. Převody vlastním fondům	57 181	52 774	57 513	57 204	99,5	100,0	23
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	450 426	468 584	466 392	462 256	99,1	102,6	11 830
z toho: sociální dávky	430 907	446 467	445 747	444 069	99,6	103,1	13 162
z toho: dávky důchodového pojištění	346 213	363 970	368 089	368 069	100,0	106,3	21 856
dávky státní sociální podpory	40 880	38 253	36 360	36 094	99,3	88,3	-4 786
dávky nemocenského pojištění	22 996	21 927	22 079	21 734	98,4	94,5	-1 262
podpory v nezaměstnanosti	13 355	14 300	11 157	10 316	92,5	77,2	-3 039
Neinvestiční transfery do zahraničí	35 215	38 094	39 639	39 388	99,4	111,8	4 172
z toho: odvody a příspěvky do rozpočtu EU	32 309	35 250	36 350	36 327	99,9	112,4	4 018
Neinvestiční půjčené prostředky	0	1 800	1 877	77	4,1	91 892,9	77
Ostatní neinvestiční výdaje *)	1 174	17 845	6 025	2 200	36,5	187,4	1 027
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	130 224	104 504	125 575	118 872	94,7	91,3	-11 352
z toho: investiční nákupy a související výdaje	14 620	12 623	14 128	13 590	96,2	93,0	-1 029
inv. transfery podnikatelským subjektům	10 365	4 836	13 491	15 192	112,6	146,6	4 827
inv. transfery státním fondům	48 131	28 084	36 081	39 641	109,9	82,4	-8 491
inv. transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	39 572	31 007	37 787	29 351	77,7	74,2	-10 221
inv. transfery příspěvkovým organizacím	14 734	11 632	17 690	17 877	101,1	121,3	3 142

*) včetně neinvestičních prostředků jiným veřejným rozpočtům a neinvestičních převodů Národnímu fondu

Celkové výdaje státního rozpočtu v roce 2011 dosáhly 1 155,5 mld. Kč, tj. 95,5 % rozpočtu po změnách (úspora 54,5 mld. Kč), **při meziročním poklesu o 0,1 %, tj. o 1,3 mld. Kč**. Z celku **běžné výdaje představovaly 1 036,7 mld. Kč**, tj. 95,6 % rozpočtu po změnách při úspoře 47,8 mld. Kč a meziročním růstu o 1,0 % (o 10,1 mld. Kč). **Kapitálové výdaje činily téměř 118,9 mld. Kč**, tj. 94,7 % rozpočtu po změnách při úspoře 6,7 mld. Kč a meziročním poklesu o 8,7 % (téměř o 11,4 mld. Kč); podíl kapitálových výdajů na plnění celkových výdajů státního rozpočtu se snížil o 1,0 procentního bodu na 10,3 %. V čerpání výdajů je zahrnuto plnění z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech (2008-2010), jejich stav k 31.12.2011 činil 36,6 mld. Kč, když došlo od 1.1.2011 k jejich snížení o 64,6 mld. Kč, stav nároků z nespotřebovaných výdajů v letech 2008 až 2011 dosáhl 129,9 mld. Kč. Stav rezervních fondů kapitol státního rozpočtu na bankovních účtech k 31.12.2011 činil téměř 1,3 mld. Kč a proti stejnému datu předchozího roku se snížil o 495,1 mil. Kč.

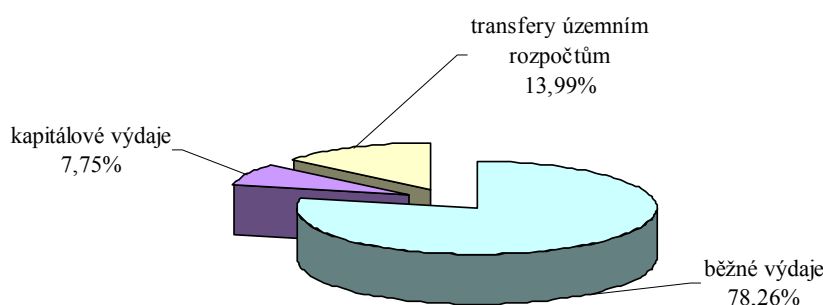
Mandatorní výdaje dosáhly **652,7 mld. Kč**, tj. 56,5 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2011 při meziročním růstu o 3,9 % (o 24,6 mld. Kč); čerpáno bylo o 3,7 % méně, než stanovil rozpočet po změnách – úspora činila téměř 24,8 mld. Kč. Z celku představovaly 81,8 % **mandatorní sociální výdaje**, které dosáhly **533,7 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 2,4 % (o 12,7 mld. Kč). Podrobné čerpání mandatorních výdajů je uvedeno v části III.5. Zprávy.

Mandatorní výdaje společně s výdaji na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné a za vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů kapitol státního rozpočtu dosáhly v roce 2011 celkem 803,2 mld. Kč, tj. 69,5 % celkových výdajů státního rozpočtu za rok 2011 (o 1,4 procentního bodu více než v roce 2010).

Podíl celkových výdajů státního rozpočtu na nominálním hrubém domácím produktu roku 2011 v běžných cenách (3 807,2 mld. Kč) činil 30,35 %, tj. o 0,31 % procentního bodu méně než v roce 2010 (HDP v b.c. 3 772,9 mld. Kč).

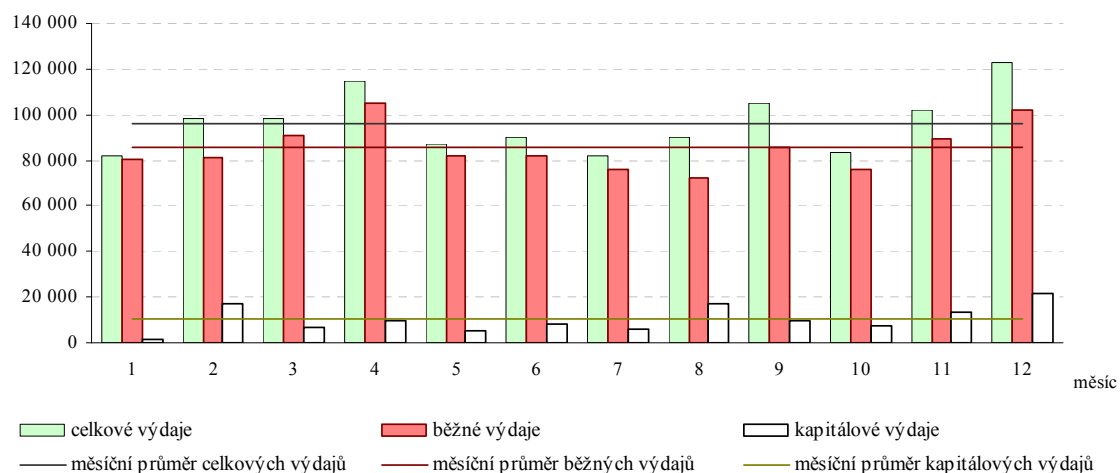
Strukturu výdajů státního rozpočtu za rok 2011 ukazuje následující graf (kapitálové a běžné výdaje bez transferů územním samosprávným celkům):

Graf č. 7: Struktura výdajů státního rozpočtu v roce 2011 (v %)

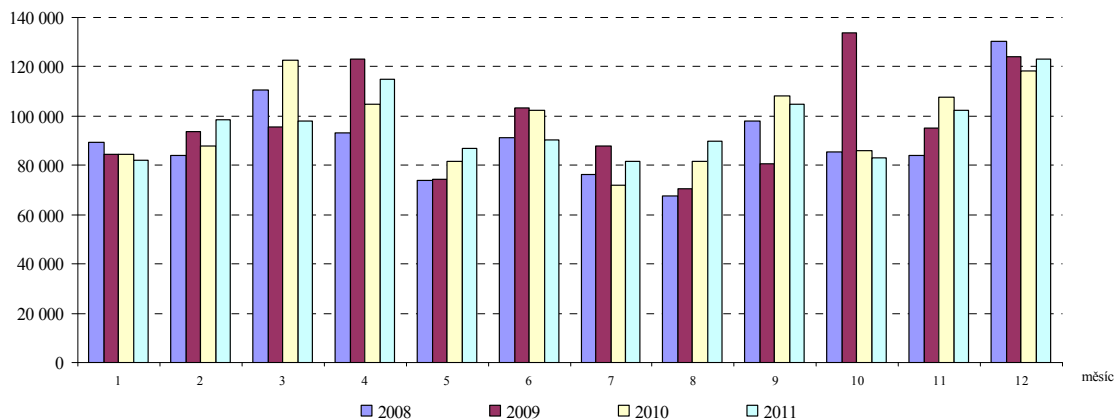
Měsíční čerpání výdajů v roce 2011 proti průměru ukazuje následující graf:

Graf č. 8: Měsíční čerpání výdajů v roce 2011 (v mil. Kč)

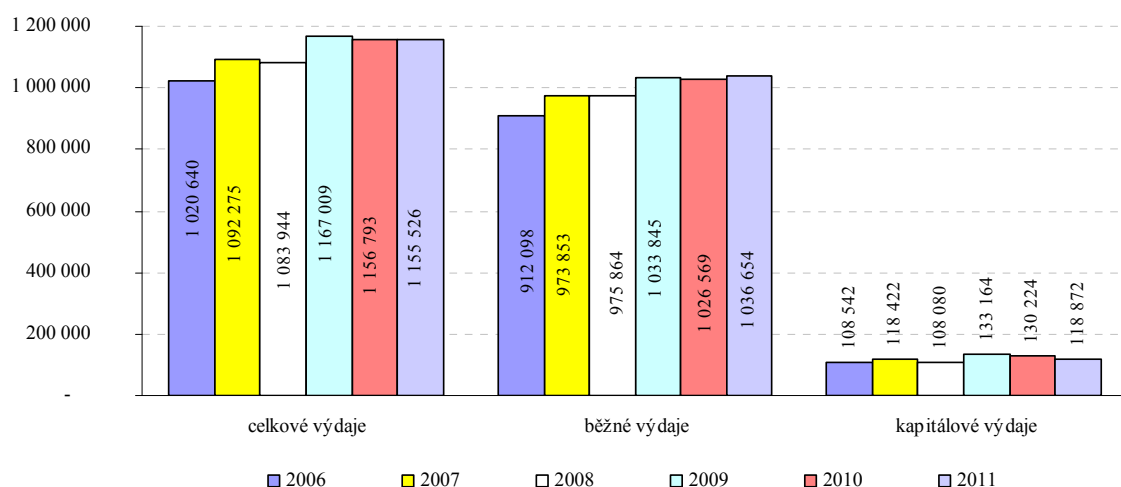
Měsíční průměr výdajů čerpaných v roce 2011 ve výši **96,3 mld. Kč** byl v porovnání s rokem 2010 nižší o 0,1 %, tj. o 105,0 mil. Kč. Většina výdajů byla čerpána poměrně rovnoměrně (např. výdaje do sociální oblasti), čerpání některých se však soustředilo pouze na některé měsíce roku a ty pak do značné míry ovlivnily výši měsíčního průměru. Např. výdaje na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi poskytnuté kapitolou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ovlivnily čerpání výdajů v měsících leden (záloha 18,3 mld. Kč na první čtvrtletí roku 2011), duben (záloha 17,9 mld. Kč na druhé čtvrtletí) červen a červenec (záloha 3,3 mld. Kč, resp. 14,8 mld. Kč na třetí čtvrtletí) a září (záloha 18,1 mld. Kč na čtvrté čtvrtletí). Neinvestiční prostředky státním fondům byly ve výrazně nadprůměrné výši převedeny v měsících listopad (12,5 mld. Kč) a prosinec (5,4 mld. Kč), když měsíční průměr činil 2,3 mld. Kč (šlo zejména o transfery z kapitoly Ministerstvo zemědělství pro Státní zemědělský intervenční fond v rámci Společné zemědělské politiky). Nerovnoměrně byly v průběhu roku uskutečňovány také převody investičních prostředků státním fondům, nadprůměrná částka byla převedena v měsících únor (9,8 mld. Kč), duben (5,2 mld. Kč), srpen (10,0 mld. Kč), listopad (3,7 mld. Kč) a prosinec (5,7 mld. Kč), naopak v ostatních měsících roku dosáhly podprůměrné úrovně (průměrná měsíční hodnota těchto převodů činila 3,3 mld. Kč); jednalo se zejména o transfery z kapitoly Ministerstvo dopravy Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Výdaje na dluhovou službu měly na celkové čerpání vliv ve všech měsících roku v závislosti na termínech dohodnutých úrokových splátek, zejména pak v dubnu (13,8 mld. Kč), červnu (6,6 mld. Kč), září (10,9 mld. Kč) a říjnu (7,4 mld. Kč). Státní příspěvek na podporu stavebního spoření byl z 97,8 % vyplacen již v dubnu a květnu (po více než 5,2 mld. Kč), odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU dosáhly nadprůměrné hodnoty zejména v měsících únoru (7,4 mld. Kč) a prosinci (7,6 mld. Kč) proti průměru 3,0 mld. Kč.

Graf č. 9: Měsíční čerpání výdajů státního rozpočtu v letech 2008 až 2011 (v mil. Kč)

Čerpání výdajů státního rozpočtu v letech 2006 až 2011 ukazuje následující graf:

Graf č. 10: Výdaje státního rozpočtu v letech 2005 – 2010 (v mil. Kč)

Hodnocení plnění jednotlivých druhů výdajů státního rozpočtu v roce 2011 je uvedeno v dalších částech zprávy a vztahuje se, není-li uvedeno jinak, k rozpočtu po změnách. V příslušných pasážích je komentováno i využití prostředků souvisejících s projekty financovanými z úvěrů od Evropské investiční banky v celkové částce 5,5 mld. Kč (hrubé transfery) převedené z kapitoly Státní dluh do příslušných kapitol státního rozpočtu, které jednotlivé projekty realizovaly.

2. Běžné výdaje státního rozpočtu

Běžné (neinvestiční) výdaje státního rozpočtu představují výdaje správců kapitol státního rozpočtu na provoz a plnění úkolů vlastního úřadu, výdaje na činnost jimi zřizovaných organizačních složek státu a příspěvkových organizací a další výdaje, které tyto správci kapitol uskutečňují poskytováním příspěvků, dotací nebo transferů v souladu se svou působností podle kompetenčního zákona, příp. dalších zákonů, na jejichž základě byly zřízeny.

Běžné (neinvestiční) výdaje byly ve schváleném rozpočtu ČR na rok 2011 stanoveny zákonem č. 433/2010 Sb., ve znění zákona č. 97/2011 Sb., ve výši 1 086,2 mld. Kč s předpokladem navýšení o 1,6 % (o 16,7 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2010; proti skutečnosti 2010 by se tyto výdaje měly zvýšit o 5,8 % (o 59,6 mld. Kč). V průběhu roku byl rozpočet těchto výdajů snížen o 1,8 mld. Kč na 1 084,4 mld. Kč, když k úpravám rozpočtovaných výdajů došlo v celé řadě položek. Skutečně bylo v roce 2011 **čerpáno 1 036,7 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 95,6 % rozpočtu po změnách (úspora činila 47,8 mld. Kč) při meziroční růstu téměř o 1,0 % (o 10,1 mld. Kč).

Hodnocení podle jednotlivých skupin běžných výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby je uvedeno v dalších částech Zprávy.

2.1. Výdaje na sociální transfery a služby zaměstnanosti

Mandatorní sociální výdaje a aktivní politika zaměstnanosti (vč. prostředků z rozpočtu EU/FM) ve výši 543,5 mld. Kč představovaly 45,6 % rozpočtem stanovených běžných výdajů. V průběhu roku byl rozpočet snížen o 910,9 mil. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **537,5 mld. Kč**, tj. o 0,9 % (o 5,2 mld. Kč) méně, než stanovil rozpočet po změnách, při meziročním růstu téměř o 2,0 % (o 10,4 mld. Kč). Čerpaná částka představovala 51,5 %

běžných výdajů tj. o 0,5 procentního bodu více než v roce 2010, resp. 46,2 % celkových výdajů v roce 2011, tj. o 0,9 procentního bodu více než v roce 2010. Kromě valorizace dávek důchodového pojištění ovlivnil rozpočtem stanovenou výši sociálních výdajů státu na rok 2011 a skutečné čerpání finančních prostředků a jejich srovnání s předchozím rokem, mj. zákon č. 347/2010 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí⁶ a částečně i zákon č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony⁷.

Tabulka č. 28: Výdaje státního rozpočtu v sociální oblasti (v mil. Kč)

VÝDAJE NA SOCIÁLNÍ TRANSFERY A STÁTNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2010	Státní rozpočet 2011		Skutečnost 2011	% plnění	Index 2011/2010	Rozdíl 2011-2010
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Sociální dávky	436 847	453 571	452 893	451 156	99,6	103,3	14 309
v tom:							
dávky důchodového pojištění*)	346 213	363 970	368 089	368 069	100,0	106,3	21 856
z toho: starobní důchody	272 068	286 066	292 780	292 776	100,0	107,6	20 708
dávky nemocenského pojištění	22 996	21 927	22 079	21 734	98,4	94,5	-1 262
z toho: nemocenské	15 065	13 511	13 761	13 491	98,0	89,6	-1 574
dávky státní sociální podpory	40 880	38 253	36 360	36 094	99,3	88,3	-4 786
podpory v nezaměstnanosti	13 355	14 300	11 200	10 349	92,4	77,5	-3 006
dávky pomoci v hmotné nouzi a pro zdrav. postižené**)	5 905	7 113	7 112	7 060	99,3	119,5	1 154
zvláštní dávky ozbrojených sborů	7 497	8 007	8 053	7 850	97,5	104,7	353
Ostatní peněžní transfery fyzickým osobám	21 130	19 736	19 965	19 211	96,2	90,9	-1 919
z toho: příspěvek na péči podle zákona o soc. službách**)	19 800	17 767	18 000	18 241	101,3	92,1	-1 560
Ochrana zaměstnanců při plat. neschopnosti zaměstnavatelů***)	498	700	700	389	55,6	78,2	-109
Mandatorní peněžní transfery fyzickým osobám celkem	458 475	474 006	473 559	470 756	99,4	102,7	12 281
Příspěvek na penzijní připojištění	5 474	6 100	5 800	5 588	96,3	102,1	114
Podpora novomanželských půjček	0	0	0	0	x	0,0	0
Platba do veřejného zdravotního pojištění	52 700	52 997	52 997	52 717	99,5	100,0	18
Sociální dotace a příspěvky zaměstnavatelům	4 279	4 123	4 069	4 591	112,8	107,3	312
v tom:							
podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením	2 712	2 600	2 760	3 282	118,9	121,0	570
příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	1 567	1 523	1 309	1 309	100,0	83,5	-258
Mandatorní sociální výdaje celkem	520 928	537 226	536 425	533 653	99,5	102,4	12 725
Aktivní politika zaměstnanosti (vč. prostředků EU/FM)	6 172	6 305	6 196	3 816	61,6	61,8	-2 356
Sociální výdaje a služby zaměstnanosti celkem	527 100	543 532	542 621	537 469	99,1	102,0	10 369

*) vč. dávek vyplacených do ciziny; dále ve sloupci skutečnost vč. zálohy České poště na výplatu důchodů počátkem roku 2012 (2 14 mil. Kč v roce 2010 a 2 011 mil. Kč v roce 2011)

**) transfery do územních rozpočtů na dávky a příspěvky vyplácené obcemi

***) náhrady mezd za zaměstnavatele při jeho pracovní neschopnosti, úhrady pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění za zaměstnance, úhrada daně z příjmů za zaměstnance, příslušné služby, např. pošt apod.

Pozn.: Údaje za sociální dávky se liší od údajů viz Tabulka č. 27 a v bilanci příjmů a výdajů o transfery územním rozpočtům na dávky a o další související výdaje obsažené ve tř. 5 rozpočtové skladby

2.1.1. Sociální dávky

Sociální dávky, rozpočtované podle druhového členění rozpočtové skladby v seskupení položek neinvestiční transfery obyvatelstvu, zahrnují výdaje státního rozpočtu na výplatu

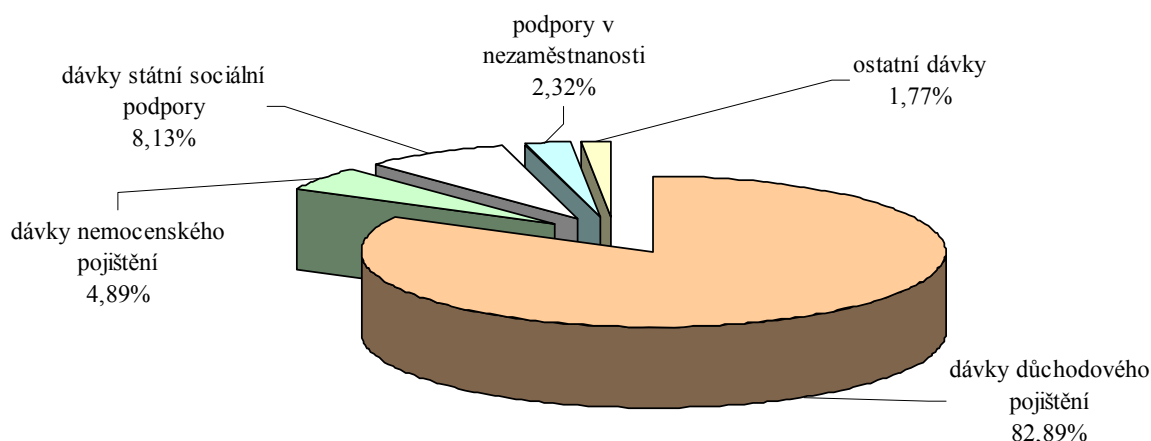
⁶ Zákon č. 347/2010 Sb. byl na návrh vlády projednán a schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ve stavu legislativní nouze, po schválení Senátem a po podpisu prezidentem republiky vstoupil v platnost s účinností od 1.1.2011. Na návrh opozičních poslanců byl 14.3.2011 způsob projednávání a tím i platnost tohoto zákona řešen Ústavním soudem s verdiktem, že přijatá opatření zůstanou v platnosti do 31.12.2011 a zákon musí do tohoto data být projednán běžnou legislativní cestou.

⁷ Zákon č. 220/2011 Sb. řeší především dopady nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 8/07 (publikováno pod č. 135/2010 Sb.), který shledal dosavadní způsob stanovení výpočtového základu, z něhož se vypočítává procentní výměra důchodu, tedy i výše tzv. redukčních hranic, protiústavním. K 30.9.2011 byl zrušen § 15 zákona o důchodovém pojištění, který tento způsob výpočtu stanovil; samotná existence redukčních hranic však zpochybněna nebyla, a tak pro vyjádření zásluhovosti v základním důchodovém pojištění byla mj. uzákoněna pravidla pro stanovení výše redukčních hranic a základní výměry důchodu ve vazbě na průměrnou mzdu.

dávek důchodového pojištění, ostatních dávek⁸, dávek státní sociální podpory a výdaje na podpory v nezaměstnanosti⁹. Na rok 2011 byly tyto dávky rozpočtovány ve výši 446,5 mld. Kč s předpokládaným meziročním růstem o 2,9 % (o 12,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2010 a o 3,6 % (o 15,6 mld. Kč) proti skutečnosti 2010 a představovaly 95,3 % schváleného rozpočtu neinvestičních transferů obyvatelstvu na rok 2011 stanoveného ve výši 468,6 mld. Kč. K 31.12.2011 byl rozpočet sociálních dávek snížen na 445,7 mld. Kč (o 719,9 mil. Kč). Vyplaceno bylo celkem **444,1 mld. Kč**, tj. 99,6 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 3,1 % (o 13,2 mld. Kč).

Následující graf ukazuje podíl jednotlivých druhů výdajů sociálních dávek v roce 2011:

Graf č. 11: Podíl jednotlivých druhů výdajů sociálních dávek

Dávky důchodového pojištění

Největší objem 364,0 mld. Kč, tj. 81,5 % z celkových rozpočtovaných sociálních dávek na rok 2011, připadlo na dávky důchodového pojištění. Předpoklad meziročního růstu těchto dávek činil 5,1 % jak proti schválenému rozpočtu roku 2010, tak proti skutečnosti roku 2010, tj. meziroční navýšení o 17,7 mld. Kč, resp. o 17,8 mld. Kč. Kromě pokrytí zvýšených výdajů spojených s růstem počtu důchodců a se zvyšováním průměrného důchodu daným mezigenerační obměnou byly vzhledem ke splnění valorizační podmínky podle § 67 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, ve státním rozpočtu zahrnuty i předpokládané finanční prostředky spojené s lednovým zvýšením důchodů ve výši 12,9 mld. Kč (pro rok 2010 valorizační podmínka splněna nebyla a k valorizaci důchodů k 1.1.2010 tak nedošlo). Podle nařízení vlády č. 281/2010 Sb. se u důchodů starobních, invalidních, vdovských, vdoveckých a sirotčích přiznaných před 1.1.2011 zvýšila od splátky po 31.12.2010 základní výměra o 60 Kč na 2 230 Kč a procentní výměra o 3,9 % procentní výměry, která náležela ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšovala. Průměrný starobní důchod se tak zvýšil o 371 Kč na 10 494 Kč. V průběhu roku došlo ke změnám rozpočtu v rámci jednotlivých kapitol, které dávky důchodového pojištění vyplácejí: u kapitoly

⁸ Dávky nemocenského pojištění, zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, dávky pomoci v hmotné nouzi poskytované Ministerstvem obrany občanům vojenských újezdů, příspěvek na péči pro občany žijící v zahraničí, vyrovnání důchodů se Slovenskem a další drobné dávky.

⁹ Státní rozpočet sociálních dávek nezahrnuje transfery územním rozpočtům na dávky, resp. příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, transfery na dávky v pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým, které byly v roce 2011 rozpočtovány v neinvestičních transferech veřejným rozpočtům územní úrovně v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Ministerstvo práce a sociálních věcí se jednalo o zvýšení schváleného rozpočtu o 4,4 mld. Kč na vrub rozpočtu podpor v nezaměstnanosti (3,1 mld.Kč) a dávek státní sociální podpory (1,3 mld. Kč); o snížení rozpočtu pak v kapitolách Ministerstvo vnitra (o 100,0 mil. Kč), Ministerstvo obrany (o 77,0 mil. Kč) a Ministerstvo spravedlnosti (o 104,6 mil. Kč).

Tabulka č. 29: Dávky důchodového pojištění (v mil. Kč)

DŮCHODY	Skutečnost 2010	Skutečnost 2011	Index 2011/2010	Rozdíl 2011 2010
Dávky důchodového pojištění celkem	346 213	368 069	106,3	21 856
z toho:				
důchody starobní	272 068	292 776	107,6	20 708
důchody invalidní	47 457	47 703	100,5	246
v tom:				
3. stupeň	30 676	29 668	96,7	-1 008
2. stupeň	4 203	5 140	122,3	938
1. stupeň	12 578	12 895	102,5	316
důchody pozůstalostní	26 681	27 582	103,4	901
v tom:				
vdovské	21 061	21 691	103,0	630
vdovecké	2 321	2 479	106,8	157
sirotčí	3 298	3 412	103,4	114

Dávky důchodového pojištění¹⁰ v roce 2011 **dosáhly celkem 368,1 mld. Kč**, tj. 100% plnění rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 6,3 % (o 21,9 mld. Kč), a představovaly tak 82,9 % sociálních dávek (o 2,6 procentního bodu více než v roce 2010). Tyto výdaje obsahují veškeré prostředky na výplatu důchodů, včetně výplat důchodů do ciziny a zálohy České pošty na výplatu důchodů v prvních výplatních termínech ledna následujícího roku. Na výši důchodů kromě výše uvedeného mělo částečně vliv i vydání zákona č. 220/2011 Sb., který mj. s účinností od 30. září 2011 stanoví závislost základní výměry důchodu a výpočet redukčních hranic na průměrné mzdě.

Z celku bylo vyplaceno na **důchody starobní 292,8 mld. Kč**, tj. o 7,6 % (o 20,7 mld. Kč) více než v roce 2010, na **důchody invalidní 47,7 mld. Kč** při meziročním růstu o 0,5 % (o 246,0 mil. Kč) a na **důchody pozůstalostní 27,6 mld. Kč** při meziročním růstu o 3,4 % (o 901,1 mil. Kč). Ostatní dávky důchodového pojištění v částce 8,1 mil. Kč byly vyplaceny v kapitole Ministerstvo obrany. **Záloha** na výplatu důchodů začátkem ledna 2012, poskytnutá **České poště** koncem prosince 2011 kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí, činila 2 011 mil. Kč, koncem roku 2010 na výplatu důchodů počátkem ledna 2011 to bylo téměř 2 147 mil. Kč. Po korekci o uvedené zálohy bylo na dávky důchodového pojištění v roce 2011 důchodcům skutečně vyplaceno 368,2 mld. Kč (rozdíl 135,8 mil. Kč).

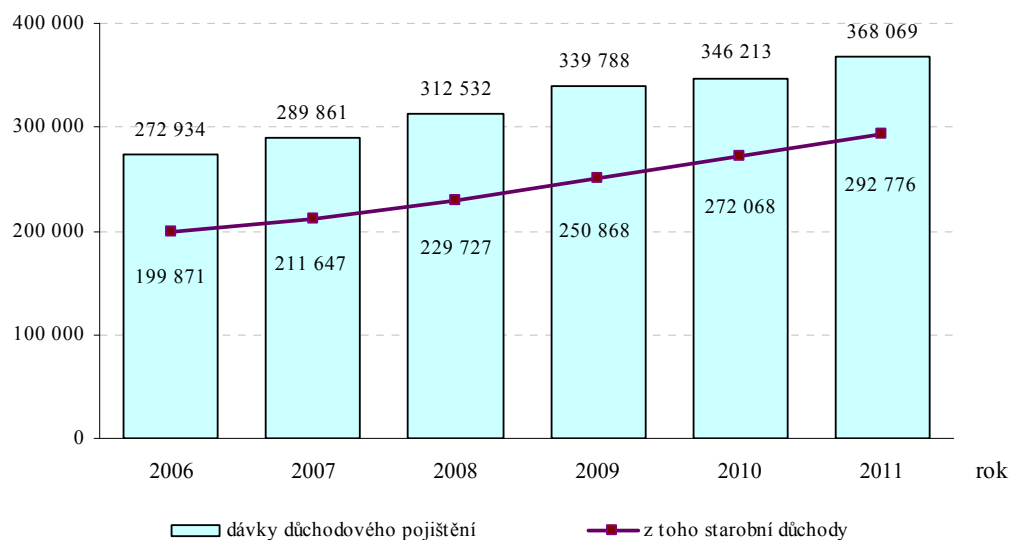
Na výplatě dávek důchodového pojištění se 97,6 % podílela kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí (359,1 mld. Kč), z toho starobní důchody činily 284,5 mld. Kč, tj. 97,2 % všech vyplacených starobních důchodů v roce 2011; průměrná výše plného starobního důchodu činila 10 203 Kč a meziročně se zvýšila o 4,4 % (o 426 Kč). Česká správa sociálního zabezpečení zajišťovala výplatu 3 573,2 tis. důchodů pro 2 941,8 tis. důchodců, vč. zahraničních. Z celku bylo 2 371,0 tis. plných starobních důchodů (o 79,8 tis. více než v roce 2010), dále 19,9 tis. poměrných starobních důchodů, 455 tis. invalidních důchodů (z toho 232,2 tis. důchodů pro invalidy 3. stupně v průměrné výši 9 992 Kč, tj. o 351 Kč více

¹⁰ Údaje o výdajích na důchody jsou uváděny z hlediska rozpočtu (finančního zúčtování rozpočtového roku), tzn. ve výdajích je zahrnuta záloha zasláná České poště na výplatu důchodů z rozpočtu běžného roku, ale příjemce obdrží tento důchod až v roce příštím, naopak v běžném roce příjemce obdrží důchod, ve kterém je zahrnuta záloha České pošty z rozpočtu minulého roku.

než v roce 2010) a 727,0 tis. pozůstalostních důchodů (z toho 582,8 tis. vdovských důchodů v průměrné výši 3 002 Kč, tj. o 74 Kč více než v roce 2010).

Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění v letech 2006 až 2011 ukazuje následující graf:

Graf č. 12: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění v letech 2006-2011 (v mil. Kč)

Meziročně se, jak již bylo uvedeno, výdaje na dávky důchodového pojištění v roce 2011 zvýšily o 6,3 % (o 21,9 mld. Kč), v roce 2010 o 1,9 % (o 6,4 mld. Kč), v roce 2009 o 8,7 % (téměř o 27,3 mld. Kč); v roce 2008 o 7,8 % (o 22,7 mld. Kč), v roce 2007 pak o 6,2 % (o 16,9 mld. Kč) a v roce 2006 o 10,3 % (o 25,5 mld. Kč).

Dávky nemocenského pojištění

Schválený rozpočet výdajů na dávky nemocenského pojištění na rok 2011 byl stanoven ve výši 21,9 mld. Kč, tj. o 7,8 % (o 1,9 mld. Kč) méně proti schválenému rozpočtu roku 2010 a o 4,6 % (o 1,1 mld. Kč) méně proti skutečnosti 2010. Největší rozpočtovaný objem 61,6 % z těchto dávek připadá na dávku „nemocenské“, tj. o 5,4 procentního bodu méně než stanovil schválený rozpočet roku 2010; zde se projevil vliv zákona č. 347/2010 Sb., který změnil zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, - mj. se prodloužila doba poskytování náhrady mzdy (platu) a odměny zaměstnavatelem z prvních 14 na prvních 21 dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény) se zachováním 3-denní tzv. karenční doby – nemocenské se vyplácí až od 22. dne trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény)¹¹; také se zachovala jednotná procentní sazba pro výpočet nemocenského ve výši 60 % jako v roce 2010 (odpadlo zvýhodnění dlouhodobých pracovních neschopností nebo karantén). V průběhu roku byl rozpočet zvýšen celkem o 151,9 mil. Kč, z toho u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, jejíž rozpočet činil 98,9 % rozpočtu

¹¹ Podle § 192 až 194 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, má zaměstnavatel povinnost zabezpečit své zaměstnance v období prvních 21 kalendářních dnů jejich dočasné pracovní neschopnosti **náhradou mzdy nebo platu** s tím, že tato náhrada nepřísluší za první tři dny dočasné pracovní neschopnosti. Schválený rozpočet náhrad mezd v době nemoci zaměstnancům organizačních složek státu činí 169,2 mil. Kč, tj. o 23,1 % (o 50,8 mil. Kč) méně než schválený rozpočet roku 2010 a o 43,9 % (o 51,6 mil. Kč) více než činila skutečnost 2010. Čerpáno bylo 152,1 mil. Kč, tj. 87,4 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 70,2 %, tj. o 62,7 mil. Kč.

všech dávek nemocenského pojištění, o 140 mil. Kč na úkor rozpočtu dávek státní sociální podpory.

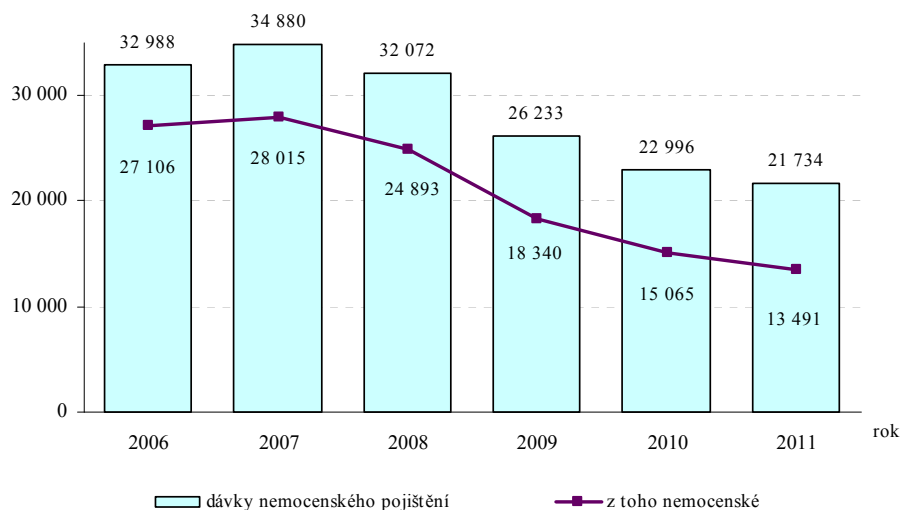
Tabulka č. 30: Dávky nemocenského pojištění (v mil. Kč)

DÁVKY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ	Skutečnost 2010	Skutečnost 2011	Index 2011/2010	Rozdíl 2011/2010
Dávky nemocenského pojištění celkem	22 996	21 734	94,5	-1 262
z toho:				
nemocenské	15 065	13 491	89,6	-1 574
ošetřovné	431	640	148,3	209
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	4	6	153,0	2
peněžitá pomoc v mateřství	7 496	7 597	101,3	101

Vyplaceno bylo celkem **21,7 mld. Kč**, tj. 98,4 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 5,5 % (téměř o 1,3 mld. Kč). Z celku 62,1 % (o 3,4 procentního bodu méně než v roce 2010) představovala dávka **nemocenské**, která byla čerpána ve výši **13,5 mld. Kč**, tj. 98,0 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 10,4 % (téměř o 1,6 mld. Kč), i když počátkem roku docházelo ještě k výplatám nároku na nemocenské z roku 2010 podle pravidel roku 2010. **Peněžitá pomoc v mateřství** byla poskytnuta v částce **7,6 mld. Kč** (99,2 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,3 %, tj. o 100,9 mil. Kč). **Ošetřovné** ve výši **640,0 mil. Kč** bylo plněno na 98,5 % rozpočtu navýšeného o 120,0 mil. Kč a meziročně se zvýšilo o 48,3 %, tj. o 208,6 mil. Kč. **Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství** dosáhl **5,8 mil. Kč**, tj. 93,7 % rozpočtu po změnách a přes polovinu více než bylo čerpáno v roce 2010 (o 53,0 %, tj. o 2,0 mld. Kč).

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2006 až 2011 ukazuje následující graf:

Graf č. 13: Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2006-2011

Na pokles výdajů na dávky nemocenského pojištění od roku 2008 měla vliv mimo změn parametrů pro výpočet dávek v jednotlivých letech i skutečnost, že v roce 2008 došlo k zavedení tzv. 3-denní karenční doby, kdy se dávka nemocenské nevyplácela, od 1.1.2008 do 30.6.2008 (na základě nálezu Ústavního soudu byla karenční doba zrušena), od 1.1.2009 do 31.12.2010 nemocenské příslušelo od 15. kalendářního dne trvání nemoci nebo karantény, od 1.1.2011 se nemocenské vyplácí od 22. dne pracovní neschopnosti (karantény).

Dávky státní sociální podpory

Ve schváleném rozpočtu na rok 2011 byly dávky státní sociální podpory zahrnuty ve výši 38,3 mld. Kč, tj. 92,0 % schváleného rozpočtu roku 2010 (o 3,3 mld. Kč méně), proti skutečnosti 2010 byly plánované výdaje nižší o 6,4 % (o 2,6 mld. Kč). Meziroční snížení rozpočtu bylo mj. ovlivněno změnou zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (zákonem č. 347/2010 Sb.) a bylo dáno mj. zrušením sociálního příplatku s výjimkou vybraných osob se zdravotním postižením, zúžením nároku na porodné (13 000 Kč pro osoby, kterým se narodilo první živé dítě, jestliže žijí v rodinách s příjmem do 2,4násobku životního minima rodiny; 19 500 Kč při narození prvního dítěte při vícečetném porodu) a sjednocením výše rodičovského příspěvku na 216 tis. Kč ve dvouleté a čtyřleté variantě čerpání. V průběhu roku byl rozpočet snížen o 1,9 mld. Kč ve prospěch dávek důchodového pojištění (1,3 mld. Kč), dávek nemocenského pojištění (200,0 mil. Kč), transferů na příspěvek na péči (233,0 mil. Kč) a příspěvku na zaměstnávání osob se zdravotním postižením (160,0 mil. Kč). Řada dávek státní sociální podpory je stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum (rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné) a neprobíhají jejich automatické valorizace. Životní minimum se využívá při zjišťování nároku zejména na dávku přídatků na dítě a může být navýšeno podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, nařízením vlády.

Čerpání jednotlivých dávek státní sociální podpory v roce 2011 a jejich srovnání s rokem 2010 je uvedeno v tabulce:

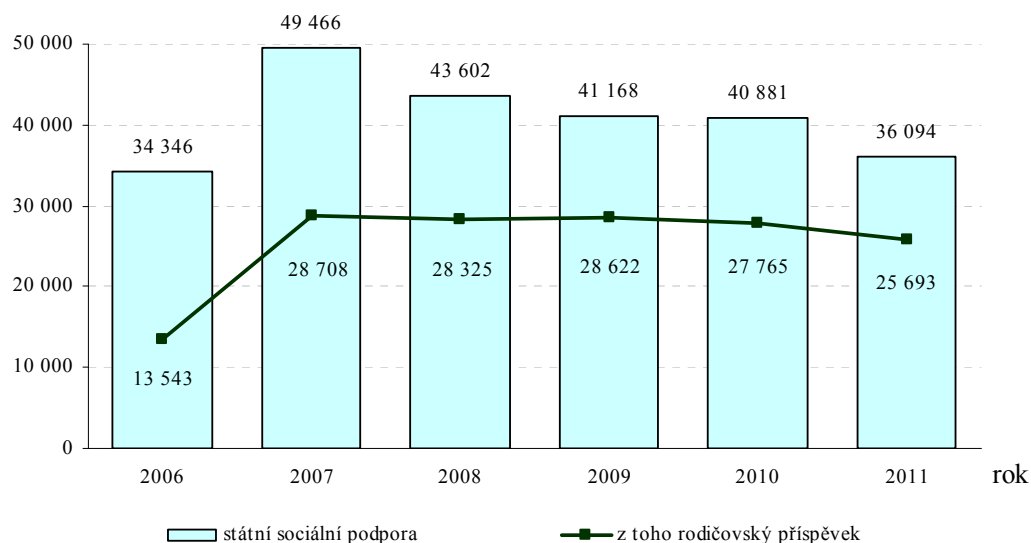
Tabulka č. 31: Čerpání jednotlivých dávek státní sociální podpory (v mil Kč)

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY	Skutečnost 2010	Skutečnost 2011	Index 2011/2010	Rozdíl 2011-2010
Dávky státní sociální podpory celkem	40 880	36 094	88,3	-4 786
z toho:				
přídavek na dítě	3 875	3 496	90,2	-379
sociální příplatek	3 117	795	25,5	-2 321
příspěvek na bydlení	3 533	4 625	130,9	1 092
rodičovský příspěvek	27 765	25 693	92,5	-2 072
dávky pěstounské péče	1 009	1 066	105,7	57
porodné	1 565	292	18,7	-1 273
pohřebné	16	15	94,2	-1

Vyplaceno bylo celkem **36,1 mld. Kč**, tj. 99,3 % rozpočtu po změnách (úspora 265,7 mil. Kč) při meziročním poklesu o 11,7 % (o 4,8 mld. Kč). V čerpání dávek sociální podpory se projevil vliv novel zákona o státní sociální podpoře, které snížily jak pevné částky, tak nastavily přísnější parametry u posuzování nároků na dávky závisující na příjmu žadatele.

Čerpání výdajů na dávky státní sociální podpory v letech 2006 až 2011 ukazuje následující graf:

Graf č. 14: Čerpání výdajů na dávky státní sociální podpory v letech 2006-2011 (v mil. Kč)

V roce 2006 činila výše měsíčního rodičovského příspěvku 3 696 Kč, tj. 1,54 % násobku částky platného životního minima na osobní potřeby rodiče, v roce 2007 byl rodičovský příspěvek stanoven na 40 % průměrné měsíční mzdy v nepodnikatelské sféře z roku 2005 a činil 7 582 Kč měsíčně. Od roku 2008 jsou zavedeny tři varianty čerpání tohoto příspěvku, které byly v jednotlivých letech zpřesňovány.

Podpory v nezaměstnanosti

Schválený státní rozpočet stanovil výdaje na podpory v nezaměstnanosti na rok 2011 ve stejné výši jako schválený rozpočet na rok 2010, tj. 14,3 mld. Kč; proti skutečným výdajům v roce 2010 byl však o 7,1 % nižší (o 935,2 mil. Kč). Zákon č. 347/2010 Sb. změnil zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, když vyloučil souběh pobírání podpory v nezaměstnanosti a výkonu tzv. nekolidujícího zaměstnání, snížil procentní sazbu podpory v nezaměstnanosti na 45 % průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměřovacího základu těm uchazečům, kteří předchozí zaměstnání ukončili sami nebo dohodou se zaměstnavatelem (s výjimkami danými v zákoníku práce), zpřísnil podmínky poskytování podpory v nezaměstnanosti, resp. posunutí počátku jejího vyplácení o dobu, po kterou uchazeči o zaměstnání přísluší zákonné odstupné, odbytné nebo odchodné, zavedl překlenovací příspěvek pro osoby, které se rozhodnou řešit svou nezaměstnanost zahájením samostatné výdělečné činnosti, rozšířil důvody pro odejmutí povolení ke zprostředkování zaměstnání, atd. V průběhu roku byl státní rozpočet snížen o 3,1 mld. Kč na 11,2 mld. Kč ve prospěch dávek důchodového pojištění.

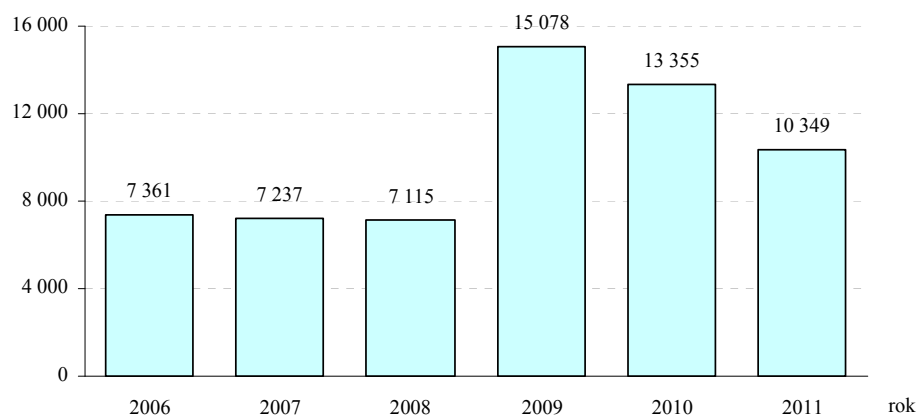
V roce 2011 bylo na podpory v nezaměstnanosti **vyplaceno celkem 10,3 mld. Kč**, tj. 92,4 % rozpočtu po změnách (úspora 850,9 mil. Kč) při meziročním snížení o 22,5 % (o 3,1 mld. Kč). Z celku bylo 9,6 mld. Kč poskytnuto uchazečům o zaměstnání, 340,1 mil. Kč uchazečům při rekvalifikaci, 7,7 mil. Kč osobám se zdravotním postižením zařazeným do pracovní rehabilitace, 10,0 mil. Kč představovaly podpory v nezaměstnanosti do zahraničí, 30,9 mil. Kč poštovné a bankovní, atd. Srovnání nezaměstnanosti k 31.12.2011 proti stejnému datu v předchozích letech a její vývoj v průběhu roku 2011 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 32: Srovnání nezaměstnanosti v letech 2005 – 2011

měsíc	12/2006	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	03/2011	06/2011	09/2011	12/2011
míra nezaměstnanosti v %	7,7	6,0	6,0	9,2	9,6	9,2	8,1	8,0	8,6
uchazeči o zaměstnání v tis.	448,5	354,9	352,3	539,1	561,6	547,8	478,8	475,1	508,5
volná místa v tis.	93,4	141,1	91,2	30,9	30,8	33,9	38,4	39,8	35,8

Úřad práce evidoval k **31.12.2011** celkem **508 451 uchazečů o zaměstnání** (o 53 100 osob méně než ke stejnému datu roku 2010), z toho 491 958 představovali dosažitelní uchazeči o zaměstnání¹² (o 54 526 osob méně než ke konci roku 2010). Úřad práce v prosinci 2011 poskytl podporu v nezaměstnanosti 129 951 uchazečům o zaměstnání, tj. 25,6 % všech osob vedených v evidenci (v prosinci 2010 byly podpory v nezaměstnanosti vyplaceny 31,9 % z evidovaných, tj. 178 968 osobám). Nabízel celkem 35 784 volných pracovních míst, když na jedno volné místo připadlo v průměru 14,2 uchazeče (18,2 uchazeče v prosinci 2010). **Míra registrované nezaměstnanosti k 31.12.2011 činila 8,6 %**, tj. o 1,0 procentního bodu méně než k 31.12.2010, míra registrované nezaměstnanosti žen dosáhla 9,8 % a mužů 7,7 %. Vyšší míru nezaměstnanosti než republikový průměr vykázalo 46 okresů, nejvyšší okresy Jeseník 16,8 %, Bruntál 16,5 %, Most 15,6 %, Hodonín 14,5 %, Znojmo 14,1 %, atd., nejnižší okresy Praha-východ 3,3 %, Praha a Praha-západ po 3,9 %, Mladá Boleslav 4,6 %, Benešov a Rychnov nad Kněžnou po 5,5 %, atd. Průměrná míra nezaměstnanosti v roce 2011 byla 8,6 %, tj. o 0,4 procentního bodu méně než v roce 2010.

Čerpání výdajů v letech 2006 až 2011 uvádí následující graf.

Graf č. 15: Výdaje na podpory v nezaměstnanosti v letech 2006-2011 (v mil. Kč)

Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti a na jejím vývoji v souvislosti s hospodářským stavem země.

Zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru

Schválený rozpočet výdajů na zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, vyplácené ministerstvy vnitra, obrany, spravedlnosti a financí, byl na rok 2011 stanoven ve výši 8,0 mld. Kč s předpokladem meziročního navýšení o 0,8 % (o 64,6 mil. Kč) proti rozpočtu roku 2010 a o 6,8 % (o 509,9 mil. Kč) proti skutečnosti 2009. V průběhu

¹² Uchazeči o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání (za dosažitelné se nepovažují ženy na mateřské dovolené, absolventi na vojně, uchazeči v pracovní neschopnosti, lidé ve vazbě nebo výkonu trestu, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikaci nebo vykonávají krátkodobé zaměstnání).

roku byl rozpočet navýšen o 46,0 mil. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **7,9 mld. Kč**, tj. 97,5 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 4,7 % (o 353,1 mil. Kč). Z celku vyplatily kapitoly Ministerstvo vnitra 4,2 mld. Kč, Ministerstvo obrany 2,7 mld. Kč, Ministerstvo spravedlnosti 600,2 mil. Kč a Ministerstvo financí 400,0 mil. Kč. Výsluhový příspěvek za všechny dotčené kapitoly dosáhl 7,0 mld. Kč, odchodné 782,3 mil. Kč, odbytné 64,6 mil. Kč, atd.

Transfery územním rozpočtům na dávky

Prostředky na sociální dávky vyplácené obyvatelstvu obcemi byly rozpočtovány a územním rozpočtům převáděny kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí. Jedná se o dávky pomoci v hmotné nouzi¹³ podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc), dávky pro osoby se zdravotním postižením¹⁴ podle vyhlášky MPSV č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon ČNR o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a příspěvek na péči¹⁵ podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Na rok 2011 byly uvedené dávky rozpočtovány v celkové výši 24,9 mld. Kč, tj. proti schválenému rozpočtu 2010 o 0,8 % (o 198,2 mil. Kč) více, proti skutečnosti 2010 pak o 3,2 % méně (o 826,6 mil. Kč), když bylo na jednu stranu zohledněno možné zvýšení výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi vzhledem k přijatým omezením v systému dávek státní sociální podpory, na druhou stranu pokles výdajů na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách v souvislosti s jeho snížením z 2 000 Kč na 800 Kč měsíčně osobám starším 18 let v I. stupni závislosti (zákon č. 347/2010 Sb.). V průběhu roku byl rozpočet navýšen celkem o 233,0 mil. Kč na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách. Na obce bylo výše uvedenou kapitolou státního rozpočtu **převedeno** celkem **25,3 mld. Kč**, tj. o 0,7 % více než stanovil rozpočet po změnách (o 187,9 mil. Kč), při meziročním poklesu o 1,6 % (o 405,7 mil. Kč).

Příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách byl ve schváleném státním rozpočtu na rok 2011 odhadnut na 17,8 mld. Kč. Vzhledem k tomu, že v průběhu roku došlo k potřebě dalších prostředků na tento mandatorní výdaj, byl rozpočet navýšen o 233,0 mil. Kč přesuny prostředků v rámci kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, resp. snížením rozpočtu u dávek státní sociální podpory o 233,0 mil. Kč. Územním rozpočtům bylo na tento příspěvek **poukázáno 18,2 mld. Kč**, tj. o 1,3 % více proti rozpočtu po změnách (o 240,7 mil. Kč) při meziročním poklesu téměř o 7,9 % (o 1,6 mld. Kč).

Dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky pro osoby se zdravotním postižením byly ve schváleném státním rozpočtu zahrnuty ve výši 7,1 mld. Kč, na jejich výplatu byla územním rozpočtům poskytnuta téměř celá rozpočtovaná částka; plněno bylo 99,3 % rozpočtu při meziročním růstu o 19,5 % (téměř o 1,2 mld. Kč).

Skutečně bylo obcemi na dávky sociální péče vyplaceno 25,0 mld. Kč. Z celku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách připadlo 18,1 mld. Kč (o 1,5 mld. méně než v roce 2010), na dávky pomoci v hmotné nouzi 5,0 mld. Kč (o 1,1 mld. Kč více než v roce 2010), z toho 3,8 mld. Kč na příspěvek na živobytí, 850,2 mil. Kč na doplatek na bydlení, 300,0 mil. Kč na mimořádnou okamžitou pomoc, atd.) a na dávky pro osoby se zdravotním postižením 1,9 mld. Kč (z toho 881,1 mil. Kč na příspěvek na provoz motorového vozidla,

¹³ Pomoc osobám s nedostatečnými příjmy, kdy osoba/společně posuzované osoby si ho nemohou zvýšit vlastním přičiněním (vlastní prací, uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo jiným využitím majetku). O dávkách pomoci v hmotné nouzi v roce 2011 rozhodují a vyplácejí je pověřené obecní úřady (na území vojenských újezdů újezdní úřady vojenských újezdů).

¹⁴ Slouží k odstranění, zmírnění nebo překonání následků jejich postižení.

¹⁵ Poskytuje se osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci.

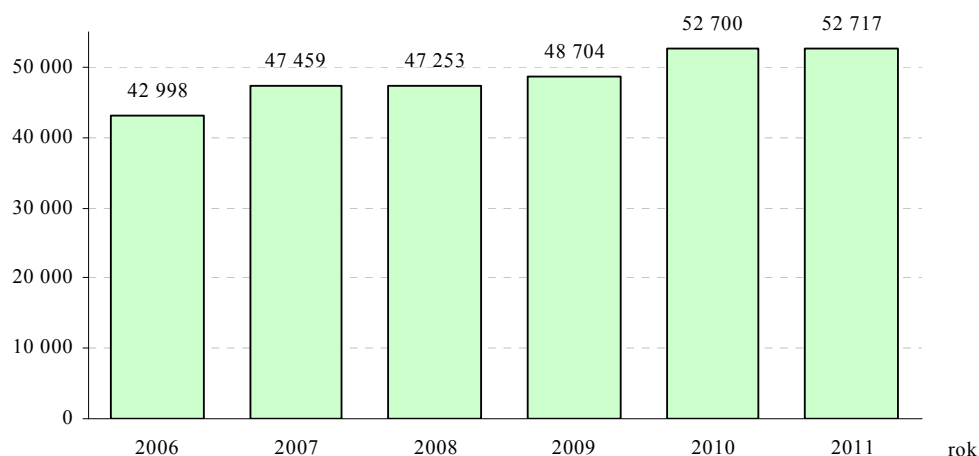
558,1 mil. Kč na příspěvek na zvláštní pomůcky, 363,5 mil. Kč na příspěvek na zakoupení, opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla, atd.).

2.1.2. Ostatní sociální transfery a náhrady obyvatelstvu

Platba státu do systému všeobecného zdravotního pojištění

Platba státu na zdravotní pojištění za zákonem vybrané skupiny obyvatel (tzv. státní pojištěnci) byla ve státním rozpočtu zahrnuta v kapitole Všeobecná pokladní správa ve výši 53,0 mld. Kč s předpokladem meziročního růstu o 1,7 % (o 898,0 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2010, proti skutečnosti 2010 pak o 0,6 % (o 297,7 mil. Kč). Vyměřovací základ pro tuto platbu zůstal v roce 2011 stejný jako v roce 2010 ve výši 5 355 Kč tak jako z něj odvozená platba státu za osobu a měsíc v částce 723 Kč. Za leden až prosinec 2011 bylo na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění **převedeno 52,7 mld. Kč**, tj. 99,5 % rozpočtu při úspoře 280,1 mil. Kč, ke které došlo v důsledku snížení počtu státních pojištěnců, jejichž počet od března do listopadu průběžně klesal. Ve srovnání s rokem 2010 byla vyplacena přibližně stejná částka (meziroční zvýšení výdajů o 0,3 %, tj. o 17,5 mil. Kč).

Graf č. 16: Platba státu za státní pojištěnce v letech 2006 až 2011 (v mil. Kč)

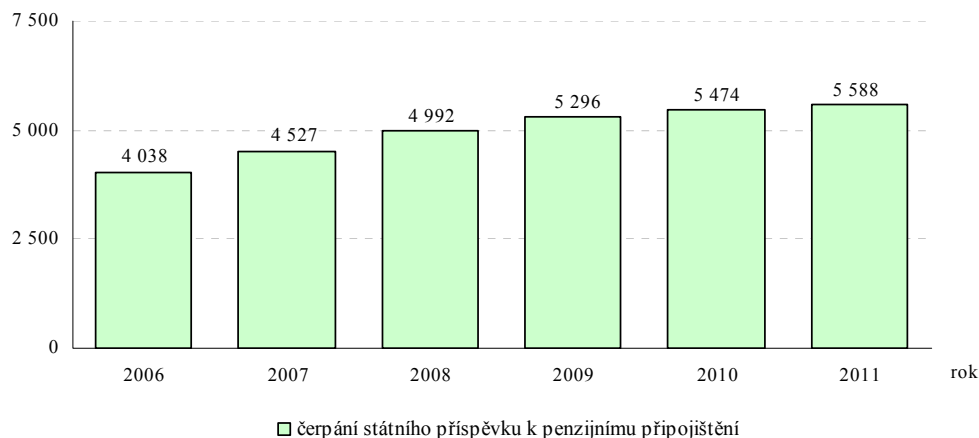
Státní příspěvek na penzijní připojištění

Státní příspěvek na penzijní připojištění vyplácí Ministerstvo financí penzijním fondům na základě jejich žádosti podle § 30 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, ve znění pozdějších předpisů, pro účastníky, kterým tento příspěvek náleží podle § 29 tohoto zákona. Schválený státní rozpočet výdajů na tento příspěvek 6,1 mld. Kč počítal s poklesem těchto výdajů o 6,1 % (o 400 mil. Kč) proti rozpočtu roku 2010, proti skutečnosti roku 2010 pak s navýšením o 11,4 % (o 626,1 mil. Kč). V průběhu roku byl rozpočet snížen o 300,0 mil. Kč k pokrytí zvýšené potřeby prostředků na odvody do rozpočtu EU. Celkem bylo na státní příspěvek na penzijní připojištění **čerpáno 5 587,8 mil. Kč**, tj. 96,3 % rozpočtu po změnách (úspora 212,2 mil. Kč) při meziročním růstu o 2,1 % (o 114,0 mil. Kč).

K růstu tohoto mandatorního výdaje došlo v roce 2011 zejména v důsledku zvyšujícího se počtu smluv o penzijním připojištění - jejich celkový počet k 31.12.2011 činil 4,6 mil. smluv, tj. cca o 1 % více než ke konci roku 2010. Roste také celkový objem účastnických příspěvků (bez příspěvků zaměstnavatelů), který v roce 2011 dosáhl 23,4 mld. Kč, tj. o 0,2 mld. Kč více než v roce 2010. Průměrný měsíční příspěvek účastníka dosáhl v roce 2011 výše cca 440 Kč. K 31.12.2011 působilo na finančním trhu v ČR celkem 9 penzijních fondů oprávněných k nabízení a poskytování finančních služeb v penzijním připojištění.

Uvedený vývoj situace ve výdajích státu na příspěvek k penzijnímu připojištění v letech 2006 až 2011 ukazuje následující graf:

Graf č. 17: Státní příspěvek na penzijní připojištění (v mil. Kč)

Penzijní připojištění si stále udržuje růstový trend - tempo jeho růstu je však pomalejší než v předchozích letech. Tomu nasvědčuje i snižující se počet smluv o penzijním připojištění nově uzavřených v roce 2011, který klesl proti roku 2010 o 8 % na cca 460 tis. smluv.

Výdaje na odškodnění podle příslušných právních předpisů

V souboru ostatních náhrad placených obyvatelstvu, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na odškodnění** podle příslušných legislativních předpisů. Zákonem o státním rozpočtu byly výdaje na odškodnění na rok 2011 zahrnuty v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí v částce 240,0 mil. Kč, rozpočtovými opatřeními, resp. převodem z kapitoly Všeobecná pokladní správa v částce 733,0 mil. Kč, byly navýšeny na 1 013,0 mil. Kč. Celkem výdaje spojené s realizací odškodňovacích zákonů dosáhly **933,6 mil. Kč**, z toho v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí 899,5 mil. Kč, tj. 96,3 % z celku.

Následující tabulka uvádí vyplacené prostředky podle kapitol státního rozpočtu a podle jednotlivých právních předpisů, vč. počtu odškodněných osob:

Tabulka č. 33: Výdaje na odškodnění

VÝDAJE NA ODŠKODNĚNÍ	Ministerstvo obrany		MPSV		Ministerstvo vnitra		Min. spravedlnosti		C e l k e m	
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč
odškodnění podle zákona č. 217/1994 Sb. ¹⁾			1	100					1	100
odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb. ²⁾			102	2 714					102	2 714
odškodnění podle zákona č. 172/2002 Sb. ³⁾			1	12					1	12
příplatky k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. ⁴⁾	634	1 990	6 294	161 075	25	1 170			6 953	164 235
nároky podle zákona č. 357/2005 Sb. ⁵⁾	7 501	16 358	31 791	722 571	262	6 380	300	466	39 854	745 775
odškodnění podle zákona č. 108/2009 Sb. ⁶⁾	673	1 965	58	13 017					731	14 982
odškodnění podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb. ⁷⁾					147	5 801			147	5 801
C e l k e m	8 808	20 313	38 247	899 489	434	13 351	300	466	47 789	933 619

¹⁾ zákon č. 217/1994 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky některým obětem nacistické perzekuce

²⁾ zákon č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěným do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb. - uplatnění nároku do 31.12.2002

³⁾ zákon č. 172/2002 Sb. o odškodnění osob odvečených do SSSR nebo do táborů, které SSSR zřídil v jiných státech

⁴⁾ nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁾ zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁾ zákon č. 108/2009 Sb., o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů

⁷⁾ nařízení vlády č. 135/2009 Sb., o poskytnutí jednorázového příspěvku ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem

2.1.3. Služby zaměstnanosti

Výdaje na státní politiku zaměstnanosti v širším pojetí¹⁶ byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2011 stanoveny na 25,4 mld. Kč při meziročním snížení o 3,5 % (o 915,4 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2010, proti skutečnosti roku 2010 byly naopak vyšší o 4,6 % (o 1,1 mld. Kč). Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet na rok 2011 upraven na 22,2 mld. Kč. Skutečně bylo **čerpáno celkem 19,1 mld. Kč**, tj. 86,4 % rozpočtu po změnách (úspora 3,0 mld. Kč) při meziročním poklesu o 21,2 % (téměř o 5,2 mld. Kč), a to zejména vlivem nižších výdajů na pasivní i aktivní politiku zaměstnanosti.

Státní politiku zaměstnanosti zabezpečuje především kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)** zejména prostřednictvím Úřadu práce. V roce 2011 bylo v této kapitole rozpočtováno 22,7 mld. Kč, rozpočet byl v průběhu roku snížen o 3,0 mld. Kč a skutečně bylo vynaloženo celkem **17,8 mld. Kč**, tj. 85,5 % rozpočtu po změnách (úspora 3,0 mld. Kč) při meziročním snížení výdajů o 21,5 % (o 4,9 mld. Kč). Výše čerpaných prostředků a jejich meziroční srovnání byly ovlivněny zejména nižšími výdaji na podpory v nezaměstnanosti. Z celkové částky bylo 58,0 % (téměř 10,3 mld. Kč) použito na podpory v nezaměstnanosti, 21,4 % (3,8 mld. Kč) na aktivní část politiky zaměstnanosti.

Ve výdajích státního rozpočtu souvisejících s politikou zaměstnanosti jsou rovněž sledovány dotace sociálního charakteru vyplacené zaměstnavatelům kapitolami **Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo dopravy**. Tyto příspěvky na **sociální důsledky restrukturalizace**

¹⁶ Podpory v nezaměstnanosti, aktivní politika zaměstnanosti, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, příspěvky zaměstnavatelů zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností a příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace.

ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy byly vyplaceny v celkové výši **1,3 mld. Kč** (viz dále).

Tabulka č. 34: Státní politika zaměstnanosti (v mil. Kč)

STÁTNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2010	Skutečnost 2011	Index 2011/2010	Rozdíl 2011-2010
Výdaje na státní politiku zaměstnanosti celkem	24 304	19 146	78,8	-5 158
1. Výdaje na státní politiku zaměstnanosti - kapitola MPSV	22 737	17 837	78,4	-4 900
z toho:				
a) podpory v nezaměstnanosti	13 355	10 349	77,5	-3 006
b) aktivní politika zaměstnanosti*)	6 172	3 816	61,8	-2 356
v tom:				
rekvalifikace	582	317	54,4	-265
veřejně prospěšné práce	1 624	1 025	63,2	-598
společensky účelná pracovní místa	1 454	795	54,7	-659
podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů	324	256	79,0	-68
cílené programy k řešení zaměstnanosti	627	975	155,5	348
investiční pobídky	509	227	44,6	-282
ostatní	1 052	221	21,1	-831
c) ochrana zaměstnanců při platební nesch. zaměstnavatelů	498	389	78,2	-109
d) zaměstnávání zdravotně postižených občanů**)	2 712	3 282	121,0	570
2. Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace - kapitoly MPO a MD	1 567	1 309	83,5	-258

*) včetně výdajů v rámci společných programů EU a ČR

**) příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změnou pracovní schopnosti

Výdaje na podpory v nezaměstnanosti jsou rozpočtovány v rámci sociálních dávek a jsou komentovány v části Zprávy 2.1.

Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti (APZ) představuje systém nástrojů, které přispívají k tvorbě nových pracovních míst - jde zejména o podporu na udržení a zvýšení zaměstnanosti rizikových skupin zaměstnanců (např. osoby se zdravotním postižením, mladí do 20 let, osoby starší než 50 let, dlouhodobě nezaměstnaní, ženy po mateřské nebo rodičovské dovolené), o podporu na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí zaměstnání, apod. Jedná se o nemandatorní část financování státních služeb zaměstnanosti.

Schválený státní rozpočet výdajů na APZ (celkem 6,3 mld. Kč) předpokládal pro rok 2011 meziroční pokles výdajů o 13,9 % (o 1,0 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2010 a růst o 2,2 % (o 133,3 mil. Kč) proti skutečnosti 2010. Z celku na vlastní nástroje APZ¹⁷ bylo rozpočtováno 1,4 mld. Kč prostředků, na investiční pobídky 1,0 mld. Kč a na výdaje související s financováním společných programů ČR a EU 3,9 mld. Kč na podporu trhu práce a zaměstnanosti (Evropský sociální fond - OP Lidské zdroje a zaměstnanost). V průběhu roku byl rozpočet snížen o 109,2 mil. Kč. **Výdaje státu dosáhly** v roce 2011 celkem **3,8 mld. Kč** a proti rozpočtu po změnách byly nižší o 38,4 % (o 2,4 mld. Kč), proti roku 2010 se snížily o 38,2 % (téměř o 2,4 mld. Kč); z celku v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost bylo čerpáno 2,2 mld. Kč, vč. prostředků z nároků z nespotebovaných výdajů v minulých letech.

Vlastní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti uplatňované podle zákona o zaměstnanosti a jeho prováděcích vyhlášek byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 3 067,4 mil. Kč (vč. výdajů v rámci společných programů ČR a EU), po úpravě rozpočtu 2 548,1 mil. Kč. **Vyplaceno bylo 2 393,2 mil. Kč**, tj. o 6,1 % (o 154,9 mil. Kč) méně než stanovil rozpočet po změnách. Meziročně se tyto výdaje snížily o 39,9 % (o 1 590,7 mil. Kč), když k meziročnímu

¹⁷ Rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením.

poklesu došlo u všech vlastních nástrojů APZ, objemově zejména na „společensky účelná pracovní místa“ (o 659,1 mil. Kč), „veřejně prospěšné práce“ (o 598,4 mil. Kč) a výdajů na „rekvalifikace“ (o 265,3 mil. Kč). Z celku výdaje na **rekvalifikace** dosáhly **316,9 mil. Kč**, vč. 231,9 mil. Kč v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) – Národní individuální projekty (NIP) rekvalifikace; výdaje na národní APZ činily 85,0 mil. Kč, za které se rekvalifikovalo více než 31,5 tis. osob. Výdaje na **veřejně prospěšné práce** byly čerpány v částce **1 025,5 mil. Kč**, vč. 475,2 mil. Kč v rámci OP LZZ – NIP VPP; bylo vytvořeno 9,1 tis. míst a na ně umístěno 9,8 tis. uchazečů. Na **společensky účelná pracovní místa** bylo v roce 2011 vynaloženo **795,1 mil. Kč**, z toho 283,2 mil. Kč připadlo na programy Evropského sociálního fondu; celkem bylo vytvořeno téměř 9,2 společensky účelných pracovních míst. Výdaje spojené se **zaměstnáváním občanů se zdravotním postižením** v roce 2011 dosáhly **255,8 mil. Kč**, tj. o 67,9 mil. Kč méně než v roce 2010; jedná se o příspěvky na vytvoření a provoz chráněných dílen a chráněných pracovišť, tzn. míst, kde pracuje více než 60 % osob se zdravotním postižením a o příspěvky na rehabilitaci těchto osob.

Další prostředky čerpané prostřednictvím Úřadu práce připadly např. na cílené programy k řešení zaměstnanosti znevýhodněné cílové skupiny osob 974,8 mil. Kč (OP LZZ Regionální individuální projekty), na příspěvek na zapracování a příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program 160,9 mil. Kč, z toho 141,8 mil. Kč v rámci OP LZZ, atd.

Výdaje na **investiční pobídky** jsou poskytovány podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů, podle Rámcových programů pro podporu rozvoje technologických center a strategických služeb a podle Programů pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností vždy podle příslušných usnesení vlády. Ke dni 1.4.2011 přešly práva a povinnosti při realizaci investičních pobídek v oblasti zaměstnanosti z Ministerstva práce a sociálních věcí na Úřad práce a mají nadále formu rekvalifikací a školení zaměstnanců a poskytování podpory na zřizování nových pracovních míst. K 31.3.2011 uvolnilo Ministerstvo práce a sociálních věcí v této oblasti 66,3 mil. Kč a následně Úřad práce 160,6 mil. Kč, celkem bylo čerpáno **226,9 mil. Kč**, tj. 23,9 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 55,4 % (o 282,2 mil. Kč). Z celkové částky připadlo do zpracovatelského průmyslu (z toho 160,0 mil. Kč na tvorbu nových pracovních míst a 24,3 mil. Kč na podporu rekvalifikace nebo školení zaměstnanců) a 42,5 mil. Kč bylo vynaloženo v rámci výše uvedeného Rámcového programu.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů jsou poskytovány podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na úhradu mezd zaměstnance, odvod daně z příjmů, odvod pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti a pojistného na zdravotní pojištění za zaměstnance a poštovné v případě, kdy se zaměstnavatel dostane do platební neschopnosti a je na něj podán návrh k vyhlášení konkursu. Ty byly ve státním rozpočtu s přihlédnutím k očekávanému vývoji nezaměstnanosti v roce 2011 schváleny ve výši 700,0 mil. Kč, tj. o 35,7 % (o 184,0 mil. Kč) více než stanovil schválený rozpočet na rok 2010 a o 40,6 % (o 202,2 mil. Kč) více než bylo v roce 2010 čerpáno. **Čerpáno** bylo **389,1 mil. Kč**, tj. 55,6 % rozpočtu (úspora 310,9 mil. Kč) při meziročním snížení o 21,8 % (o 108,7 mil. Kč). Z celku 309,5 mil. Kč činily náhrady mezd zaměstnancům ze státního rozpočtu za zaměstnavatele, 51,8 mil. Kč odvody daně z příjmů, 114,3 mil. Kč odvody pojistného na veřejné zdravotní pojištění, 16,3 mil. Kč odvody pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (vždy za zaměstnance) a služby pošty 217,5 tis. Kč.

Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům

Příspěvky zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců na částečnou kompenzaci nákladů souvisejících s jejich zaměstnáváním, poskytované podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, byly ve schváleném rozpočtu na rok 2011 zahrnuty ve výši 2,6 mld. Kč, tj. o 4,0 % (o 100,0 mil. Kč) více, než stanovil schválený rozpočet roku 2010, proti skutečnému čerpání v roce 2010 naopak méně o 4,1 % (o 112,3 mil. Kč). V průběhu roku byl rozpočet navýšen o 160,0 mil. Kč na úkor rozpočtu dávek státní sociální podpory. **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, resp. Úřad práce, poskytl v roce 2011 tyto příspěvky ve výši **3 282,4 mil. Kč**, tj. o 18,9 % (o 522,4 mil. Kč) více než stanovil rozpočet po změnách; meziročně se tyto výdaje zvýšily o 21,0 % (o 570,1 mil. Kč). Z celku 3 032,8 mil. Kč bylo převedeno do podnikatelské sféry a zbývající část do sféry neziskové.

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (tj. příspěvky vyplácené zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy) byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2011 zahrnuty ve výši 1 523 mil. Kč, tj. 89,2 % schváleného rozpočtu roku 2010 (o 185,0 mil. Kč méně), proti skutečnosti roku 2010 byly předpokládané výdaje nižší o 2,8 %, tj. o 43,6 mil. Kč). V průběhu roku byl rozpočet snížen o 214,4 mil. Kč, čerpáno bylo celkem **1 308,6 mil. Kč**, a to do výše rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje snížily o 16,5 % (o 258,0 mil. Kč). Z celku na obligatorní sociálně zdravotní náklady v kapitole **Ministerstvo průmyslu a obchodu** bylo v roce 2011 čerpáno **1 149,6 mil. Kč** podle zákona č. 154/2002 Sb., o přechodném financování sociálně zdravotních dávek horníků. Tyto dávky byly vyplaceny celkem pěti organizacím, nejvíce s.p. DIAMO Stráž pod Ralskem 1 050,8 mil. Kč, s.p. Palivový kombinát Ústí 73,5 mil. Kč, a.s. Coal Services Most 19,4 mil. Kč, a.s. Sokolovská uhelná, právní nástupce, Chomutov 4,0 mil. Kč a a.s. Severočeské doly, Chomutov téměř 2,0 mil. Kč. **Ministerstvo dopravy** v roce 2011 uvolnilo podle nařízení vlády č. 370/2007 Sb. finanční prostředky v rámci doprovodného sociálního programu v celkové výši **159,0 mil. Kč**, z toho zaměstnancům České dráhy, a.s. 110,0 mil. Kč, ČD Cargo, a.s. 23,0 mil. Kč a Správa železniční dopravní cesty, s.o. 26,0 mil. Kč.

2.2. Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům

Přehled státního rozpočtu, jeho úprav a čerpání neinvestičních transferů a půjčených prostředků podnikatelským subjektům je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 35: Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikat. subjektům (v mil. Kč)

Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům (521+561)	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v %	Index 2011/2010
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery celkem	28 101	37 833	37 689	33 263	88,3	118,4
z toho:						
Ministerstvo průmyslu a obchodu	8 184	21 775	18 866	15 687	83,1	191,7
Ministerstvo dopravy	6 252	5 429	5 828	5 819	99,8	93,1
Ministerstvo práce a sociálních věcí	4 334	3 013	4 445	3 122	70,2	72,0
Ministerstvo zemědělství	2 679	910	1 472	2 042	138,7	76,2
Všeobecná pokladní správa	4 570	5 157	4 862	4 060	83,5	88,8
Neinvestiční půjčené prostředky celkem		1 800	1 800			
z toho:						
Všeobecná pokladní správa		1800	1 800			

Státní rozpočet na rok 2011, schválený zákonem č. 433/2010 Sb., předpokládal proti rozpočtu po změnách roku 2010 meziroční zvýšení transferů podnikatelským subjektům o 8,8 mld. Kč,

tj. o 30,2 %, resp. proti skutečnosti roku 2010 zvýšení o 9,7 mld. Kč, tj. o 34,6 %. Vysoký nárůst souvisel se zákonem č. 97/2011 Sb., kterým byl novelizován zákon o státním rozpočtu na rok 2011. Na základě novely zákona byl Ministerstvu průmyslu a obchodu zaveden nový specifický ukazatel výdajů „Dotace na obnovitelné zdroje energie“ a zvýšeny výdaje o 11,7 mld. Kč (podrobněji dále). V průběhu roku 2011 byl schválený rozpočet rozpočtovými opatřeními snížen o 144 mil. Kč na 37,7 mld. Kč, když úpravy se dotkly všech rozpočtových kapitol. Skutečné **čerpání** dosáhlo **33,3 mld. Kč**, tj. 88,3 % upraveného rozpočtu, což znamenalo meziroční nárůst proti skutečnosti předchozího roku o 5,2 mld. Kč, tj. o 18,4 %. Celkový podíl neinvestičních transferů podnikatelským subjektům na běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 3,2 %, což je o 0,5 procentního bodu více než v roce 2010.

Převážnou většinu (přes 94 %) celkových neinvestičních transferů podnikatelským subjektům poskytly kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zemědělství a Všeobecná pokladní správa.

Schválený rozpočet neinvestičních transferů podnikatelským subjektům kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** na rok 2011 ve výši 21,8 mld. Kč byl v průběhu roku snížen o 2,9 mld. Kč, tj. na 18,9 mld. Kč. Ve skutečnosti bylo poskytnuto **15,7 mld. Kč** (83,1 % rozpočtu po změnách) při meziročním nárůstu o 7,5 mld. Kč (o 91,7 %). Nárůst byl ovlivněn zavedením nové dotace na obnovitelné zdroje energie, která ve skutečnosti dosáhla téměř 8,8 mld. Kč.

Tabulka č. 36: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole MPO (v mil. Kč)

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU	Skutečnost	Rozpočet 2011		Skutečnost	Plnění	Index
	2010	schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	8 184	21 775	18 866	15 687	83,1	191,7
v tom:						
Útlum hornictví	2 365	1 713	1 715	1 715	100,0	72,5
Transfer pro DIAMO a PKÚ na spolufinancované projekty v rámci OP ŽP	39	84	115	115	100,0	294,9
Programy na úspory energie	18	20	13	12	92,3	66,7
Správa skládek pro s.p. DIAMO	8	7	6	7	116,7	87,5
Transfery na výzkum, vývoj a inovace (bez spolufinan. programů z EU)	3 077	3 439	3 252	3 211	98,7	104,4
Transfery na podporu podnikání celkem	105		17	8	47,1	7,6
v tom:						
Záruční fond ČMZRB	87					
Rámcový komunitární program CIP	18		17	8	47,1	44,4
Transfery společnosti Hyundai		150				
Rámcové programy - strategické služby a technologická centra	816	314	612	708	115,7	86,8
Transfery na obnovitelné zdroje energie		11 700	11 700	8 775	75,0	
Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost - EDUCA	12	196	185	119	64,3	99,1,7
Operační program podnikání a inovace (OPPI) související s ERDF	1 671	4 047	1 146	936	81,7	56,0
Ekologické transfery	73	105	105	81	77,1	111,0

Zahlazování následků hornické činnosti (útlum hornictví)

Neinvestiční transfery na zahlazování následků hornické činnosti (ZNHČ) byly v roce 2011 poskytnuty v celkové výši 1,7 mld. Kč. Z toho transfery na technickou část ZNHČ činily 566 mil. Kč a na související obligatorní sociálně zdravotní náklady 1,1 mld. Kč. Útlum uhelného hornictví probíhal v roce 2011 na příslušných lokalitách v souladu s usnesením vlády č. 1128/2003, kterým byl schválen program dokončení restrukturalizace uhelného hornictví. Usnesením vlády č. 498/2006 byla schválena koncepce ZNHČ ve státních podnicích DIAMO Stráž pod Ralskem a Palivový kombinát Ústí nad Labem. Poskytnuté finanční prostředky byly čerpány na základě rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu a v souladu se „Zásadami pro přípravu, schvalování, realizaci a financování procesu ZNHČ a kontrolu dotací ze státního rozpočtu na proces ZNHČ a na účely předem schválené vládou a zákonem č. 154/2002 Sb., o přechodném financování některých sociálně zdravotních dávek horníků“.

Současný proces ZNHČ v České republice je posunut převážně do oblasti sanace bývalé chemické těžby ve Stráži pod Ralskem, kde šlo o čerpání a čištění důlních vod, sanace a rekultivace odkališť a odvalů, kontroly zlikvidovaných důlních děl, likvidace nepotřebných a staticky narušených povrchových objektů, vypořádávání majetku a úhrad sociálně zdravotních dávek spojených s útlumem. Sanační a likvidační práce byly realizovány též v lokalitách Příbram, Kutná Hora, Zadní Chodov, Horní Slavkov, Jáchymov, Okrouhlá Radou, Mydlovary, Dolní Rožinka a Ostrava. U Palivového kombinátu Ústí, s.p., šlo o lokality Chabařovice, Kohinoor, Kladenské doly, Východočeské uhelné doly, Hodonín a Doly a úpravny Komořany.

Mandatorní sociálně zdravotní prostředky poskytnuté zaměstnancům v souvislosti s restrukturalizací některých odvětví byly v roce 2011 čerpány podle zákona č. 154/2002 Sb., podle kterého se ze státního rozpočtu poskytují horníkům dávky, na které vznikl nárok do 31.12.1992, a to zvláště příspěvky, deputátní uhlí a náhrady za ztrátu výdělku. Vybrané sociálně zdravotní dávky v celkové výši 1,1 mld. Kč byly poskytnuty státním podnikům DIAMO a Palivový kombinát Ústí a v menším objemu též firmám Coal Services, a.s. Most, Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. Chomutov a Severočeské doly, a.s. Chomutov.

Transfery na spolufinancované projekty Operačního programu Životní prostředí

V rámci těchto transferů byla poskytnuta dotace na dvě akce státního podniku DIAMO, a to na „Sanace a rekultivace staré ekologické zátěže s.p. DIAMO na lokalitě Mydlovary - chemická úprava a odkaliště K IV/D“ a „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozdřátkách“. Dotace byla vyčerpána v plné rozpočtované výši 115 mil. Kč.

Programy na úspory energie

Program EFEKT 2011 - Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2011, část A, spadající do kompetence MPO - byl vyhlášen na základě usnesení vlády č. 798/2010. Jde o doplňkový program k energetickým programům podporovaným ze strukturálních fondů Evropské unie, který vytváří podmínky pro naplnění zákona č. 402/2010, kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, a cíle stanoveného EU dosáhnout 13%-ního podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie v ČR v roce 2020. V rámci programu byly čerpány neinvestiční transfery podnikatelským subjektům ve výši 12 mil. Kč.

Správa skládek pro s.p. DIAMO

V roce 2011 byl ze státního rozpočtu poskytnut neinvestiční transfer na správu skládek DIAMO ve výši 7 mil. Kč. Prostředky byly využity na krytí inženýrských činností vztahujících se k provozu čistírny haldových vod a skládky odpadů „Laguny Ostramo“ v Ostravě a na projekt „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozdřátkách“ v kraji Vysočina.

Transfery na výzkum, vývoj a inovace

Na zabezpečení realizace vyhlášených programů na podporu průmyslového výzkumu, vývoje a inovací v roce 2011 byly v resortu MPO v rámci schváleného rozpočtu zapracovány neinvestiční transfery (české zdroje) ve výši 3,4 mld. Kč. V průběhu roku byla provedena úprava rozpočtu na celkovou výši 3,3 mld. Kč. Ve skutečnosti byly poskytnuty prostředky ve výši 3,2 mld. Kč.

Transfery na podporu podnikání

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům na podporu podnikání byly v roce 2011 ve skutečnosti čerpány ve výši 8 mil. Kč. Podpora podnikání byla v roce 2011 realizována

prostřednictvím Rámcového komunitárního programu pro konkurenceschopnost a inovace – CIP. Tento program realizuje MPO na základě rozhodnutí Evropské komise v letech 2007-2013 a jeho cílem je vytvořit a provozovat síť zajišťující integrované služby pro podporu podnikání a inovací, tj. síťové propojení kontaktních míst „Euro info a inova center“ na území ČR. Poměr mezi zdroji ČR a EU je 40:60. Projekt je realizován pod názvem BISONet (Czech Business Support Network).

Transfery společnosti Hyundai

V souladu s Investiční smlouvou uzavřenou dne 18.5.2006 mezi Českou republikou, Moravskoslezským krajem, Agenturou pro podporu podnikání a investic CzechInvest a společností Hyundai Motor Company je této společnosti poskytována hmotná podpora ve výši 15 % z celkové výše předběžných nákladů. V roce 2011, stejně jako v letech 2009 a 2010, společnost Hyundai nepředložila zprávu o předběžných nákladech v souladu s uzavřenou investiční smlouvou a nežádala o hmotnou podporu na kapitálové investice. Nevyužité prostředky ve výši 150 mil. Kč byly proto rozpočtovým opatřením převedeny na podporu technologických center a center strategických služeb.

Rámcové programy - strategické služby a technologická centra

Od roku 2007 je v platnosti aktualizovaný Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb, schválený usnesením vlády č. 217/2007. Pro rok 2011 byl v kapitole MPO pro tento program stanoven rozpočet ve výši 314 mil. Kč, který byl upraven na 612 mil. Kč. Skutečně čerpáno bylo 708 mil. Kč. Překročení rozpočtu bylo kryto čerpáním nároků z nespotřebovaných výdajů. Celkem bylo realizováno 81 žádostí podnikatelských subjektů o tento druh podpor, jejichž cílem byla podpora investičních projektů zaměřených na progresivní technologie a aktivity s vysokou přidanou hodnotou a velkým exportním potenciálem. Z důvodu nedostatku finančních prostředků došlo dne 10.7.2008 k zastavení Rámcového programu a po tomto datu nebyly již přijímány nové žádosti. Vyplácení podpor na již schválené projekty nadále pokračuje.

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost – globální grant EDUCA

V rámci tohoto programu je MPO zprostředkujícím subjektem pro část oblasti podpory „Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků“. Hlavním cílem programu je prostřednictvím zvýšení kvalifikační úrovně, profesních dovedností a znalostí zaměstnanců a zaměstnavatelů přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů ve vybraných oblastech ekonomických činností. Program je podporován z Evropského sociálního fondu ve výši 85 % výdajů, české spolufinancování činí 15 %. Upravený rozpočet ve výši 185 mil. Kč byl čerpán v částce 119 mil. Kč.

Operační program Podnikání a inovace (OPPI) související s ERDF

V oblasti neinvestičních transferů podnikatelským subjektům činil rozpočet po změnách na tento program 1,1 mld. Kč, ve skutečnosti byly vyčerpány prostředky ve výši 1,0 mld. Kč. Cílem programu, realizovaného v programovacím období let 2007 až 2013, je zvyšování konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a služeb, podpora podnikatelského prostředí, inovací, stimulace poptávky po výsledcích výzkumu, vývoje a inovací a jejich komercializace, podpora růstu hospodářství založeného na znalostech a zavádění nových technologií a inovací. Program je určen převážně pro malé a střední podnikatele.

Ekologické transfery („úhrady dobývacího prostoru a z vydobytych nerostů“)

Ekologické transfery jsou poskytovány v souladu s § 32 odst. a) zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. V návaznosti na metodiku finančních toků úhrady za vydobyté nerosty odváděly obvodní

báňské úřady příslušné finanční prostředky rovným dílem přímo na příjmové účty kapitol MPO a MŽP. Na účet MPO byly v roce 2011 zaslány prostředky v celkové výši 81 mil. Kč, které byly návazně přes výdajový účet poukázány ve stejné výši především těmto podnikatelským subjektům: Palivový kombinát Ústí, s.p., Ústí nad Labem, ZUD, a.s., Zbůch, DIAMO, s.p., Stráž pod Ralskem a GIS-GEOINDUSTRY, s.r.o., Plzeň. Přidělené finanční prostředky byly použity zejména k rekultivaci těžebních lokalit černého a hnědého uhlí, ropy a cínu.

Transfery na obnovitelné zdroje energie

Dotace je určena na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů hrazených provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli regionální distribuční soustavy v souladu se zákonem č. 402 ze dne 14. prosince 2010, kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů. Celkový limit prostředků státního rozpočtu pro poskytnutí dotace byl stanoven ve výši **11,7 mld. Kč**. Energetický regulační úřad v souladu se svojí působností vyhlásil s účinností od 1. ledna 2011 výši nákladů na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů hrazených provozovatelem formou dotace z prostředků státního rozpočtu. Limit na rok 2011 byl rozepsán dvěma provozovatelům regionální distribuční soustavy. Společnosti ČEZ Distribuce, a.s. náležela z celkové částky roční dotace ve výši 3,2 mld. Kč a společnosti E.ON Distribuce, a.s. ve výši 8,5 mld. Kč. Dle zákona č. 402/2010 Sb. poskytovalo MPO dotaci čtvrtletně na základě žádostí, které tito provozovatelé předložili do konce měsíce následujícího po čtvrtletí. MPO pak do konce dalšího měsíce poukázalo částku uvedenou ve sdělení ERÚ. O poskytnutí dotace vydalo MPO rozhodnutí podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Novelou zákona č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2011, bylo schváleno navýšení rozpočtu výdajů MPO ve výši 11,7 mld. Kč. Ministerstvo financí zavedlo do rozpočtu MPO nový specifický ukazatel výdajů „Dotace na obnovitelné zdroje energie“. V průběhu roku, tj. za 1. až 3. čtvrtletí roku 2011, byly na uvedený titul poukázány neinvestiční prostředky v celkové výši **8,8 mld. Kč**, z toho společnosti ČEZ Distribuce, a.s. ve výši 2,4 mld. Kč a společnosti E.ON Distribuce, a.s. ve výši 6,4 mld. Kč. Vzhledem k zákonné lhůtě proplacení dotace za 4. čtvrtletí 2011 až počátkem roku 2012 byly nevyčerpané prostředky dotačního titulu ve výši 2,9 mld. Kč převedeny do nároků z nespotebovaných výdajů.

Rozpočtovaný objem neinvestičních transferů podnikatelským subjektům na rok 2011 v kapitole **Ministerstvo dopravy** ve výši 5,4 mld. Kč byl v průběhu roku upraven na částku 5,8 mld. Kč. Upravený rozpočet byl čerpán ve výši **5,8 mld. Kč**, tj. na 99,8 %. Proti roku 2010 došlo k poklesu výdajů o 433 mil. Kč, tj. o 7,0 %, jak je patrné z následující tabulky.

Tabulka č. 37: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole MD (v mil. Kč)

MINISTERSTVO DOPRAVY	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v %	Index 2011/2010
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	6 252	5 429	5 828	5 819	99,8	93,1
v tom:						
Úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě	4 075	4 077	4 077	4 074	99,9	100,0
Příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury	1 760	1 230	1 230	1 230	100,0	69,9
Doprovodný sociální program	309	63	159	159	100,0	51,5
Transfery zbytkovým státním podnikům	1					
Úhrada poplatků vybíraných za LPS poskytované ve vzdušném prostoru	50	50	50	50	100,0	100,0
Technická pomoc OP Doprava	8	7	7	6	85,7	75,0
Výzkum a vývoj	43		3	3	100,0	7,0
Program zvyšování efektivnosti a bezpečnosti silničního provozu			300	297	99,0	
Podpora obnovy historických železničních kolových vozidel			1	1	100,0	
Transfery státním podnikům - podpora de minimis	5					

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo dopravy v roce 2011 zahrnovaly:

Úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě

Upravený rozpočet ve výši 4,1 mld. Kč byl vyčerpán téměř v plné výši. Ministerstvo dopravy hradilo, v souladu s ustanovením § 39 odst. 1 písm. b) zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, závazek veřejné služby v drážní dopravě k zabezpečení dopravních potřeb státu. Závazek veřejné služby k zabezpečení dopravních potřeb státu byl uzavřen s dopravcem České dráhy, a.s.

Příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury

Příjemcem příspěvku na dopravní cestu nehrazeného ze Státního fondu dopravní infrastruktury je pouze státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Tímto příspěvkem je částečně vyrovnáván rozdíl mezi tržbami a náklady souvisejícími se správou a údržbou dopravní infrastruktury, které podle zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nelze financovat z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury. Upravený rozpočet v částce 1,2 mld. Kč byl plně vyčerpán.

Doprovodný sociální program

V rámci Doprovodného sociálního programu byly Ministerstvem dopravy rozpočtovány finanční prostředky pro České dráhy, a.s., České dráhy Cargo, a.s. a pro Správu železniční dopravní cesty, s.o. na poskytnutí příspěvku uvolňovaným zaměstnancům v celkové výši 159 mil. Kč, které byly čerpány v plné výši. Prostředky byly použity na výplatu transferů podle nařízení vlády č. 322/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky, výše a způsob poskytnutí příspěvku k řešení sociálních důsledků transformace státní organizace České dráhy u zaměstnanců uvolňovaných po 1. lednu 2003, a podle nařízení vlády č. 370/2007 Sb., o podmínkách, výši a způsobu poskytnutí příspěvku k řešení důsledků restrukturalizace akciové společnosti České dráhy a státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Výdaje na doprovodný sociální program byly v roce 2011 výrazně sníženy v souvislosti s jeho ukončením k 31.10.2010, kdy po tomto datu jsou z tohoto programu vypláceny jen doplatky příspěvků oprávněným uvolněným zaměstnancům na základě skutečných nákladů na odstupné (jde o druhé části příspěvků).

Transfery zbytkovým státním podnikům

Transfery zbytkovým státním podnikům jsou poskytovány na jejich činnost. V roce 2011 transfer obdržel pouze zbytkový státní podnik Železniční stavitelství Praha, a to ve výši 257 tis. Kč.

Úhrada poplatků vybíraných za letové provozní služby (LPS) poskytované ve vzdušném prostoru

V souladu s usnesením vlády č. 1404/2005, k úhradě poplatků vybíraných za LPS poskytované ve vzdušném prostoru České republiky a nařízením Komise č. 1794/2006, kterým se stanoví společný systém poplatků za letové navigační služby, stát od roku 2008 hradí státnímu podniku Řízení letového provozu ČR náklady související s poskytováním letových služeb letům ve vzdušném prostoru České republiky osvobozeným od zpoplatnění. Pro rok 2011 byly úhrady rozpočtovány ve výši 50 mil. Kč a byly plně vyčerpány.

Technická pomoc Operačního programu Doprava

Prostředky Technické pomoci Operačního programu Doprava byly určeny na financování činností spojených s potřebou posílit a zefektivnit administrativní kapacitu, zvýšit absorpční schopnost, financovat aktivity podporující přípravu, zpracování analýz, podkladových studií a přípravu jednotlivých projektů předkládaných ke spolufinancování v rámci Operačního programu Doprava. Rozpočet byl stanoven ve výši 7 mil. Kč, vyčerpáno bylo 6 mil. Kč. Prostředky byly poskytnuty Správě železniční dopravní cesty, s.o.

Podpora výzkum, vývoje a inovací

Pro tuto oblast byl podnikatelským subjektům stanoven upravený rozpočet na částku 3 mil. Kč a prostředky byly vyčerpány v plné výši. Meziroční snížení dotací na výzkum, vývoj a inovace souvisí s přesunem těchto výdajů z Ministerstva dopravy na Technologickou agenturu ČR.

Program zvyšování efektivity a bezpečnosti silničního provozu

Tento program vyhlásilo Ministerstvo dopravy v průběhu 2. čtvrtletí 2011 pro držitele koncese pro předmět podnikání „silniční motorová doprava“ a vyčleněná částka představovala 300 mil. Kč. Oprávněným příjemcům byla poskytována formou podpor malého rozsahu (podpora de minimis). V průběhu roku 2011 byly schváleny žádosti 963 žadatelů a vyčerpáno bylo 297 mil. Kč.

Program podpory obnovy historických železničních kolejových vozidel

Na program byla pro podnikatelské subjekty vyčleněna částka 972 tis. Kč a oprávněným příjemcům byla poskytnuta formou podpory malého rozsahu (podpora de minimis). V roce 2011 byly schváleny žádosti tří žadatelů a rozpočtovaná částka byla plně vyčerpána.

V kapitole **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly v roce 2011 poskytnuty neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v celkovém objemu **3,1 mld. Kč**, tj. 70,2 % upraveného rozpočtu, při meziročním poklesu o 1,2 mld. Kč (o 28,0 %). Největší část prostředků byla vynaložena na transfery poskytované podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v rámci aktivní politiky zaměstnanosti (1,5 mld. Kč, proti roku 2010 o 1,7 mld. Kč méně), na transfery související se správou v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti a na transfery v oblasti sociální péče poskytované zdravotnickými zařízeními ústavní péče, domovy pro osoby se zdravotním postižením, pro seniory apod. V rámci aktivní politiky zaměstnanosti tvořila významnou váhu podpora vytváření společensky účelných pracovních míst (721 mil. Kč, což bylo o 602 mil. Kč méně než v roce 2010), podpora zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností, veřejně prospěšných prací a ostatních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (celkem 573 mil. Kč). Kromě transferů v rámci aktivní politiky zaměstnanosti byly podnikatelským subjektům poskytnuty transfery na společné programy ČR a EU (1,5 mld. Kč), na služby sociální péče (96 mil. Kč), v menším rozsahu pak na projekty výzkumu, vývoje a inovací v sociální oblasti, na sociální poradenství a na služby sociální prevence.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** bylo na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům rozpočtováno 910 mil. Kč. Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet zvýšen o 562 mil. Kč na 1,5 mld. Kč, což bylo ovlivněno zejména navýšením o prostředky převedené z kapitoly Všeobecná pokladní správa na krytí výdajů v rámci ukazatele „Podpora agropotravinářského průmyslu“ na škody způsobené v zemědělství, lesním hospodářství a rybářství, dále navýšením programového financování vodního hospodářství o převody z kapitoly OSFA a kapitoly Státní dluh, přesunem prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací pro podnikatelské subjekty a dalšími rozpočtovými přesuny v rámci ukazatelů kapitoly. **Vynaloženo** bylo celkem **2,0 mld. Kč**, tj. 138,7 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu výdajů o 637 mil. Kč.

Neinvestiční podpory transferované podnikatelským subjektům byly v roce 2011 rozpočtovány a čerpány takto:

Tabulka č. 38: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole MZe (v mil. Kč)

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v % 4:3	Index 2011/2010 4:1
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	2 679	910	1 472	2 042	138,7	76,2
v tom:						
Podpora agrokomplesu celkem	1 888	827	691	1 249	180,8	66,2
Podpora lesního hospodářství	15	15	16	15	93,8	100,0
Podpora vodního hospodářství	687	15	620	637	102,7	92,7
Zemědělský výzkum, vývoj a inovace	89	54	145	142	97,9	159,6

Ve prospěch podnikatelských subjektů působících v agrokomplesu bylo Ministerstvem zemědělství transferováno celkem 1,2 mld. Kč a prostředky byly poskytnuty jako podpůrné programy (959 mil. Kč), resp. programy dle nařízení vlády č. 505/2000 Sb., kterým se stanoví podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny a programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí. Prostředky směřovaly především k podpoře ozdravování hospodářských zvířat, polních a speciálních plodin a zvláštní veterinární péče, k podpoře aktivit na udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat, osiv a sádí, k podpoře podnikání a restrukturalizace v zemědělství a potravinářství a na udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství. Ve prospěch vodního hospodářství bylo poskytnuto 637 mil. Kč, a to především na činnosti související s vodními díly v zemědělské krajině a s úpravami vodohospodářsky významných a vodárenských toků. Na podporu výzkumu, vývoje a inovací v zemědělství bylo vyčerpáno 142 mil. Kč a na podporu lesního hospodářství 15 mil. Kč.

V kapitole **Všeobecná pokladní správa (VPS)** byl u transferů podnikatelským subjektům (seskupení položek 521) schválený rozpočet 5,2 mld. Kč snížen o 295 mil. Kč na 4,9 mld. Kč, když snížení se týkalo převodu účelových prostředků do kapitoly Ministerstvo kultury na podporu filmové produkce. V sledovaném roce bylo formou transferů poskytnuto celkem **4,1 mld. Kč**, což proti roku 2010 představovalo snížení o 510 mil. Kč, tj. o 11,2 %.

Přehled rozpočtu a čerpání je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 39: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole VPS (v mil. Kč)

VŠEOBECNÁ POKLADNÍ SPRÁVA	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v %	Index 2011/2010
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	4 570	5 157	4 862	4 060	83,5	88,8
v tom:						
Transfery na podporu exportu - ČEB, a. s.	742	998	998	491	49,2	66,2
Transfery na podporu exportu - doplnění pojistných fondů EGAP, a. s.	1 000	1 000	1 000	1 000	100,0	100,0
Dopady embarga	3	10	10			
Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB na financování infrastruktury	2 553	2 435	2 435	2 255	92,6	88,3
Ztráta společnosti MUFIS, a. s.	17	14	14	14	100,0	82,4
Investiční pobídky - transfery na daňovou povinnost	255	300	300	295	98,3	115,7
Podpora filmové produkce		300				
Akce z rozhodnutí Poslanecké sněmovny PČR a vlády (29822)			5	5	100,0	
Dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů		100	100			

Transfery na podporu exportu – Česká exportní banka, a.s. - této bance byly poskytnuty transfery na ztrátu z provozování podpořeného financování celkem ve výši **491 mil. Kč** (vyrovnání ztráty za 4. čtvrtletí roku 2010 a za období leden až září 2011). Dosažená úspora činila 507 mil. Kč. Důvodem byl především čistý úrokový výnos z úvěrové činnosti, který převýšil náklady ČEB potřebné na získávání zdrojů v roce 2011. Rozsah a intenzita státní podpory exportu vychází z podmínek stanovených zákonem č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, ve znění pozdějších předpisů, na základě kterého jsou zajišťovány všechny formy pojišťovacích produktů a podpořeného financování českého exportu.

Transfer na podporu exportu – doplnění pojistných fondů EGAP, a.s. – v souladu s ustanovením § 1 odst.11 zákona č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2011, byla Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s. poskytnuta dotace ve výši **1,0 mld. Kč** k doplnění pojistných fondů. Vzhledem k poptávce exportérů po pojištění byly v roce 2011 uzavřeny nové pojistné smlouvy. Na základě vyhlášky Ministerstva financí č. 278/1998 Sb., která ukládá této společnosti dodržovat 8%-ní pojistnou angažovanost, byly poskytnuté prostředky použity na dodržení dostatečné kapitálové přiměřenosti. Pojistné fondy a rezervy k 31.12.2011 byly plně kryty předpokládanou pojistnou angažovaností.

Na dopady embarga byly v roce 2011 rozpočtovány prostředky ve výši 10 mil. Kč, k jejich čerpání však nedošlo.

Na program „**Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB na financování infrastruktury**“ bylo formou splátek úvěrů od EIB včetně úroků vynaloženo **2,3 mld. Kč**. V této položce jsou evidovány platby garantovaných úvěrů, poskytnutých Evropskou investiční bankou na financování infrastrukturálních programů, jejichž finančním manažerem je ČMZRB. Rozpočtovaná částka nebyla plně vyčerpána, úspory ve výši 180 mil. Kč bylo dosaženo vlivem pohyblivých úrokových sazeb a kurzovních změn.

Ztráta společnosti MUFIS, a.s. – byla realizována ve výši **14 mil. Kč**, tj. téměř na úrovni schváleného státního rozpočtu. Poskytnutá dotace představovala prostředky na úhradu úroků z půjčky Státnímu fondu životního prostředí.

Investiční pobídky – transfery na daňovou povinnost - byly v roce 2011 čerpány ve výši **295 mil. Kč**, což bylo o 5 mil. Kč méně než činil schválený i upravený rozpočet. Účelové dotace byly poskytnuty celkem 5 společnostem, kterým byly schváleny investiční pobídky příslušným usnesením vlády a byla s nimi podepsána „Prohlášení o společném záměru“.

Na podporu filmové produkce byly z kapitoly VPS uvolněny do kapitoly Ministerstvo kultury prostředky ve výši 300 mil. Kč.

Na akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny P ČR a vlády byly v rámci programového financování – programu č. 29822 – poskytnuty dotace ve výši **5 mil. Kč**, tj. stejně jako rozpočet po změnách.

Transfery na dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů - v rozpočtované částce **100 mil. Kč** nebyly čerpány, zájem o tuto podporu byl zatím minimální. Systém dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů byl zaveden jako forma podpory exportu novelou vyhlášky č. 278/1998 Sb., kterou se provádí zákon o pojišťování a financování vývozu, účinné od 20.3.2010.

Výše **uvedených pět kapitol se** na celkových neinvestičních transferech podnikatelským subjektům **podílelo 92,4 %**, na ostatní kapitoly připadly menší částky.

Neinvestiční půjčené prostředky podnikatelským subjektům byly ve schváleném i upraveném rozpočtu zahrnuty v celkové výši 1,8 mld. Kč, ale prostředky **čerpány nebyly**. Nečerpání způsobily nerealizované výdaje na návratnou finanční výpomoc související s plynárenskými vybranými investičními akcemi (VIA) na území Ruské federace. Rozpočtované výdaje vycházely z předpokladu dosažení dohody s příslušnými státními orgány Ruské federace o úhradě daňových povinností českého subjektu, který podle tzv. Jamburských dohod na území Ruské federace realizoval výstavbu pro plynárenský průmysl včetně navazující infrastruktury a občanské vybavenosti. Výdaje byly vázány na vyčíslení celkových daňových nedoplatků ruskou stranou a odsouhlasení mechanismu jejich úhrady včetně recipročních dodávek zemního plynu do ČR. Vzhledem k tomu, že Jamburská dohoda z roku 1985 nepočítala s daňovými povinnostmi, měly být podle předběžných jednání příslušné daně uhrazeny českou stranou tak, jak to vyžaduje konvence o zamezení dvojího zdanění a jejich hodnota zahrnuta do zadluženosti Ruské federace a následně uhrazena dodávkami zemního plynu. K tomuto vyčíslení daňových nedoplatků a dosažení výše uvedené dohody nedošlo, a proto nebyl výše uvedený výdaj ani v roce 2011 realizován. Totéž platí i pro oblast příjmů, kde byla z titulu příjmu z návratné finanční výpomoci týkající se plynárenských VIA budovaných na území Ruské federace rozpočtována stejná částka 1,8 mld. Kč.

2.3. Výdaje na veřejnou spotřebu

2.3.1. Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci rozpočtované v organizačních složkách státu tvoří významnou součást veřejné spotřeby. Spolu se mzdovými náklady příspěvkových organizací byly pro rok 2011 rozpočtovány v objemu 127,7 mld. Kč, z toho na organizační složky státu připadlo 67,3 mld. Kč. V rozpočtované částce byly zahrnuty výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci těch organizačních složek státu a státních příspěvkových organizací, ve kterých byly výdělková úroveň a počty zaměstnanců regulovány vládou. Nebyly v ní zahrnuty výdaje zdravotnických zařízení, jejichž financování je napojeno na síť zdravotních pojišťoven, ani výdaje organizací, které své zaměstnance odměňovaly podle platových předpisů platných pro zaměstnavatele v podnikatelské sféře. V uvedených částkách proto nebyly zahrnuty ani prostředky na platy zaměstnanců vysokých, církevních a soukromých škol nebo veřejných výzkumných institucí.

Rozpočtovaný objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci pro rok 2011 vycházel z parametrů schváleného střednědobého rozpočtového výhledu pro rok 2011 a 2012 a ovlivnily ho zásadní vlivy, jako např. desetiprocentní pokles objemu prostředků na platy zaměstnanců v pracovním a služebním poměru a ostatních plateb za provedenou práci

(ostatních osobních nákladů) v návaznosti na snížení počtu zaměstnanců i průměrných platů u všech organizačních složek státu a příspěvkových organizací s výjimkou pedagogických pracovníků regionálního školství kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, dále devítiprocentní snížení platů ústavních činitelů, státních zástupců a obdobných funkcí proti úrovni roku 2007, pětiprocentní snížení platů soudců proti úrovni roku 2007 a posílení platů pedagogických pracovníků regionálního školství z rozhodnutí vlády o 1,6 mld. Kč v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Uvedená opatření bylo možné vnímat nejen jako krok k zajištění rozpočtových úspor, ale v obecnější rovině též jako opatření směřující k zefektivnění státní správy. Správcům kapitol byla dána možnost, aby v rámci návrhu rozpočtu na rok 2011 v návaznosti na úsporná výdajová opatření (včetně snižování počtu funkčních míst v rámci organizačních změn a dalších opatření realizovaných v průběhu roku 2010), na růst rozsahu a náročnosti agend spojený s vlivem financování a spolufinancování evropských programů a novel zákonů diferencovaně posílili prostředky na platy, a to zejména ze zvýšených příjmů z rozpočtu Evropské unie a v rámci spolufinancování z ostatních běžných výdajů. Do rozpočtu byly rovněž zahrnuty dopady schválených rozpočtových opatření s charakterem trvalých vlivů, které přešly do základny pro stanovení platů a ostatních plateb za provedenou práci (ostatních osobních nákladů) a resorty požadované převody v rámci ostatních běžných výdajů.

Mimo podílu ze státního rozpočtu byly do rozpočtu rovněž zahrnuty prostředky na odměňování pro projekty a programy včetně technické asistence a operačních programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů a související jednorázové navýšení počtů zaměstnanců.

Uvedené a další vlivy jsou podrobně rozebrány v kapitole „Čerpání mzdových prostředků v rozpočtové sféře“.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem, tj. pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění, bylo rozpočtováno v návaznosti na plánované výši prostředků na platy.

Schválený rozpočet organizačních složek státu na rok 2011 předpokládal pokles výdajů na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné celkem proti upravenému rozpočtu roku 2010 o 9,8 %, resp. proti skutečnosti roku 2010 o 8,2 %, upravený rozpočet roku 2011 proti skutečnosti roku 2010 pak pokles o 7,4 %. **Celkem bylo čerpáno 89,6 mld. Kč** při meziročním poklesu o 8,3 % (o 8,1 mld. Kč), přičemž ve vztahu k rozpočtu po změnách bylo dosaženo úspory výdajů ve výši 827 mil. Kč (plnění rozpočtu na 99,1 %). Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil na 8,6 %, tj. o 0,9 procentního bodu.

Souhrnné údaje organizačních složek státu o rozpočtu, jeho změnách a čerpání jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 40: Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné (v mil. Kč)

VÝDAJE NA PLATY, OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI A POJISTNÉ	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v %	Rozdíl	Index 2011/2010
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné celkem	97 679	89 716	90 446	89 618	99,1	-828	91,7
v tom:							
- platy	67 885	61 521	61 721	61 560	99,7	-161	90,7
- ostatní platby za provedenou práci	5 521	5 756	6 158	5 755	93,5	-403	104,2
- povinné pojistné placené zaměstnavatelem	24 250	22 422	22 542	22 276	98,8	-266	91,9
- odměny za užití duševního vlastnictví	8	7	7	8	114,3	1	100,0
- mzdové náhrady	15	10	18	19	105,6	1	126,7

Na platy a ostatní platby za provedenou práci bylo v roce 2011 vynaloženo celkem **67,3 mld. Kč**, tj. o 564 mil. Kč méně, než počítal rozpočet po změnách. Z toho **platy** dosáhly **61,6 mld. Kč** (99,7 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 6,3 mld. Kč, tj. o 9,3 %. Schválený rozpočet výdajů na platy předpokládal proti skutečnosti roku 2010 snížení o 9,4 %, upravený rozpočet pak o 9,1 %. Ostatní platby za provedenou práci byly čerpány ve výši 5,8 mld. Kč (93,5 % rozpočtu po změnách) při meziročním nárůstu o 235 mil. Kč, tj. o 4,3 %. Z těchto prostředků bylo mj. zabezpečeno profinancování výdajů na technickou asistenci a programy financované z Evropské unie, odstupné v rámci organizačních změn, výdaje související se změnami ve státní správě výzkumu, vývoje a inovací, odchodné pro poslance a senátory související s konáním voleb v roce 2010 apod.

Výdaje na **povinné pojistné placené zaměstnavatelem** dosáhly **22,3 mld. Kč**, tj. 98,8 % rozpočtu po změnách. Meziročně se – v návaznosti na snížení platů - snížily o 2,0 mld. Kč, tj. o 8,1 %.

2.3.2. Neinvestiční nákupy a související výdaje

Neinvestiční nákupy a související výdaje představují základní výdaje organizačních složek státu jako jsou nákup materiálu, vody, paliv a energie, nákup služeb pošt, telekomunikací, bankovních institucí, výdaje na opravy a udržování, cestovné a související výdaje. Jsou zde zahrnuty i úroky a ostatní finanční výdaje a výdaje na realizaci záruk.

Schválený rozpočet této skupiny výdajů ve výši 147,5 mld. Kč byl rozpočtovými opatřeními, realizovanými v průběhu roku, **snížen** v souhrnu o 1,5 mld. Kč na **146,0 mld. Kč**, když k pohybu došlo u všech položek – snížení se týkalo především nákupu služeb (o 2,0 mld. Kč) a výdajů na úroky, ostatní finanční výdaje (o 1,1 mld. Kč), v menší míře výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 129 mil. Kč). Zvýšení bylo provedeno především u výdajů na nákup materiálu (o 969 mil. Kč), u výdajů na opravy a udržování (o 748 mil. Kč), na nákup vody, paliv a energie (o 158 mil. Kč), na programové vybavení (o 121 mil. Kč) a na cestovné (o 114 mil. Kč).

Schválený rozpočet, jeho změny a čerpání neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů, včetně porovnání s předchozím rokem, jsou zřejmé z následujícího přehledu:

Tabulka č. 41: Neinvestiční nákupy a související výdaje (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v %	Rozdíl	Index 2011/2010
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Neinvestiční nákupy a související výdaje celkem	118 646	147 516	145 997	123 384	84,5	-22 613	104,0
v tom:							
- nákup materiálu	9 626	6 666	7 635	7 440	97,4	-195	77,3
- úroky a ostatní finanční výdaje	48 786	73 006	71 898	55 676	77,4	-16 222	114,1
- nákup vody, paliv a energie	5 749	5 235	5 393	5 491	101,8	98	95,5
- nákup služeb	32 195	36 443	34 424	30 462	88,5	-3 962	94,6
- ostatní nákupy	9 286	7 174	7 787	7 749	99,5	-38	83,4
z toho: opravy a udržování	6 595	4 427	5 175	5 288	102,2	113	80,2
cestovné	1 220	1 104	1 218	1 081	88,8	-137	88,6
- poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	4 744	11 444	11 441	9 728	85,0	-1 713	205,1
- související výdaje	8 260	7 548	7 419	6 838	92,2	-581	82,8

Výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje dosáhly v roce 2011 celkové výše **123,4 mld. Kč** a byly tak pod úrovní upraveného rozpočtu o 22,6 mld. Kč, tj. o 15,5 %. Úspory rozpočtu bylo dosaženo téměř u všech položek, nejvíce u položky „úroky a ostatní finanční výdaje“ (16,2 mld. Kč), u nákupu služeb (4,0 mld. Kč), u položky „poskytnuté

zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry“ (o 1,7 mld. Kč), u výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 581 mil. Kč), u nákupu materiálu (o 195 mil. Kč) a u cestovního (o 137 mil. Kč). Na druhé straně rozpočet byl překročen u výdajů na opravy a udržování (o 113 mil. Kč) a u výdajů na nákup vody, paliv a energie (o 98 mil. Kč).

Dosažená úspora rozpočtu výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje (kromě úspory výdajů na úroky státního dluhu, jež má specifický charakter) byla ovlivněna omezením čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů organizačních složek státu ze strany vlády, resp. uložením povinnosti členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy používat nároky z nespotřebovaných výdajů pouze se souhlasem předsedy vlády (usnesení vlády ze dne 27.4.2011 č. 316). Meziročně neinvestiční nákupy a související výdaje vzrostly celkem o 4,7 mld. Kč, tj. o 4,0 %, což bylo ovlivněno nárůstem výdajů na úhradu úroků souvisejících se státním dluhem (o 6,9 mld. Kč, tj. o 14,1 %) a výdajů na poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry (o 5,0 mld. Kč). Na druhé straně meziročně klesly především výdaje na nákup materiálu (o 2,2 mld. Kč), služeb (o 1,7 mld. Kč), výdaje související s neinvestičními nákupy (o 1,4 mld. Kč) a výdaje na opravy a udržování (o 1,3 mld. Kč).

Podíl neinvestičních nákupů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 11,9 % a proti roku 2010 se zvýšil o 0,3 procentního bodu.

Výdaje na nákup materiálu ve výši **7,4 mld. Kč** byly čerpány na 97,4 % rozpočtu po změnách (úspora 195 mil. Kč) při meziročním poklesu o 2,2 mld. Kč (o 22,7 %). Tyto výdaje zabezpečují především vlastní činnost organizačních složek státu a patří sem takové položky jako např. výdaje na drobný hmotný dlouhodobý majetek (1,3 mld. Kč), na léky a zdravotnický materiál (1,0 mld. Kč), na potraviny (537 mil. Kč), prádlo, oděv a obuv (461 mil. Kč), na knihy, učební pomůcky, tisk (95 mil. Kč) a další položky. Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil – z 0,94 % v roce 2010 na 0,72 % v roce 2011.

Úroky a ostatní finanční výdaje dosáhly výše **55,7 mld. Kč** a zůstaly pod úrovní upraveného rozpočtu o 16,2 mld. Kč, tj. o 22,6 %. Proti roku 2010 vzrostly o 6,9 mld. Kč, tj. o 14,1 %. Rozhodující objem těchto výdajů představují úroky na obsluhu státního dluhu, které jsou financovány prostřednictvím kapitoly Státní dluh a komentovány samostatně v sešitu E státního závěrečného účtu.

Výdaje na nákup vody, paliv a energie dosáhly celkem **5,5 mld. Kč** a byly tak o 98 mil. Kč vyšší než upravený rozpočet, což představovalo plnění na 101,8 %. Ve srovnání s předchozím rokem se snížily o 258 mil. Kč, tj. o 4,5 %. Největší položkou byly výdaje na elektrickou energii (1,8 mld. Kč), pohonné hmoty a maziva (1,6 mld. Kč), plyn (809 mil. Kč), teplo (629 mil. Kč) a studenou vodu (503 mil. Kč).

Výdaje na nákup služeb činily **30,5 mld. Kč** a upravený rozpočet byl čerpán na 88,5 %, tj. úspora dosáhla 4,0 mld. Kč. Meziročně tyto výdaje klesly o 1,7 mld. Kč, tj. o 5,4 %. Největší položku představovaly výdaje „nákup ostatních služeb“ (čerpání v částce 20,6 mld. Kč), ke kterým patří např. úhrady zdravotnickým zařízením za lékařské prohlídky osob nastupujících do ústavů sociální péče a za služby poskytované zdravotnickým nebo jiným specializovaným zařízením za zdravotní prohlídky dané zvláštním předpisem, příspěvek na stravování zaměstnanců v zařízení jiné organizace, nákup stravenek ve veřejném stravování, výdaje na úpravy počítačových programů (nepředstavují-li technické zhodnocení), na jazykové překlady, na mytí oken atd. Dále sem patří nájemné (3,7 mld. Kč), služby telekomunikací a radiokomunikací (2,0 mld. Kč), služby pošt (1,4 mld. Kč), konzultační, poradenské a právní služby (1,3 mld. Kč), služby školení a vzdělávání (750 mil. Kč), služby peněžních ústavů (529 mil. Kč), služby zpracování dat (166 mil. Kč) apod.

Výdaje na ostatní nákupy dosáhly **7,7 mld. Kč** a byly tak plněny na 99,5 % upraveného rozpočtu, meziročně klesly o 1,5 mld. Kč, tj. o 16,6 %. Z celkového objemu výdajů na ostatní nákupy připadlo nejvíce na výdaje na opravy a udržování, a to 5,3 mld. Kč (plnění na 102,2 % upraveného rozpočtu při meziročním poklesu o 1,3 mld. Kč, tj. o 19,8 %) a na cestovné (tuzemské i zahraniční), na které bylo vynaloženo celkem 1,1 mld. Kč, tj. o 139 mil. Kč (o 11,4 %) méně než v předchozím roce. Dále sem patří výdaje na programové vybavení (618 mil. Kč), na pohoštění a výdaje na ostatní nákupy jinde nezařazené, kterými jsou např. příspěvek na ošacení, náhrady chovatelům služebních psů, platby dálničních známek a poplatků, příspěvek na zkvalitnění stravy vlastním zaměstnancům apod.

Poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry byly v roce 2011 realizovány ve výši **9,7 mld. Kč**, když téměř celou částku představovaly **výdaje na realizaci záruk**. Z titulu poskytnutých státních záruk (podle rozpočtových pravidel) byla ze státního rozpočtu provedena především úhrada jistiny a úroků ve výši 7,2 mld. Kč na základě ručení podle zákona č. 77/2002 Sb., vyplývajících z emise dluhopisů s.o. Správa železniční dopravní cesty, z toho splatné úroky představovaly 203 mil. Kč. Jednalo se o splátky jistiny a úrokových kuponů z emitovaných dluhopisů, jejichž finančním manažérem je Komerční banka, a.s. Dále byly realizovány státní záruky za úvěry poskytnuté ve prospěch státní organizace Správa železniční dopravní cesty – celkem v částce 2,4 mld. Kč. Jednalo se o splátky jistin a úroků garantovaných úvěrů poskytnutých v minulých letech, když v roce 2011 nebyly poskytnuty žádné nové státní záruky. Z uvedené částky připadlo 2,3 mld. Kč na úhradu závazků ze splatných částí jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých EIB na infrastrukturální projekty, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje ČMZRB. Došlo také k plnění státní záruky poskytnuté ve prospěch ČSOB podle Smlouvy a státní záruky, uzavřené v souvislosti s převzetím aktiv bývalé IPB, a k úhradě pohledávek Southfolk Holdingu Ltd. v celkové výši 132 mil. Kč v souladu s Dohodou o narovnání sporů mezi Holdingem, Českou konsolidační a O.D. Trading. Vláda svým usnesením ze dne 25. října 2011 č. 786 souhlasila s prominutím závazků s.o. Správa železniční dopravní cesty, vzniklých z realizace státních záruk za úvěry, včetně příslušenství, poskytnuté státní organizaci České dráhy, a z realizace státních záruk za ostatní závazky s.o. Správa železniční dopravní cesty související s řešením závazků s.o. České dráhy, a to ve výši 5,9 mld. Kč, což bylo prominuto do bilance státních finančních aktiv a pasiv. Meziročně celkové výdaje na realizaci státních záruk vzrostly proti roku 2010 o 5,0 mld. Kč, tj. o 105,1 %. Podrobný komentář k výdajům souvisejícím se státem jištěnými závazky je uveden v sešitu D státního závěrečného účtu, části „Přehled o stavu a vývoji státních záruk“.

Výdaje související s neinvestičními nákupy dosáhly v roce 2011 výše **6,8 mld. Kč**, čerpány byly na 92,2 % upraveného rozpočtu (úspora 581 mil. Kč) a meziročně klesly o 1,4 mld. Kč, tj. o 17,2 %. Úspory rozpočtu bylo dosaženo především nižším čerpáním položky „Zaplacené sankce“ (rozpočet 557 mil. Kč, skutečnost 65 mil. Kč). Objemově nejvýznamnější položku představovaly poskytnuté neinvestiční příspěvky a náhrady, které byly čerpány ve výši 4,9 mld. Kč, což bylo o 179 mil. Kč méně než v předchozím roce. Za příspěvky a náhrady tohoto druhu se považují např. úhrady advokátům a notářům zastupujícím klienty ex offo, náhrady za náklady soudního řízení, náhrady za pracovní úrazy a bolestné, příspěvky poslaneckým a senátorským klubům, náhrady svědkům a přezvědným osobám (svědečné) apod. Náhrady a příspěvky související s výkonem ústavní funkce a funkce soudce (poskytované podle § 5 zákona č. 236/1995 Sb.) dosáhly 315 mil. Kč (téměř stejně jako v roce 2010) a náhrady zvýšených nákladů spojených s výkonem funkce v zahraničí 1,5 mld. Kč (meziroční pokles o 196 mil. Kč); tyto náhrady se vyplácejí pracovníkům zastupitelských úřadů a stálých misí a jejich rodinných příslušníkům (§ 3 nařízení vlády č. 62/1994 Sb.).

2.3.3. Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Schválený státní rozpočet neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím na rok 2011 ve výši 6,6 mld. Kč počítal s jejich meziročním poklesem o 28,4 % (o 2,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2010, proti skutečnosti 2010 se snížením o 36,3 % (o 3,7 mld. Kč). V průběhu roku byl rozpočet navýšen u většiny dotčených kapitol celkem o 3,3 mld. Kč, nejvíce pak u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí – téměř o 2,5 mld. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **10,5 mld. Kč**, tj. o 5,4 % více než stanovil rozpočet po změnách (o 534,2 mil. Kč), při meziročním růstu o 1,2 % (o 120,8 mil. Kč). Z celku 89,8 % (9,4 mld. Kč) představovaly neinvestiční transfery těmto typům organizací z kapitol Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury a Všeobecná pokladní správa.

Čerpání neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím v roce 2011 ve srovnání s rokem 2010 uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 42: Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2010	Státní rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v %	Index 2011/2010	Rozdíl 2011-2010
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím celkem	10 332	6 584	9 919	10 453	105,4	101,2	121
v tom							
obecně prospěšným společnostem	949	325	969	981	101,3	103,4	32
z toho:							0
Ministerstvo práce a sociálních věcí	485	66	478	494	103,5	101,9	9
Ministerstvo zahraničních věcí	81	77	147	142	96,3	174,2	60
Ministerstvo pro místní rozvoj	121	110	110	108	98,5	89,6	-13
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	119	22	100	93	92,7	78,1	-26
občanským sdružením	4 146	2 273	3 923	4 247	108,3	102,5	102
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 649	214	1 387	1 648	118,9	100,0	-1
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 491	1 112	1 542	1 568	101,7	105,2	78
Všeobecná pokladní správa	309	285	313	311	99,6	100,9	3
Ministerstvo kultury	153	270	172	170	98,6	111,2	17
Úřad vlády ČR	102	93	103	102	99,5	100,0	0
Ministerstvo životního prostředí	79	36	64	117	181,6	146,9	37
církvím a náboženským společnostem	3 625	2 790	3 663	3 712	101,3	102,4	87
z toho:							
Ministerstvo kultury	1 633	1 586	1 707	1 716	100,5	105,0	82
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 031	1 017	1 058	1 100	104,1	106,7	69
Ministerstvo práce a sociálních věcí	898	105	805	829	103,0	92,3	-69
politickým stranám a hnutím (VPS)	1 013	496	496	491	99,0	48,5	-522
společnostem vlastníků jednotek	5	0	5	5	90,7	105,8	0
z toho:							
Ministerstvo pro místní rozvoj	4	0	5	4	89,4	110,7	0
ostatním neziskovým apod. organizacím	595	700	863	1 016	117,8	170,8	421
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	268	188	451	543	120,4	202,7	275
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	224	507	317	313	98,6	139,4	89

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem dosáhly celkem **981,4 mil. Kč**, tj. o 1,3 % (o 12,8 mil. Kč) více proti rozpočtu po změnách, resp. schválenému rozpočtu navýšenému o 644,0 mil. Kč. Meziročně se tyto transfery zvýšily o 3,4 % (o 32,4 mil. Kč).

Z celku 50,4 % vyplatila kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, a to **494,4 mil. Kč**, z toho na služby sociální péče 204,3 mil. Kč, na služby sociální prevence 55,9 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 31,1 mil. Kč, na projekty výzkumu, vývoje a inovací 1,1 mil. Kč, na dotace pro rodinu 4,7 mil. Kč, na sociální poradenství 18,6 mil. Kč, na sociální rehabilitace a na ostatní sociální péči a pomoc 25,2 mil. Kč. Na financování společných

programů ČR a EU bylo uvolněno 153,6 mil. Kč a na Integrovaný program v oblastech intervence zaměstnanosti a sociálních služeb 129 tis. Kč.

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo celkem **141,7 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční spolupráci 89,0 mil. Kč, humanitární pomoc 13,1 mil. Kč, na transformační spolupráci 25,4 mil. Kč a na zahraniční službu 14,2 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** vyplatila **108,3 mil. Kč**, z toho dotace Horské službě činila 99,0 mil. Kč, dále byly vyplaceny dotace na podporu výzkumu, vývoje a inovací a dotace na společné programy ČR a EU spolufinancované z rozpočtu EU.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo obecně prospěšným společnostem celkem **93,1 mil. Kč**, z toho 66,8 mil. Kč na projekty spolufinancované v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (včetně 744 tis. Kč souvisejících s podporou výzkumu a vývoje), 1,8 mil. Kč na projekty v rámci Programu podpory vzdělávání národnostních menšin a multikulturní výchovy, v oblasti využití volného času dětí byly poskytnuty dotace ve výši 650 tis. Kč, na projekty vzdělávacích akcí k integraci Romů 354 tis. Kč, na projekty protidrogové prevence 1,4 mil. Kč. Úspěšní řešitelé projektů výzkumu a vývoje získali 22,1 mil. Kč.

Ministerstvo kultury uvolnilo **78,5 mil. Kč** – největší objem prostředků byl poskytnut obecně prospěšným společnostem v rámci výdajů na programy Kulturní aktivity a Program podpory významných a mimořádných kulturních akcí.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** vyplatila obecně prospěšným společnostem **20,3 mil. Kč**, z toho na účelovou podporu projektů výzkumu, vývoje a inovací 8,3 mil. Kč, na program Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny téměř 10,0 mil. Kč, na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky 1,5 mil. Kč, zoologickým zahradám bylo poskytnuto 384 tis. Kč, atd.

Kapitola **Úřad vlády ČR** poskytla obecně prospěšným společnostem **18,5 mil. Kč**, z toho na prevenci před drogami připadlo 17,1 mil. Kč, na prevenci sociálního vyloučení a odstraňování jeho důsledků 1,1 mil. Kč a na Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků 300 tis. Kč.

Grantová agentura ČR převedla obecně prospěšným společnostem **8,5 mil. Kč** účelových prostředků, které byly přiděleny na základě výsledků veřejných soutěží na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo celkem **5,0 mil. Kč**, z toho na protidrogovou problematiku téměř 1,1 mil. Kč, na Program Péče o děti a dorost 3,7 mil. Kč, na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené 110 tis. Kč, atd.

Kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu** uvolnila celkem **4,2 mil. Kč**, z toho 1,8 mil. Kč v rámci programu úspory energií, 573 tis. Kč v rámci programu podpory výzkumu, vývoje a inovací a obecně prospěšné společnosti Český institut pro akreditaci na podporu mezinárodní spolupráce v oblasti akreditace 1,8 mil. Kč.

Další kapitoly, které převedly neinvestiční prostředky obecně prospěšným společnostem, byly Ministerstvo vnitra 4,0 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 2,5 mil. Kč, Všeobecná pokladní správa 1,8 mil. Kč, Ministerstvo obrany 370 tis. Kč a Ministerstvo spravedlnosti 247 tis. Kč.

Neinvestiční transfery občanským sdružením

V roce 2011 bylo občanským sdružením ze státního rozpočtu poskytnuto celkem **4 247,3 mil. Kč**, tj. 40,6 % neinvestičních prostředků určených neziskovým a podobným organizacím

celkem. Plněno bylo o 8,3 % (o 324,7 mil. Kč) více, než stanovil rozpočet navýšený o 1 649,4 mil. Kč, při meziročním růstu o 2,5 % (o 101,6 mil. Kč).

Z celku nejvíce přijala občanská sdružení od kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí 1 648,40 mil. Kč**, z toho na služby sociální péče připadlo 399,5 mil. Kč, na služby sociální prevence 335,0 mil. Kč, na sociální poradenství bylo poskytnuto 104,6 mil. Kč, na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči a pomoc 67,3 mil. Kč a na dotace pro rodinu 93,0 mil. Kč. Na projekty vývoje a výzkumu bylo občanským sdružením uvolněno 545 tis. Kč. Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti činily 109,3 mil. Kč, na komunitární program Progress 628 tis. Kč a na Integrovaný program v oblastech intervence zaměstnanosti a sociálních služeb 118 tis. Kč.

Druhou kapitolou státního rozpočtu, která občanským sdružením poskytla nejvíce prostředků, byla kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, a to **1 568,4 mil. Kč**. Z toho na sportovní reprezentaci 809,6 mil. Kč a na tělovýchovnou činnost 297,3 mil. Kč. Dotace na státní sportovní reprezentaci byly poskytnuty 80 sportovním svazům a 7 občanským sdružením, které zajišťují státní sportovní reprezentaci včetně univerzitního sportu a akademického technického sportu, zdravotně postižených sportovců, dále České obci sokolské a Českému olympijskému výboru. V oblasti využití volného času dětí bylo uvolněno 159,7 mil. Kč, na projekty programu prevence kriminality 3,0 mil. Kč, na projekty protidrogové prevence 5,9 mil. Kč, na projekty Programu podpory vzdělávání národnostních menšin a multikulturní výchovy 7,8 mil. Kč, na projekty Programu integrace romské komunity 7,2 mil. Kč, na projekty podpory integrace cizinců 1,3 mil. Kč. Na projekty spolufinancované v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (včetně 4,9 mil. Kč souvisejících s podporou výzkumu a vývoje) bylo vydáno 242,6 mil. Kč. Úspěšní řešitelé projektů výzkumu a vývoje získali dalších 28,8 mil. Kč.

Kapitola **Všeobecná pokladní správa** uvolnila celkem **311,5 mil. Kč**, z toho 85 občanským sdružením v oblasti sportu a tělovýchovy 278,8 mil. Kč, dále např. Českému svazu bojovníků za svobodu 6,3 mil. Kč, Konfederaci politických vězňů 6,7 mil. Kč, Masarykovu demokratickému hnutí 1,5 mil. Kč, atd.

Neinvestiční transfery občanským sdružením z kapitoly **Ministerstvo kultury** dosáhly celkem **169,8 mil. Kč**, z toho největší objem prostředků byl poskytnut v rámci výdajů na programy Kulturní aktivity (89,0 mil. Kč), Program podpory významných a mimořádných kulturních akcí (33,7 mil. Kč) a Program rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin (27,9 mil. Kč). Dále byly poskytnuty prostředky např. na programy Podpora kulturních aktivit národnostních menšin (8,3 mil. Kč), Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností (3,2 mil. Kč), Havárie střech památek (2,8 mil. Kč), Program záchrany architektonického dědictví (2,8 mil. Kč), Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity (1,0 mil. Kč), atd. V rámci podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo poskytnuto 584 tis. Kč.

Ministerstvo životního prostředí poskytlo občanským sdružením **116,6 mil. Kč**, z toho 16,2 mil. Kč na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím (NNO) zaměřených zejména na problematiku změny klimatu, ochrany přírody a biologické rozmanitosti, životní prostředí a vlivy na lidské zdraví, zpracování odpadů, atd., na programy Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 72,2 mil. Kč, Péče o krajinu 19,8 mil. Kč, Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny 1,2 mil. Kč, dále 2,2 mil. Kč připadlo na dotace NNO na koordinační projekty v ochraně přírody a krajiny, 795 tis. Kč bylo využito v rámci programu finančních mechanismů EHP/Norsko, atd.

Úřad vlády ČR uvolnil občanským sdružením celkem **103,0 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku 64,8 mil. Kč, na podporu veřejných aktivit zdravotně postižených

21,7 mil. Kč, na předcházení sociálního vyloučení a odstraňování jeho důsledků 15,0 mil. Kč a na Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků 845 tis. Kč.

Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví** převedla občanským sdružením v roce 2011 celkem **62,4 mil. Kč**, z toho v rámci Programu Grantová podpora NNO 49,3 mil. Kč, dále uvolnila na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené 5,9 mil. Kč, na protidrogovou politiku 3,4 mil. Kč, na prevenci HIV/AIDS 1,6 mil. Kč, na Národní program zdraví 415 tis. Kč, na národní akční plány a strategie 700 tis. Kč, na péči o děti a dorost 280 tis. Kč, na výzkum, vývoj a inovace 680 tis. Kč, atd..

Kapitola **Ministerstvo vnitra** poskytla **59,8 mil. Kč** na zajištění bydlení a zaměstnání pro azylyanty, dobrovolnickou službu, prevenci kriminality, na boj proti korupci, na požární ochranu, na integrovaný záchranný systém, atd.

Kapitola **Ministerstvo zahraničních věcí** poskytla celkem **59,4 mil. Kč**, z toho na zahraniční rozvojovou spolupráci 29,1 mil. Kč, humanitární pomoc 6,2 mil. Kč, transformační spolupráci 16,4 mil. Kč a zahraniční službu 7,8 mil. Kč.

Z kapitoly **Ministerstvo zemědělství** čerpala občanská sdružení **54,1 mil. Kč**, z celku na zemědělskou a potravinářskou činnost připadlo 29,8 mil. Kč (z toho např. 20,0 mil. Kč Českému svazu včelařů, 4,6 mil. Kč Českému rybářskému svazu, 2,0 mil. Kč Českému svazu chovatelů a 2,1 mil. Kč, atd.), na záležitosti lesního hospodářství 5,6 mil. Kč (z toho pro Českomoravskou mysliveckou jednotu 5,0 mil. Kč), na programy zdravotně postiženým bylo poskytnuto 4,1 mil. Kč, z toho občanským sdružením POMOC, Týn nad Vltavou 1,8 mil. Kč a Sdružení NERATOV, Neratov v Orlických horách téměř 2,3 mil. Kč. Další prostředky byly poskytnuty v rámci podpor agrokomplexu, vodního hospodářství, na projekty výzkumu a vývoje, na odstraňování následků povodní, na společné programy EU a ČR, atd.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla občanským sdružením celkem **41,7 mil. Kč**. Celkem 40 občanským sdružením bylo převedeno 28,9 mil. Kč, např. Klub českých turistů obdržel 7,7 mil. Kč, Sdružení nájemníků ČR 4,1 mil. Kč, NIPI – Národní institut pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace ČR 1,5 mil. Kč, Národní rada osob se zdravotním postižením ČR téměř 1,2 mil. Kč, Sdružení bytových družstev a společenství vlastníků 1,2 mil. Kč, atd. Další prostředky byly určeny na podporu výzkumu, vývoje a inovací (3,0 mil. Kč) a na společné programy ČR a EU (9,7 mil. Kč).

Z kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** bylo občanským sdružením převedeno **19,4 mil. Kč**, z toho 15,0 mil. Kč na 10 projektů pro šest občanských sdružení působících v oblasti ochrany spotřebitele, 4,4 mil. Kč v rámci programu úspory energií zejména na poradenskou činnost, na pořádání konferencí a odborných seminářů v oblasti energetiky, na publikace, apod.

Ministerstvo obrany převedlo ze svého rozpočtu **17,7 mil. Kč** sedmi občanským sdružením, z toho 15,3 mil. Kč Československé obci legionářské, 700 tis. Kč Svazu pomocných technických praporů ČR PTP, 700 tis. Kč občanskému sdružení DROPZONE Prostějov, 132 tis. Kč Unii armádních sportovních klubů ČR, atd.

Ministerstvo dopravy poskytlo **7,9 mil. Kč** občanským sdružením v oblasti civilního letectví, z toho Letecké amatérské asociaci ČR 6,6 mil. Kč a Aeroklubu 1,3 mil. Kč, která jsou podle zákona č. 49/1997 Sb. pověřena ověřováním letové způsobilosti sportovních létajících zařízení, způsobilosti jejich uživatelů vč. evidence a vydávání příslušných dokladů, apod.

Kapitola **Ministerstvo spravedlnosti** převedla občanským sdružením **1,5 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku ve věznicích 884 tis. Kč a na probační programy pro mladistvé delikventy 633 tis. Kč.

Neinvestiční prostředky občanským sdružením poskytly i další kapitoly státního rozpočtu - Akademie věd ČR 6,3 mil. Kč a Státní ústav jaderné bezpečnosti 4 tis. Kč.

Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem

Církvím a náboženským společnostem bylo v roce 2011 ze státního rozpočtu **uvolněno celkem 3 712,0 mil. Kč**, tj. 101,1 % rozpočtu po změnách (překročení o 48,6 mil. Kč), při meziročním růstu o 2,4 % (o 101,6 mil. Kč). Z celku 98,2 % představovaly výdaje kapitol Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

V kapitole **Ministerstvo kultury** dosáhly neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem v roce 2011 celkem **1 715,5 mil. Kč**, tj. 46,2 % celkových výdajů v této oblasti. Z celku výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností činily 1 475,1 mil. Kč, z toho platy duchovních vě. pojistného 1 348,0 mil. Kč a výdaje na provozní náklady 74,7 mil. Kč. Na opravu církevního majetku bylo vyplaceno 22,0 mil. Kč a na program Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny církví a náboženských společností 30,4 mil. Kč.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo celkem **1 100,4 mil. Kč**. Tato kapitola zabezpečuje zejména finanční prostředky školám a školským zařízením, jejichž zřizovateli jsou církve nebo náboženské společnosti registrované podle zákona č. 3/2002 Sb. v platném znění; financována jsou školská zařízení a školy různého charakteru, od škol mateřských, přes základní, speciální, střední a vyšší odborné až po střediska mládeže. V roce 2011 působilo v ČR 123 církevních škol, předškolních a školských zařízení, kterým bylo poskytnuto celkem 991,8 mil. Kč. Dále na využití volného času mládeže bylo poskytnuto 51,5 mil. Kč, na rozvojové programy 38,2 mil. Kč, na projekty protidrogové prevence 751 tis. Kč, na prevenci proti kriminalitě 612 tis. Kč a na projekt „Šablony“ v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 14,3 mil. Kč.

Neinvestiční dotace církvím a náboženským společnostem v rámci kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly vykázány v celkové výši **829,3 mil. Kč**, z toho bylo určeno 594,2 mil. Kč na služby sociální péče, 104,8 mil. Kč na sociální prevenci, 27,8 mil. Kč na sociální poradenství, 11,8 mil. Kč na podporu rodiny, 4,8 mil. Kč na sociální rehabilitace a ostatní péči a pomoc. Na aktivní politiku zaměstnanosti bylo uvolněno 26,7 mil. Kč, na společné programy ČR a EU 59,2 mil. Kč, atd.

Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo církvím a náboženským společnostem **43,3 mil. Kč** na zahraniční rozvojovou spolupráci téměř 29,5 mil. Kč, humanitární pomoc (10,3 mil. Kč) a transformační spolupráci (3,6 mil. Kč).

Další prostředky poskytly kapitoly: Úřad vlády 7,2 mil. Kč pro Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků, Ministerstvo pro místní rozvoj 4,0 mil. Kč v rámci společných programů EU a ČR, Ministerstvo životního prostředí 741 tis. Kč, z toho na program Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 394 tis. Kč a 102 tis. Kč na program Podpora udržitelného využívání zdrojů energie, Ministerstvo zdravotnictví 470 tis. Kč, z toho na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené téměř 150 tis. Kč a na protidrogovou politiku 321 tis. Kč, Ministerstvo spravedlnosti 248 tis. Kč na probační programy pro mladistvé delikventy, Ministerstvo obrany 180 tis. Kč pro Židovskou obec v Praze, Ministerstvo vnitra 9,3 mil. Kč a Všeobecná pokladní správa 1,3 mil. Kč

Příspěvek politickým stranám a politickým hnutím

Ministerstvo financí prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa **vyplatilo** podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, v roce 2011 politickým stranám a politickým hnutím (dále jen strany a hnutí) celkem **491,5 mil. Kč**.

Tabulka č. 43: Příspěvky politickým stranám a politickým hnutím (v tis. Kč)

politická strana/politické hnutí	stálý příspěvek	příspěvek na mandát				příspěvek na činnost		
		poslanci	senátoři	kraj. zast.	zast.h.l.m.Prahy	2011*)	2010**)	celkem
ALTERNATIVA	0	0	0	1 188	0	1 188	0	1 188
ČSSD	10 000	47 880	34 984	66 500	3 325	162 689	0	162 689
Doktoři (za uzdravení společnosti)	0	0	0	950	0	950	0	950
HNUTÍ NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST	0	0	0	238	0	238	0	238
KDU - ČSL	8 800	0	5 130	13 300	0	27 230	0	27 230
KSČM	10 000	22 230	1 710	27 075	713	61 728	0	61 728
ODS	10 000	45 315	21 375	42 750	4 750	124 190	0	124 190
Severočeši.cz	0	0	1 710	1 900	0	3 610	0	3 610
STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	0	0	1 710	1 663	0	3 373	2 875	6 248
Starostové pro Liberecký kraj	0	0	0	1 663	0	1 663	0	1 663
Strana Práv Občanů ZEMANO VCI	8 800	0	0	0	0	8 800	0	8 800
Strana pro otevřenou společnost	0	0	855	713	0	1 568	0	1 568
Suverenita - Strana zdravého rozumu	7 400	0	0	0	0	7 400	0	7 400
TOP 09	10 000	35 055	855	0	6 175	52 085	0	52 085
US - DEU	0	0	0	0	0	0	375	375
Věci veřejné	10 000	20 520	0	0	0	30 520	0	30 520
Zlínské hnutí nezávislých	0	0	0	475	0	475	500	975
Celkem	75 000	171 000	68 329	158 413	14 963	487 704	3 750	491 454

Z celku na příspěvek na činnost politických stran a politických hnutí za rok 2011 bylo vyplaceno 487,7 mil. Kč - na stálý příspěvek připadlo 75,0 mil. Kč, na příspěvek na mandát celkem 412,7 mil. Kč (na mandát poslanců 171,0 mil. Kč, senátorů 68,3 mil. Kč, krajských zastupitelů 158,4 mil. Kč a na mandát zastupitelů hl. m. Prahy téměř 15,0 mil. Kč). Stálý příspěvek činí ročně 6 000 tis. Kč pro stranu a hnutí, které získaly v posledních volbách do Poslanecké sněmovny 3 % hlasů. Za každých dalších 0,1 % hlasů obdrží strana a hnutí ročně 200 tis. Kč; obdrží-li strana a hnutí více než 5 % hlasů, příspěvek se nezvyšuje. V roce 2011 příspěvek na mandát poslance a senátora činil ročně 855 tis. Kč a na mandát člena zastupitelstva kraje a člena zastupitelstva hl.m. Prahy 237,5 tis. Kč. Meziročně se příspěvek na činnost stran a hnutí snížil o 4,2 % (o 21,4 mil. Kč), nižší čerpání proti roku 2010 bylo dáno zejména tím, že rok 2011 nebyl rokem volebním. V roce 2010, kdy se konaly volby do Poslanecké sněmovny, obdržela strana a hnutí příspěvek propočtený z výsledků voleb toho volební období, jehož výše byla pro ně výhodnější. V roce 2010 činil příspěvek na mandát poslance nebo senátora ročně 900 tis. Kč a na mandát člena zastupitelstva kraje a člena zastupitelstva hlavního města Prahy 250 tis. Kč. Dále byl vyplacen Politickému hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, politické straně Unie svobody - Demokratická unie a Zlínskému hnutí nezávislých příspěvek na činnost za rok 2010 v celkové výši 3 750 tis. Kč, a to na základě zjištění Poslanecké sněmovny, že jimi doplněné výroční finanční zprávy za rok 2009 jsou úplně - tím byla splněna podmínka pro výplatu příspěvku na činnost podle § 20a odst. 3 písm. a) výše uvedeného zákona.

Neinvestiční transfery společenstvím vlastníků jednotek

Společenství vlastníků jednotek získala v roce 2011 celkem **4,8 mil. Kč**, tj. 90,7 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,8 % (o 262 tis. Kč). Z celku kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj poskytla 4,1 mil. Kč na podporu oprav domovních olověných trubek a kapitola Ministerstvo kultury použila 670 tis. Kč v oblasti památkové péče.

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím, tj. organizacím, které nejsou zařaditelné pod některé z předchozích, např. nadacím, tuzemským svazům a spolkům apod., byly vykázány v celkové částce **1 015,9 mil. Kč**, tj. o 17,8 % (o 153,3 mil. Kč) více než stanovil rozpočet po změnách, resp. schválený rozpočet navýšený o 162,7 mil. Kč. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 70,8 % (o 421,1 mil. Kč).

Např. kapitolami Ministerstvo práce a sociálních věcí bylo uvolněno 543,4 mil. Kč, z toho 538 mil. Kč na společné programy ČR a EU a 5,5 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti; Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 313,0 mil. Kč, z toho na řešení projektů výzkumu, vývoje a inovací 293,9 mil. Kč; Grantová agentura ČR 3,8 mil. Kč účelových prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací; Ministerstvo průmyslu a obchodu 56,6 mil. Kč, z toho na podporu výzkumu, vývoje a inovací v rámci OP Podnikání a inovace 55,6 mil. Kč a dvěma společnostem na pořádání kurzů a seminářů v oblasti energetiky a vydávání publikací, příruček a informačních materiálů v oblasti úspor energie 980 tis. Kč; Ministerstvo kultury 26,0 mil. Kč zejména v rámci Programu podpory významných a mimořádných kulturních akcí a v oblasti památkové péče; Ministerstvo pro místní rozvoj 16,0 mil. Kč, z toho 13,2 mil. Kč v rámci společných programů EU a ČR, dále na dotaci pro Svaz měst a obcí 2,0 mil. Kč a 400 tis. Kč pro Národní síť zdravých měst; Ministerstvo zahraničních věcí 2,4 mil. Kč, z toho 1,6 mil. Kč na transformační spolupráci, Ministerstvo vnitra 11,3 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 40,2 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 2,8 mil. Kč, atd.

2.3.4. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují zejména transfery státním fondům a fondům sociálního a zdravotního pojištění.

Tabulka č. 44: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚSTŘEDNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2010	Státní rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v %	Index 2011/2010	Rozdíl 2011-2010
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně celkem	89 769	95 845	91 835	82 429	89,8	91,8	-7 340
z toho:							
- neinvestiční transfery státním fondům	36 880	42 556	38 537	29 544	76,7	80,1	-7 336
z toho: SZIF (MZe)	30 505	42 496	37 719	28 060	74,4	92,0	-2 445
SFDI (MD)	6 160	60	673	1 313	195,0	21,3	-4 847
- transfery fondům soc. a zdrav. pojištění	52 714	53 013	53 013	52 733	99,5	100,0	20
z toho: platby státu za st. pojištění	52 700	52 997	52 997	52 717	99,5	100,0	18

Neinvestiční transfery státním fondům

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2011 byly neinvestiční transfery státním fondům zahrnuty v částce 42,6 mld. Kč, proti schválenému rozpočtu roku 2010 i proti skutečnosti roku 2010 se měly zvýšit o 15,4 % (o 5,7 mld. Kč). Z celku 99,9 % (tj. téměř 42,5 mld. Kč rozpočtovaných prostředků) připadlo na Státní zemědělský intervenční fond (SZIF); pro Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) bylo vyčleněno 60,3 mil. Kč neinvestičních prostředků. Rozpočet byl v průběhu roku snížen celkem o 4,0 mld. Kč; do rozpočtu kapitálových výdajů pro SZIF byly převedeny 4,8 mld. Kč, zvýšen byl rozpočet neinvestičních transferů určených SFDI téměř o 613,0 mil. Kč; dále byl stanoven rozpočet pro příslušné státní fondy v kapitolách Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo vnitra v celkové výši 144,9 mil. Kč. Státním fondům bylo **převedeno celkem 29,5 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 76,7 % rozpočtu po změnách (úspora 9,0 mld. Kč) při meziročním poklesu o 19,9 % (o 7,3 mld. Kč).

Ministerstvo zemědělství převedlo **Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu** celkem **28,1 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 74,4 % rozpočtu po změnách (úspora 9,7 mld. Kč) při meziročním poklesu o 8,0 % (o 2,4 mld. Kč). Dotace na činnost SZIF činily 1,4 mld. Kč, z toho téměř 1,3 mld. Kč správní výdaje a 117,0 mil. Kč výdaje na marketingovou činnost. Zbývající neinvestiční prostředky byly určeny na financování Společné zemědělské politiky¹⁸, na kterou bylo v roce 2011 vynaloženo vč. investičních prostředků celkem 32,6 mld. Kč.

Ministerstvo dopravy poskytlo neinvestiční prostředky **Státnímu fondu dopravní infrastruktury** ve výši **1,3 mld. Kč**, v tom bylo zahrnuto 297,1 mil. Kč z nároků z nespotebovaných výdajů v minulých letech. Z celku představovaly neinvestiční prostředky v rámci OP Doprava (6,9 mil. Kč), úvěrové prostředky EIB (318 tis. Kč), dluhopisový program na úhradu škod způsobených povodněmi v roce 2009 (18,0 mil. Kč) a prostředky na odstranění škod po povodních v Libereckém a Ústeckém kraji (271,9 mil. Kč). Povolené překročení rozpočtu činilo 396,3 mil. Kč, které byly použity na dluhopisový program na úhradu škod způsobených povodněmi v roce 2010. Opravy na dopravní infrastrukturu ve vlastnictví státu si vyžádaly 499,4 mil. Kč a opravy na silnicích I. třídy 120,0 mil. Kč. Kromě toho bylo na SFDI převedeno 33,7 mld. Kč investičních prostředků.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** převedla **Státnímu fondu životního prostředí** celkem **136,8 mil. Kč** neinvestičních prostředků, vč. prostředků z nároků z nespotebovaných výdajů v minulých letech; v rámci programu 115 150 Technická asistence na akce zajišťující kvalitní výkonnou strukturu pro OP Životní prostředí (zejména dokumentace, propagaci a komunikaci). Převod investičních prostředků činil 13,8 mil. Kč.

Ministerstvo pro místní rozvoj poskytlo dotaci **33,0 mil. Kč Státnímu fondu rozvoje bydlení** na pokračování realizace programu podpory rekonstrukce bytových domů formou státních příspěvků ke splácení úroků.

Ministerstvo vnitra uvolnilo celkem **1,2 mil. Kč**, z toho Státnímu fondu životního prostředí 626 tis. Kč na projekt Optimální řízení interních a externích procesů a 390 tis. Kč na projekt Nastavení systému řízení a rozvoje lidských zdrojů, dále Státnímu fondu dopravní infrastruktury tato kapitola převedla 183 tis. Kč na projekt ETIK (na tento projekt byly Ministerstvu vnitra převedeny rozpočtové prostředky ve výši 13,5 mil. Kč z kapitoly Ministerstvo dopravy). Všechny prostředky byly čerpány z nároků z nespotebovaných výdajů v minulých letech.

Neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění

Transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění představují především **platby státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel** (nevýdělečně činné osoby uvedené v zákoně č. 48/1997 Sb. v platném znění). Státní rozpočet 53,0 mld. Kč předpokládal meziroční nárůst této platby za tzv. státní pojištěnce o 1,7 % (o 898,0 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2010, proti skutečnosti 2010 pak o 0,6 % (o 297,7 mil. Kč). Za leden až prosinec 2011 bylo za státní pojištěnce **převedeno** na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění celkem **52,7 mld. Kč**, tj. 99,5 % rozpočtu při úspoře 280,1 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2010 byla vyplacena přibližně stejná částka (meziroční zvýšení výdajů o 0,3 %, tj. o 17,5 mil. Kč). Platby v průběhu roku probíhaly rovnoměrně, žádná nebyla předsunuta. Podrobněji uvedeno v části Zprávy týkající se sociálních výdajů.

Do této skupiny výdajů jsou také zahrnuty prostředky poskytované z rozpočtu Ministerstva obrany Vojenské zdravotní pojišťovně. Fondu zprostředkování úhrady zdravotní péče a Fondu pro úhradu preventivní péče, zřízeným podle vyhlášky č. 41/2000 Sb., bylo v roce 2011

¹⁸ Podrobné údaje o Společné zemědělské politice jsou uvedeny v části VI.2. Zprávy.

uvolněno 16,0 mil. Kč při meziročním růstu o 14,3 % (o 2,0 mil. Kč); plněno bylo do výše rozpočtu. Uvedené fondy slouží ke zprostředkování úhrady zdravotní a preventivní péče pro vojáky v činné službě.

2.3.5. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně

Schválený rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně 126,2 mld. Kč předpokládal meziroční pokles výdajů o 0,3 % (o 443,7 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu 2010 a o 4,7 % (o 6,2 mld. Kč) proti skutečnosti 2010 a na běžných výdajích státního rozpočtu na rok 2011 se podílel 11,6 %. V průběhu roku byl rozpočet navýšen u tzv. účelových transferů celkem o 7,4 mld. Kč, z toho největší podíl (98,4 %) připadl kapitolám Ministerstvo práce a sociálních věcí (téměř 2,1 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (3,7 mld. Kč) a Ministerstvo pro místní rozvoj (1,5 mld. Kč), u regionálních rad regionů soudržnosti naopak došlo ke snížení rozpočtu o 105,5 mil. Kč. **Převedeno** územním rozpočtům bylo celkem **132,3 mld. Kč**, tj. 12,8 % neinvestičních prostředků čerpaných ze státního rozpočtu v roce 2011. Plněno bylo na 99,1 % rozpočtu po změnách (úspora 1,2 mld. Kč), v porovnání s rokem 2010 se výdaje snížily o 0,1 % (o 109,8 mil. Kč). Z celku obcím připadlo 51,3 mld. Kč a krajům 80,6 mld. Kč.

Tabulka č. 45: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚZEMNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2010	Státní rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v % 5=(4:3)	Index 2011/2010 6=(4:1)	Rozdíl 2011-2010 7=(4-1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	132 399	126 209	133 529	132 289	99,1	99,9	-110
z toho:							
obcím	54 094	47 105	50 656	51 333	101,3	94,9	-2 761
v tom:							
souhrnný dotační vztah	11 924	10 150	10 150	10 150	100,0	85,1	-1 774
účelové dotace	42 170	36 955	40 506	41 183	101,7	97,7	-987
z toho: sociální dávky*)	25 704	24 877	25 110	25 298	100,7	98,4	-406
krajům	76 964	76 760	80 607	80 106	99,4	104,1	3 142
v tom:							
souhrnný dotační vztah	1 176	1 074	1 074	1 074	100,0	91,3	-102
účelové dotace	75 788	75 686	79 533	79 032	99,4	104,3	3 244
regionálním radám	1 308	2 343	2 238	817	36,5	62,5	-491

*) ve sloupcích skutečnost 2010 a skutečnost 2011 jsou uvedeny transfery kapitoly MPSV obcím prostřednictvím krajů; skutečně bylo obcemi vyplaceno na sociální dávky v roce 2010 celkem 25 273 mil. Kč a roce 2011 celkem 24 967 mil. Kč.

V přílohách č. 5 až 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2011 bylo na transfery územním celkům v rámci souhrnného dotačního vztahu v kapitole **Všeobecná pokladní správa** vyčleněno 11,2 mld. Kč, tj. o 14,3 % (o 1,9 mld. Kč) méně než ve schváleném rozpočtu roku 2010 a než činila skutečnost roku 2010. Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů zahrnovaly v roce 2011 pouze příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti ve výši 1 074,3 mil. Kč, k rozpočtům obcí pak příspěvek na výkon státní správy¹⁹ (7 569,6 mil. Kč), příspěvek na školství (1 346,7 mil. Kč), dotace na vybraná zdravotnická zařízení (35,6 mil. Kč) a dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů (231,6 mil. Kč) a k rozpočtu hl.m. Prahy příspěvek na výkon státní správy (824,2 mil. Kč) a na školství (142,1 mil. Kč). Celkem bylo **uvolněno 11,2 mld. Kč** při meziročním poklesu o 14,3 % (o 1,9 mld. Kč), z toho krajům připadlo 1,1 mld. Kč a obcím a hl.m. Praze 10,1 mld. Kč. Plněno bylo vždy do výše schváleného rozpočtu.

¹⁹ Zákonem č. 97/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2011, byl příspěvek na výkon státní správy v roce 2011 pro obce s rozšířenou působností účelově navýšen o 220,6 mil. Kč a v celé výši příslušným obcím poukázán (mimo rámec souhrnného dotačního vztahu).

Neinvestiční transfery obcím a krajům **mimo rámec souhrnného dotačního vztahu** (tzv. účelové) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2011 zahrnuty ve výši 112,6 mld. Kč, tj. o 0,8 % (o 910,5 mil. Kč) méně než stanovil schválený rozpočet roku 2010 a o 4,5 % (o 5,3 mld. Kč) méně proti skutečným výdajům roku 2010. Rozpočet byl během roku navýšen celkem téměř o 7,4 mld. Kč, z toho 3,6 mld. Kč připadlo obcím a 3,8 mld. Kč krajům. Celkem bylo **převáděno 120,2 mld. Kč**, na kterých se 98,8 % (117,4 mld. Kč) podílely kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo dopravy a Všeobecná pokladní správa. Čerpáno bylo o 0,15 % více než stanovil rozpočet po změnách (o 175,6 mil. Kč). Z celku **obce** obdržely **41,2 mld. Kč**, tj. o 1,7 % více než stanovil rozpočet po změnách (o 676,6 mil. Kč) při meziročním poklesu o 2,3 % (o 987,1 mil. Kč). **Kraje** získaly **79,0 mld. Kč**, tj. 99,4 % rozpočtu po změnách při úspoře 501,0 mil. Kč a při meziročním růstu o 4,3 % (o 3,2 mld. Kč).

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** bylo do rozpočtů krajů a obcí převedeno celkem **84,8 mld. Kč**, z toho krajům 74,4 mld. Kč a obcím 10,4 mld. Kč. Většina těchto prostředků (85,4 %) byla určena na přímé vzdělávací náklady pro školy, předškolní a školská zařízení zřízená kraji a obcemi podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Pro tato zařízení v kompetenci obcí bylo poskytnuto 44,0 mld. Kč a v kompetenci krajů 28,4 mld. Kč; dotace soukromému školství pro 642 organizací byly poskytnuty prostřednictvím krajů ve výši téměř 4,0 mld. Kč. Dále bylo územním rozpočtům poskytnuto na projekty v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 5,2 mld. Kč, když největší objem směřoval do oblasti počátečního vzdělávání; prostředky ve výši 2,0 mld. Kč byly účelově určeny na posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním; na realizaci státních maturitních zkoušek bylo uvolněno 20,8 mil. Kč, na školní potřeby žáků 1. ročníku základního vzdělávání 85,4 mil. Kč, v rámci programů Hustota a Specifika dorovnávací odchylky, které nepostihují normativy, bylo poskytnuto celkem 698,4 mil. Kč. Na programy protidrogové prevence byla určena dotace ve výši 3,5 mil. Kč, na programy prevence proti kriminalitě 3,6 mil. Kč, na projekty integrace romské komunity 6,9 mil. Kč, na projekty vzdělávání národnostních menšin 1,6 mil. Kč. Zabezpečení služeb asistentů pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním bylo pokryto částkou 70,6 mil. Kč. Na pořádání různých soutěží bylo územním rozpočtům poskytnuto 24,8 mil. Kč.

Neinvestiční prostředky ve výši **27,9 mld. Kč** byly převedeny obcím a krajům z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí**. Z celku bylo obcím poskytnuto 26,3 mld. Kč, z toho na sociální dávky přes 25,3 mld. Kč (18,3 mld. Kč na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a téměř 7,1 mld. Kč na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým), dále bylo obcím uvolněno na aktivní politiku zaměstnanosti 788,6 mil. Kč, na příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc 120,5 mil. Kč, na služby sociální péče 68,7 mil. Kč, na společné programy EU a ČR 47,7 mil. Kč, atd. Kraje obdržely 1,5 mld. Kč, z toho na společné programy EU a ČR 1,4 mld. Kč a na příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc 79,4 mil. Kč, atd.

Ministerstvo dopravy převedlo obcím a krajům částku téměř **2,7 mld. Kč**, z toho 2,6 mld. Kč jako dotace na úhradu prokazatelné ztráty ze závazku veřejné služby v železniční osobní dopravě (2,4 mld. Kč bylo poskytnuto krajům a 0,2 mld. Kč hl. m. Praze).

Ministerstvo pro místní rozvoj uvolnilo krajům a obcím **2,1 mld. Kč**, z celku obcím 1,8 mld. Kč a krajům 325,4 mil. Kč, z celku více než polovina byla vyčerpána na programy Povodně 2006 – Obnova obecního a krajského majetku, zbývající prostředky byly určeny na společné programy EU a ČR.

Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo uvolněno **1,4 mld. Kč**. Obcím připadlo 1,3 mld. Kč, z toho 739,4 mil. Kč na dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně právní ochrany dětí, 212,2 mil. Kč na navýšení příspěvku na výkon státní správy v oblasti sociálních služeb pro obce s rozšířenou působností a hl. m. Prahu, 220,6 mil. Kč na částečnou kompenzaci příspěvku na výkon státní správy v roce 2011 pro obce s rozšířenou působností s ekonomickým dopadem u tohoto snížení¹⁹, 45 mil. Kč na financování provozu ochranných systémů podzemních dopravních staveb (Praha), 18,4 mil. Kč na výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy (z toho 13,3 mil. Kč na protiradonová opatření), atd. Kraje obdržely celkem 97,1 mil. Kč, z toho 92,8 mil. Kč na výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy (61,1 mil. Kč náhrada škod způsobených zvláště chráněnými živočichy, 29,5 mil. Kč likvidace léčiv, prevence TBC, ostatní, 2,2 mil. Kč protiradonová opatření), atd.

Regionální rady regionů soudržnosti obdržely ze státního rozpočtu, resp. z kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj, **817,3 mil. Kč**, když bylo plněno na 36,5 % rozpočtu po změnách při úspoře 1,4 mld. Kč a při meziročním poklesu o 37,5 % (o 491,1 mil. Kč). Čerpané prostředky byly použity na regionální operační programy rozličných regionů soudržnosti.

Podrobné hodnocení neinvestičních transferů územním samosprávným celkům je uvedeno v sešitu F, část II „Výsledky hospodaření územních rozpočtů“.

2.3.6. Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím

Schválený rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím počítal v roce 2011 s výdaji 52,8 mld. Kč při meziročním růstu o 5,0 % (o 2,5 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2010, resp. poklesu proti výdajům čerpaným v roce 2010 o 7,7 % (o 4,4 mld. Kč). V průběhu roku došlo rozpočtovými opatřeními k navýšení rozpočtu celkem více než o 4,7 mld. Kč na 57,5 mld. Kč; **čerpano** bylo **57,2 mld. Kč**, tj. 99,5 % rozpočtu po změnách (úspora 308,8 mil. Kč), plněno bylo na stejné úrovni jako v roce 2010 (meziroční navýšení pouze o 22,7 mil. Kč).

Následující tabulka ukazuje změny státního rozpočtu transferů příspěvkovým a podobným organizacím na rok 2011 a jeho čerpání v souhrnu a podle vybraných rozpočtových kapitol.

Tabulka č. 46: Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2010	Státní rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v %	Index 2011/2010	Rozdíl 2011-2010
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím celkem	57 181	52 774	57 513	57 204	99,5	100,0	23
v tom:							
příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím	15 944	16 020	15 488	14 109	91,1	88,5	-1 835
z toho:							
Ministerstvo kultury	3 631	3 373	3 422	3 364	98,3	92,7	-267
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	3 516	6 316	4 323	3 631	84,0	103,3	115
Ministerstvo obrany	2 447	1 221	1 717	1 742	101,4	71,2	-705
Ministerstvo životního prostředí	1 317	864	1 267	1 197	94,5	90,8	-121
Ministerstvo zdravotnictví	1 022	1 616	1 530	1 116	72,9	109,1	93
Ministerstvo vnitra	938	741	732	732	100,0	78,0	-206
Ministerstvo průmyslu a obchodu	822	517	851	736	86,5	89,5	-86
transfery vysokým školám	29 624	25 493	30 497	31 239	102,4	105,5	1 615
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	27 748	24 990	28 261	28 993	102,6	104,5	1 245
Grantová agentura ČR	1 038	0	1 191	1 191	99,9	114,7	152
transfery školským právníkům osobám zřízeným státem, kraji a obcemi (MPSV)	6	20	8	8	102,7	135,2	2
transfery veřejným výzkumným institucím	6 764	5 103	6 953	7 217	103,8	106,7	453
z toho:							
Akademie věd ČR	3 766	3 876	3 697	3 709	100,3	98,5	-57
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 089	723	972	1 224	125,9	112,4	135
Grantová agentura ČR	767	0	1 054	1 053	99,9	137,2	286
Ministerstvo zemědělství	611	346	547	547	100,0	89,6	-64
transfery veřejným zdravotnickým zařízením zřízeným státem, kraji a obcemi (MPSV)	2	1	1	1	121,6	66,6	-1
transfery cizím příspěvkovým organizacím	4 841	6 137	4 566	4 629	101,4	95,6	-213
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	4 666	6 010	4 227	4 260	100,8	91,3	-406
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	96	84	238	258	108,4	268,1	162

Neinvestiční příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím

Příspěvkovým organizacím zřízeným v rámci příslušných kapitol státního rozpočtu byly převedeny neinvestiční prostředky v celkové výši **14,1 mld. Kč**, tj. 91,1 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 11,5 % (o 1,8 mld. Kč). Tyto finanční prostředky jsou ústředními orgány státní správy rozpočtovány podle § 54 odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel, jako **příspěvky** na činnost a podle § 54 odst. 1 písm. e) a písm. f) jako úhrada provozních nákladů v rámci společných programů EU a ČR a projektů finančních mechanismů a podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, jako **dotace**.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo zřízeným organizacím celkem **3 630,7 mil. Kč**. Příspěvek na provoz byl poskytnut ve výši 3 035,4 mil. Kč, dotace ve výši 595,3 mil. Kč. Z celkově poskytnuté částky bylo 66,6 % použito na mzdové prostředky a související odvody. Uvedené částky byly určeny pro celkem 88 subjektů, z toho 73 přímo řízených v regionálním školství (62 výchovných a diagnostických ústavů a dětských domovů se školou a 11 škol se speciálními výchovnými programy) a 15 ostatních přímo řízených organizací (výzkumné ústavy, knihovny, pedagogické muzeum, vzdělávací centra, atd.), z nichž byly v průběhu roku 4 zrušeny.

Ministerstvo kultury převedlo zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **3 364,1 mil. Kč**. Z toho příspěvky ve výši 3 010,6 mil. Kč, ze kterých bylo použito na činnost muzeí a galerií 1 137,0 mil. Kč, památkových ústavů, hradů a zámků 622,7 mil. Kč, na divadelní činnost 556,2 mil. Kč, na hudební činnost 110,0 mil. Kč, na knihovnickou činnost 389,9 mil. Kč, na filmovou tvorbu, distribuci a kina 26,3 mil. Kč, atd. Dotace těmto organizacím dosáhly celkem 353,5 mil. Kč, z toho pro muzea a galerie 71,5 mil. Kč, pro památkové ústavy, hrady

a zámky 143,2 mil. Kč, pro knihovny 40,0 mil. Kč, na výzkum a vývoj v oblasti kultury, církvi a sdělovacích prostředků 94,9 mil. Kč, atd.

Ministerstvo obrany uvolnilo **1 741,9 mil. Kč** celkem pro 9 zřízených příspěvkových organizací, z toho pro vojenské nemocnice v Praze, Brně a Olomouci 497,6 mil. Kč, pro Ústav leteckého zdravotnictví Praha 48,4 mil. Kč, pro Vojenská lázeňská a rekreační zařízení 346,4 mil. Kč, pro Správu vojenského bytového fondu 818,0 mil. Kč; zbývající prostředky byly určeny pro příspěvkové organizace, které plnily úkoly přípravy ke státní sportovní reprezentaci v působnosti kapitoly.

Ministerstvo životního prostředí vydalo na příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **1 196,5 mil. Kč**, z toho kromě příspěvků na činnost ve výši 821,1 mil. Kč byly vynaloženy prostředky např. na institucionální podporu výzkumu, vývoje a inovací 97,1 mil. Kč, na účelovou podporu projektů výzkumu, vývoje a inovací 27,5 mil. Kč, na Program péče o krajinu 17,1 mil. Kč, na programové financování 219,5 mil. Kč, na projekty EHP/Norsko 9,1 mil. Kč, atd.

Ministerstvo zdravotnictví převedlo zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **1 115,6 mil. Kč**, z toho fakultním nemocnicím 55,1 mil. Kč, hygienické službě 206,0 mil. Kč, ostatním zdravotnickým zařízením 5,8 mil. Kč, odborným léčebným ústavům 4,2 mil. Kč, dále na drogovou problematiku 3,7 mil. Kč, na ochranu obyvatelstva 6,5 mil. Kč, atd. Na projekty výzkumu a vývoje (granty) získaly tyto organizace 674,5 mil. Kč a na speciální programy ve zdravotnictví 67,7 mil. Kč. Zdravotnické příspěvkové organizace (nemocnice a odborné léčebny) dostávají příspěvky pouze na činnosti, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění.

Ministerstvo vnitra svým čtyřem zřízeným příspěvkovým organizacím převedlo celkem **732,0 mil. Kč**. Z celku 726,7 mil. Kč připadlo na příspěvek na provoz (z toho pro PO Zařízení služeb pro MV 629,1 mil. Kč, PO Bytová správa MV 43,9 mil. Kč, Institut pro veřejnou správu Praha 34,8 mil. Kč a Tiskárnu MV 18,9 mil. Kč), na dotace na provozní výdaje v rámci společných programů ČR a EU 5,2 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu** převedla svým 5-ti zřízeným organizacím (agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, agentura na podporu obchodu CzechTrade, Správa služeb MPO, Český metrologický institut a Státní výzkumný ústav materiálu) **736,0 mil. Kč**, z toho příspěvky činily 533,9 mil. Kč a dotace na společné programy EU a ČR téměř 202,2 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla celkem **587,2 mil. Kč**, z toho příspěvky na činnost dosáhly 471,2 mil. Kč, dotace 116,0 mil. Kč. Z celku obdržela Česká centrála cestovního ruchu CzechTourism 419,7 mil. Kč (vč. prostředků na Integrovaný operační program) a Centrum pro regionální rozvoj 167,5 mil. Kč (vč. prostředků poskytnutých v rámci společných programů ČR a EU 134,3 mil. Kč).

Ministerstvo zemědělství uvolnilo zřízeným příspěvkovým organizacím **548,4 mil. Kč**, z toho na příspěvek poskytnutý na úkoly vyplývající z předmětu činnosti a na účely a úkoly uložené nebo dohodnuté s ministerstvem bylo devíti organizacím vyplaceno 540,2 mil. Kč, dále na podporu výzkumu, vývoje a inovací připadlo 6,4 mil. Kč, na monitoring půd a vod v rámci nitrátové směrnice 3,1 mil. Kč, na příspěvek pro Národní hřebčín Kladruby 1,2 mil. Kč, atd.

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo pro své čtyři příspěvkové organizace celkem **122,7 mil. Kč**, z toho pro česká centra v zahraničí 80,6 mil. Kč, pro Kancelář generálního sekretáře EXPO 10,1 mil. Kč, pro Diplomatický servis 25,0 mil. Kč a pro zámek Štiřín, kde jsou zajišťovány konferenční, ubytovací, restaurační a sportovní činnosti, 7,0 mil. Kč.

Neinvestiční prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím poskytla kapitola **Kancelář prezidenta republiky** ve výši přes **186,0 mil. Kč** pro PO Lesní správa Lány a PO Správa Pražského hradu.

Kapitola **Ministerstvo dopravy** poskytla zřízeným příspěvkovým organizacím příspěvek **75,8 mil. Kč**, z toho Centrum služeb pro silniční dopravu obdrželo 69,9 mil. Kč a Ředitelství silnic a dálnic 5,8 mil. Kč.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo v roce 2011 zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **54,1 mil. Kč**, z toho 42,0 mil. Kč na podporu služeb sociální péče.

Ministerstvo spravedlnosti převedlo celkem **18,2 mil. Kč** především na ozdravné pobyty pro příslušníky vězeňské služby

Neinvestiční transfery vysokým školám

Z celkového objemu neinvestičních prostředků příspěvkovým a podobným organizacím představovaly neinvestiční transfery vysokým školám 54,6 %, a to **31 239,3 mil. Kč**. Čerpáno bylo o 2,4 % (o 742,1 mil. Kč) více, než určoval rozpočet po změnách, resp., schválený rozpočet navýšený o 5,0 mld. Kč; meziročně se tyto výdaje zvýšily o 5,5 % (o 1,6 mld. Kč).

V rozhodující míře (92,8 %) se na těchto transferech podílela kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, která vysokým školám poskytla celkem **28 993,5 mil. Kč** při meziročním růstu o 4,5 % (více než o 1,2 mld. Kč). Z toho veřejným vysokým školám zřízeným podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, 28 920,7 mil. Kč. V roce 2011 působilo v ČR celkem 26 veřejných vysokých škol, největší objem prostředků získala od výše uvedené kapitoly Univerzita Karlova (3 327,4 mil. Kč) a Masarykova univerzita (2 068,0 mil. Kč). Na sociální stipendia bylo uvolněno 51,5 mil. Kč, když výše vyplacených prostředků závisí na sociální situaci studentů a stipendia jsou vyplácena na základě žádostí. Na podporu výzkumu, vývoje a inovací bylo poskytnuto celkem 7 947,2 mil. Kč. Soukromým vysokým školám bylo na činnost převedeno celkem 64,4 mil. Kč a na výzkum a vývoj 8,8 mil. Kč bylo uvolněno v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Z celkového počtu 46 soukromých vysokých škol byla poskytnuta dotace 9,5 mil. Kč Vysoké škole zdravotnické o.p.s. na akreditovaný studijní program „ošetřovatelství“, ubytovací stipendia činila celkem 32,1 mil. Kč a sociální stipendia 2,3 mil. Kč, atd.

Zbývající neinvestiční prostředky ve výši téměř 2 245,9 mil. Kč převedly ostatní kapitoly státního rozpočtu vysokým školám zejména na podporu výzkumu, vývoje a inovací. Např. Grantová agentura ČR 1 190,8 mil. Kč, Akademie věd ČR 111,1 mil. Kč, Technologická agentura ČR 166,3 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví celkem 262,4 mil. Kč (z toho 255,4 mil. Kč na výzkum a vývoj), Ministerstvo životního prostředí 22,8 mil. Kč (z toho na účelovou podporu výzkumu a vývoje 18,3 mil. Kč a na program LIFE+ 4,3 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství 138,5 mil. Kč (z toho 133,2 mil. Kč na zemědělský a lesnický výzkum a vývoj), Ministerstvo průmyslu a obchodu 141,8 mil. Kč, Ministerstvo dopravy 3,7 mil. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj 20,7 mil. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 19,8 mil. Kč (z toho 17,0 mil. Kč na zahraniční rozvojovou pomoc), Ministerstvo práce a sociálních věcí 7,3 mil. Kč, Ministerstvo kultury 50,7 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 104,6 mil. Kč, atd.

Neinvestiční transfery cizím příspěvkovým organizacím

Cizím příspěvkovým organizacím (tj. příspěvkovým organizacím, zřizovateli kterých kapitoly nejsou) bylo poskytnuto celkem **4,6 mld. Kč**, tj. 101,4 % rozpočtu po změnách (překročení o 62,9 mil. Kč), při meziročním poklesu o 8,7 % (o 212,6 mil. Kč).

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo **4 259,8 mil. Kč**, tj. 92,0 % z celkových prostředků poskytnutých těmto organizacím. Rozhodující část 3 990,8 mil. Kč připadla na služby sociální péče, dále bylo využito 133,0 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti, 68,0 mil. Kč na sociální poradenství, 30,6 mil. Kč na sociální prevenci, 1,0 mil. Kč na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči. Na společné programy ČR a EU bylo uvolněno 36,8 mil. Kč.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy převedlo účelové dotace příspěvkovým organizacím jiného zřizovatele ve výši **257,6 mil. Kč**, které byly určeny na podporu výzkumu, vývoje a inovací úspěšným řešitelům projektů z jiných resortů. Účelová a institucionální dotace byla poskytnuta 18 příspěvkovým organizacím např. Psychiatrickému centru Praha, Fakultní nemocnici Brno nebo Masarykovu onkologickému ústavu.

Ministerstvo životního prostředí uvolnilo **22,3 mil. Kč**, z toho na programy Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 18,7 mil. Kč, Podpora rozvoje infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu 2,1 mil. Kč, Podpora udržitelného využívání zdrojů energie 457 tis. Kč, dále bylo poskytnuto na účelovou podporu výzkumu, vývoje a inovací 460 tis. Kč, atd.

Další kapitoly převáděly cizím příspěvkovým organizacím finanční prostředky rovněž na podporu výzkumu, vývoje a inovací, např. Grantová agentura ČR 37,1 mil. Kč, Akademie věd ČR 8,5 mil. Kč, Technologická agentura ČR 6,0 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 18,0 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 7,5 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 4,2 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 3,7 mil. Kč, atd.

Neinvestiční transfery veřejným výzkumným institucím, zřízeným podle zákona č. 341/2005 Sb., dosáhly **7,2 mld. Kč**, tj. o 3,8 % více proti rozpočtu po změnách (překročení o 264,5 mil. Kč), při meziročním růstu o 6,7 % (o 453,0 mil. Kč). Na podporu výzkumu, vývoje a inovací těmto organizacím poskytla Akademie věd ČR částku 3 708,8 mil. Kč, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 1 223,7 mil. Kč, Grantová agentura ČR 1 052,9 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 547,3 mil. Kč (z toho 518,8 mil. Kč na zemědělský a lesnický výzkum a vývoj), Ministerstvo životního prostředí 170,3 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 139,8 mil. Kč, Technologická agentura ČR 91,9 mil. Kč, Ministerstvo kultury 52,2 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 41,9 mil. Kč, Státní úřad pro jadernou bezpečnost 74,1 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 27,3 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 19,7 mil. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 26,4 mil. Kč, atd.

Neinvestiční prostředky **veřejným zdravotnickým zařízením zřízeným státem, kraji a obcemi** byly uvolněny kapitolou **Ministerstvo práce a sociálních věcí** ve výši **1,2 mil. Kč**, tj. o 21,7 % více proti rozpočtu po změnách (překročení o 207,5 tis. Kč). Meziročně se tyto výdaje snížily o 33,4 % (o 585 tis. Kč). Z celku připadlo 889 tis. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti a 275 tis. Kč a na sociální poradenství.

Neinvestiční transfery **školským právníkům osobám zřízeným státem, kraji a obcemi** byly kapitolou **Ministerstvo práce a sociálních věcí** poskytnuty v částce **8,0 mil. Kč**, tj. 102,7 % rozpočtu po změnách (překročení o 214 tis. Kč) při meziročním růstu o 35,2 % (o 2,1 mil. Kč). na aktivní politiku zaměstnanosti (3,4 mil. Kč), na společné programy EU a ČR (4,4 mil. Kč) a na Integrovaný program v oblastech intervence zaměstnanosti a sociálních služeb (219 tis. Kč).

2.4. Další běžné výdaje státního rozpočtu

Dále je hodnoceno čerpání některých neinvestičních výdajů, které nejsou komentovány v jiných částech Zprávy.

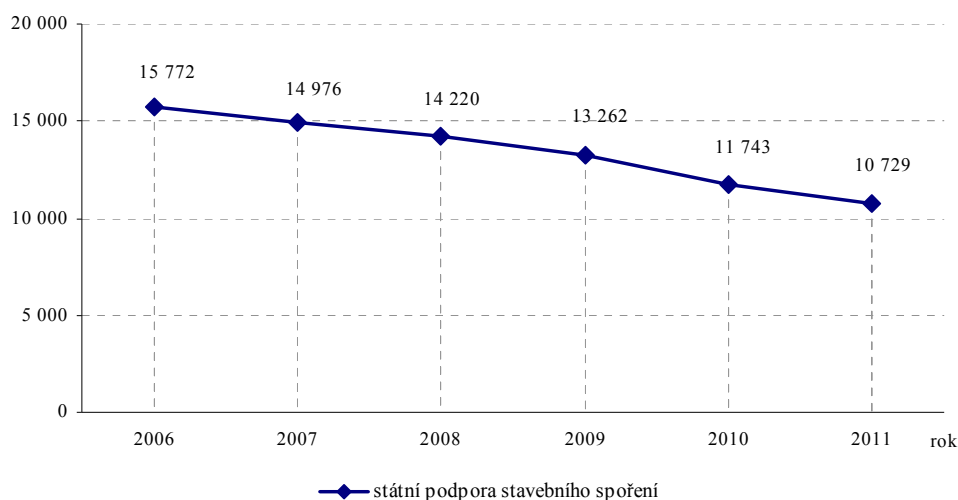
Státní podpora stavebního spoření

Státní podpora stavebního spoření je poskytována podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2011 byla zahrnuta ve výši 13,1 mld. Kč, tj. o 2,2 % (o 300 mil. Kč) méně proti schválenému rozpočtu roku 2010 a o 11,6 % (o 1 356,5 mil. Kč) více proti skutečnosti 2010. V průběhu roku byl rozpočet na rok 2011 snížen o 1 306,5 mil. Kč, z toho o 800 mil. Kč ve prospěch odvodů do rozpočtu EU a o 506,5 mil. Kč k pokrytí potřeby zvýšení prostředků na opravy dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu.

Ministerstvo financí poukázalo stavebním spořitelnám zálohy státní podpory stavebního spoření za rok 2010 (tzv. 2. a 3. kolo 2010) a zálohu státní podpory za rok 2011 pro účastníky, kteří ukončili stavební spoření v 1. pololetí roku 2011 (tzv. 1. kolo 2011) v celkové výši **10 729,0 mil. Kč**, vč. 6 tis. Kč mimořádné výplaty společnosti Stavební spořitelna České spořitelny, a.s., provedené jako opatření přijaté v návaznosti na Závěrečné stanovisko veřejného ochránce práv k poskytování státního příspěvku ke stavebnímu spoření pro občany členských států EU. Plněno bylo na 91,0 % rozpočtu po změnách při úspoře 1 064,5 mil. Kč. Meziročně se tento mandatorní výdaj snížil o 8,6 % (o 1 014,4 mil. Kč) zejména vlivem poklesu počtu smluv o stavebním spoření uzavřených podle právní úpravy platné do 31.12.2003, když ještě ve 2. a 3. kole roku 2010 byla vyplacena maximální státní podpora ve výši 4 500 Kč, a také v menší míře vlivem novely zákona č. 196/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, která s účinností od 1.1.2011 (tj. u státní podpory vyplácené za rok 2011 a za další roky) snížila maximální výši státní podpory na 2 000 Kč u smluv o stavebním spoření bez ohledu na datum jejich uzavření, a to u smluv ukončených v 1. pololetí 2011.

V roce 2011 bylo uzavřeno cca 410 tis. nových smluv o stavebním spoření a průměrná cílová částka u těchto smluv dosáhla 350 tis. Kč (v roce 2010 to bylo 533 tis. nových smluv s průměrnou cílovou částkou 300 tis. Kč). K 31.12.2011 byl celkový počet smluv o stavebním spoření ve fázi spoření 4,55 mil., tj. o cca 0,3 mil. smluv méně než ke konci roku 2010.

Graf č. 18: Státní podpora stavebního spoření (v mil. Kč)

Státní finanční podpora hypotečního úvěrování

Státní podpora hypotečního úvěrování je poskytována podle nařízení vlády č. 33/2004 Sb., a č. 249/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a je realizována prostřednictvím kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj**. Státní rozpočet na rok 2011 počítal pro tuto formu podpory bytové výstavby s částkou 13,5 mil. Kč, která byla navýšena o 137 tis. Kč. Skutečně bylo **uvolněno téměř 23,4 mil. Kč**, včetně nároků z nespotřebovaných výdajů z roku 2010 ve výši překročení rozpočtu (9,7 mil. Kč). Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 28,9 % (o 5,2 mil. Kč). K vyššímu čerpání finančních prostředků došlo zejména proto, že v době sestavování rozpočtu nelze přesně odhadnout vývoj úrokových sazeb, podle kterých se stanovuje výše státní podpory. V roce 2011 byla státní podpora hypotečního úvěrování jak podle nařízení vlády č. 33/2004 Sb., tak podle nařízení vlády č. 249/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (pro smlouvy uzavřené v roce 2011 a smlouvy, u kterých v tomto roce došlo ke změně úrokové sazby) nula procentních bodů. Bylo uzavřeno 781 nových smluv o státní finanční podpoře, průměrná úroková sazba u nových smluv činila 5,16 %, průměrná výše úvěru na jeden byt v roce 2011 činila 1 342,7 tis. Kč (o 18,1 tis. Kč více než v roce 2010) a průměrná doba splácení úvěru meziročně stoupla na 235 z 225 měsíců.

Majetková újma peněžních ústavů

Majetková újma peněžních ústavů, která jim vzniká v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby na individuální a družstevní bytovou výstavbu a půjčky mladým manželům, je hrazena ze státního rozpočtu podle § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. Pro rok 2011 byl k tomuto účelu schválen rozpočet ve výši 199,6 mil. Kč, který byl v průběhu roku navýšen o 1,1 mil. Kč na úkor výdajů určených na realizaci státních záruk. **Čerpáno** bylo celkem **199,8 mil. Kč**, tj. 99,5 % rozpočtu po změnách (úspora činila 922 tis. Kč), při meziročním poklesu o 13,7 % (o 31,7 mil. Kč). Z celku ČSOB, a. s. obdržela 126,7 mil. Kč v souvislosti s úvěry na družstevní bytovou výstavbu a Česká spořitelna, a.s. 72,2 mil. Kč v souvislosti s úvěry na individuální bytovou výstavbu a 933 tis. Kč v souvislosti s půjčkami mladým manželům.

Výdaje na realizaci státních záruk a závazků obdobného charakteru

Zákonem č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2011, byly výdaje na realizaci státních záruk v kapitole VPS stanoveny v celkové výši 14 042 mil. Kč a jeho novelou, resp. zákonem č. 97/2011 Sb., změněny na 13 821,4 mil. Kč (snížení o 220,6 mil. Kč ve prospěch částečné kompenzace snížení příspěvku na výkon státní správy v roce 2011 pro obce s rozšířenou působností). V průběhu roku byl rozpočet snížen o 1,1 mil. Kč ve prospěch majetkové újmy peněžních ústavů. Vlastní realizace státních záruk se týkala s.o. Správa železniční a dopravní cesty (SŽDC), kdy se jednalo o splátky úvěrů, které jsou zaručeny státní zárukou podle zákona o rozpočtových pravidlech a které dosáhly 2 388,1 mil. Kč, z toho 1 178 mil. Kč na koridor I a 1 210 mil. Kč na koridor II. Dále bylo této organizaci poskytnuto 7 203,0 mil. Kč na úhradu závazků z emitovaných dluhopisů, které na ni přešly na základě zákona č. 77/2002 Sb. z původního dlužníka s.o. České dráhy a jsou ze zákona garantovány státem. Dále byly přímo ze státního rozpočtu hrazeny závazky ze splatných částí jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých EIB na infrastrukturální projekty, kde jako finanční manažer vystupuje ČMZRB, a to na základě zvláštního režimu jako jistá forma realizace státních záruk – takto bylo vydáno 2 255,1 mil. Kč. V rámci nestandardních státních záruk došlo k plnění ve prospěch ČSOB, a.s. v případě souvisejícím s převzetím aktiv IPB („Smlouva a státní záruka“ z roku 2000); v souladu s Dohodou o narovnání sporů ve věci pohledávek Southfolk Holding Ltd., Česká konsolidační a O.D. trading byla provedena úhrada pohledávek ve výši 132 mil. Kč. Celkem bylo **čerpáno téměř 12,0 mld. Kč**.

Tabulka č. 47: Státní záruky (v mil. Kč)

	státní rozpočet 2011		skutečnost 2011			% plnění	nevyčerpano
	schválený	po změnách	jistina	úrok	celkem		
Realizace státních záruk	4 054	4 054	2 029	491	2 520	62,2	1 534
v tom:							0
ČNB, ČSOB za IPB	2 000	2 000	132	0	132	6,6	1 868
Správa železniční dopravní cesty s.o.	2 054	2 054	1 897	491	2 388	116,3	-334
Úhrad a závazků SŽDC s.o. podle zákona č. 77/2002 Sb.	7 332	7 331	7 000	203	7 203	98,3	128
Realizace st. záruk za úvěry přijaté ČMZRB od EIB	2 435	2 435	1 584	671	2 255	92,6	180
C e l k e m	13 821	13 820	10 613	1 365	11 978	86,7	1 842

Předpokládané čerpání bylo ovlivněno pouze pohyblivou úrokovou sazbou a kurzovými změnami. Na jeho výši se na jedné straně odrazila jednorázová realizace státní záruky za emisi dluhopisů s.o. SŽDC v částce 7,0 mld. Kč, na druhé straně to, že v kauze prodeje IPB vyplývající ze Smlouvy a slibu odškodnění mezi ČNB a Ministerstvem financí z roku 2000 nebylo ve prospěch ČNB ze státní záruky požadováno žádné plnění (to závisí na průběhu a ukončování soudních sporů).

V roce 2011 nebyla poskytnuta žádná nová státní záruka.

Pohledávky za SŽDC s.o. jsou evidovány ve státních finančních aktivech a budou na dlužníkovi vymáhány (na základě usnesení vlády č. 786/2011 byly v roce 2011 prominuty závazky této organizace z roku 2010 a části roku 2011 z realizace státních záruk ve výši téměř 5,9 mld. Kč). Ostatní výdaje na realizaci záruk jsou nenávratné (ČSOB, ČMZRB).

Podrobný přehled o stavu a vývoji státních záruk je uveden v části III. sešitu D návrhu SZÚ.

Půjčky a návratné finanční výpomoci

Na půjčky a návratné finanční výpomoci bylo pro rok 2011 v kapitole VPS mj. rozpočtem určeno 1,8 mld. Kč na vypořádání tzv. plynárenských VIA, které vychází z předpokládané výše neuhraných daňových povinností českého subjektu, který na území Ruské federace realizoval výstavbu objektů plynárenského průmyslu vč. infrastruktury a občanské vybavenosti. Výdaje byly vázány na vyčíslení celkových daňových nedoplatků ruskou stranou a odsouhlasení mechanismu jejich úhrady vč. recipročních dodávek zemního plynu. K tomuto vyčíslení a dosažení dohody nedošlo, a proto nebyl dosud žádný výdaj realizován. V průběhu roku 2011 byly na základě příslušných rozhodnutí z prostředků kapitoly VPS uvolněny územním samosprávným celkům návratné finanční výpomoci v úhrnném rozsahu **77,2 mil. Kč**.

Financování zahraničních úvěrů

Výdaje spojené s financováním vládních a obdobných úvěrů poskytnutých do zahraničí byly v roce 2011 realizovány ve výši **23,4 mil. Kč** a týkaly se pouze správních poplatků za vedení účtů vládních úvěrů, ČNB bylo uvolněno přes 7,8 mil. Kč a ČSOB více než 15,6 mil. Kč.

Výdaje na volby

V průběhu roku 2011 se nekonaly žádné řádné volby, ale pouze volby mimořádné. Jednalo se o doplňující volby do Senátu v souvislosti se zánikem mandátu ve volebním okrsku č. 30 se sídlem v Kladně a dodatečné, nové a opakované volby do zastupitelstev obcí. Tyto volby jsou vyhlašovány podle potřeby nebo na základě rozhodnutí soudu a jejich termíny ani rozsah nelze předvídat. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2011 byly v kapitole Všeobecná pokladní správa zahrnuty výdaje na volby ve výši 116,7 mil. Kč. K dalšímu čerpání bylo z této kapitoly uvolněno celkem 23,8 mil. Kč, z toho pro Český statistický úřad 10,9 mil. Kč, pro Ministerstvo vnitra 2,6 mil. Kč a 9,6 mil. Kč pro územní samosprávné celky na volby konané v roce 2011.

Na úhradu nákladů spojených se zpracováním výsledků voleb v roce 2011 vynaložil Český statistický úřad celkem 9,6 mil. Kč (z toho na dodatečné volby do Senátu 1,2 mil. Kč a na nové, dodatečné a opakované volby do zastupitelstev obcí 8,4 mil. Kč), Ministerstvo vnitra poskytlo na zajištění voleb celkem 2,6 mil. Kč (z toho 573 tis. Kč na dodatečné volby do Senátu a téměř 2,0 mil. Kč na volby do zastupitelstev obcí) zejména na tisk, kompletaci a distribuci volebních materiálů, služby telekomunikací a radiotelekomunikací, na mzdové a související výdaje příslušníků Policie ČR a sekretariátu Státní volební komise, atd. Výdaje územních samosprávných celků v rozsahu nezbytném pro organizačně technické zabezpečení voleb v roce 2011 dosáhly v předběžné výši celkem 7,0 mil. Kč, (zůstatek 2,6 mil. Kč), v rámci finančního vypořádání se státním rozpočtem se však předpokládá u některých obcí dofinancování. Během roku vrátil do kapitoly VPS Karlovarský kraj nečerpané prostředky ve výši 110 tis. Kč za neuskutečněné volby do zastupitelstva obce Prameny a Královehradecký kraj 10 tis. Kč za jejich mylné zaslání jinému pověřenému obecnímu úřadu. Dále byl z kapitoly Všeobecná pokladní správa uhrazen obcím a krajům doplatek za volby do Poslanecké sněmovny konané v roce 2010 ve výši 14,5 mil. Kč a za volby do 1/3 Senátu a volby do zastupitelstev obcí v celkové výši 18,9 mil. Kč.

Výdaje na volby v roce 2011 dosáhly v souhrnu **55,0 mil. Kč**, z toho výdaje na volby do Parlamentu 20,3 mil. Kč a volby do zastupitelstev územních samosprávných celků 34,7 mil. Kč.

Odvody vlastních zdrojů EU do rozpočtu EU

Prostředky na odvody vlastních zdrojů EU do rozpočtu EU byly ve státním rozpočtu na rok 2011 vyčleněny ve výši 35,25 mld. Kč, tj. o 0,9 % (o 310,0 mil. Kč) více, než stanovil rozpočet v roce 2010 a o 9,1 % (o 2,9 mld. Kč) více než byla skutečnost roku 2010. Ke konci roku došlo k navýšení rozpočtu o 1,1 mld. Kč v souvislosti s vypořádáním finančních vztahů z předchozích let ve prospěch rozpočtu EU. **Odvedeno** bylo celkem **36,3 mld. Kč**, tj. 99,9 % rozpočtu po změnách, při meziročním navýšení o 12,4 % (o 4,0 mld. Kč). Z toho na základě revize národních účtů provedené ČSÚ bylo dodatečně odvedeno 5,0 mld. Kč (revize se týkala období let 2004-2010 a vzhledem ke zvýšení hrubého národního důchodu musela ČR do rozpočtu EU doplatit rozdíl, který vznikl v těchto letech díky jeho nižšímu vykazování). Řádné platby za rok 2011 činily 31,3 mld. Kč. Z celku odvod podle daně z přidané hodnoty, vč. korekcí Spojenému království atd., činil téměř 5,1 mld. Kč a odvod podle hrubého národního důchodu 31,2 mld. Kč. Podrobněji je uvedeno v části Zprávy týkající se finančních vztahů ČR a EU.

Čerpání vládní rozpočtové rezervy

Vládní rozpočtová rezerva se vytváří podle § 27 rozpočtových pravidel, ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok k zajištění krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů. Objem této rezervy na rok 2011 byl zákonem č. 433/2010 Sb. stanoven na 3 539,5 mil. Kč a byly z ní uvolňovány prostředky, jejichž potřeba vyplynula v průběhu rozpočtového roku na základě rozhodnutí vlády a na základě zmocnění daného pro ministra financí v usnesení vlády č. 675/2010, bod V/5. Celkem bylo **vyčerpáno 2 559,5 mil. Kč**, v tom: částka 2 461,8 mil. Kč byla uvolněna formou rozpočtových opatření do rozpočtů kapitol, částka 57,1 mil. Kč byla použita ke zvýšení výdajů v kapitole VPS a prostředky ve výši 40,6 mil. Kč byly převedeny na účty příjemců podle příslušných titulů (z toho částka 22,6 mil. Kč směřovala do rozpočtu územních samosprávných celků). Úspora činila 980,0 mil. Kč. Objemově nejvíce prostředků směřovalo do kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj (811,1 mil. Kč) zejména k posílení prostředků státního rozpočtu na spolufinancování regionálních operačních programů, do kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (635,5 mil. Kč) zejména na doplatky platů soudcům v návaznosti na nálezy Ústavního soudu (392,0 mil. Kč)

a na zvýšení rozpočtu Vězeňské služby (234,2 mil. Kč) částka 477,9 mil. Kč byla uvolněna do kapitoly Ministerstvo vnitra, z toho na datové schránky 362,0 mil. Kč, atd.

Podrobný přehled čerpání vládní rozpočtové rezervy v roce 2011 je uveden v sešitu H návrhu státního závěrečného účtu (kapitola 398 Všeobecná pokladní správa).

3. Čerpání mzdových prostředků v rozpočtové sféře

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) tvoří významnou část výdajů státního rozpočtu. Se mzdovými náklady ústředně řízených příspěvkových organizací, jejichž zaměstnanci jsou odměňováni platem podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, činil v roce 2011 objem těchto výdajů 130,2 mld. Kč.

V porovnání s celkovými výdaji státního rozpočtu činí podíl výdajů na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) 10,28 %. Proti roku 2010, kdy podíl dosáhl výše 10,56 %, došlo k poklesu podílu o 0,28 % a to vlivem poklesu celkových výdajů o 0,99 % při poklesu mzdových prostředků o 3,65 %.

Mimořádný význam této rozpočtové položky je vládou zdůrazněn tím, že kromě stanovení objemu prostředků na platy v podobě závazných ukazatelů státního rozpočtu u organizačních složek státu, ovlivňuje vláda tuto oblast i prostřednictvím závazných objemů prostředků na platy a počtu zaměstnanců podle jednotlivých kategorií organizací. Tyto limity schvaluje s návrhem státního rozpočtu na příslušný rok.

Vývoj objemu prostředků na platy, počtu zaměstnanců a průměrných platů za rok 2011 a srovnávání s rokem 2010 je ovlivněno zejména promítnutím vládních priorit při návrhu státního rozpočtu na rok 2011, tj. zvýšení platů pedagogických pracovníků regionálního školství ve výši 1 554, 4 mil. Kč při desetiprocentním poklesu objemu prostředků na platy ostatních zaměstnanců v pracovním a služebním poměru a ostatních plateb za provedenou práci (ostatních osobních nákladů) u všech organizačních složek státu a příspěvkových organizací ve výši 8 443 mil. Kč. Dále je ovlivněno vázáním prostředků na platy v roce 2010 podle usnesení vlády ze dne 18. ledna 2010 č. 54 a ze dne 28. července 2010 č. 552 ve výši 1 692 mil. Kč a v roce 2011 jen ve výši 1,87 mil. Kč.

Celková meziroční úspora objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) proti skutečnosti roku 2010 dosáhla výše 4 973 mil. Kč, z toho platy 5 489,2 mil. Kč (tj. 4,3 %).

Tabulka č. 48: Čerpání prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (v mil. Kč)

Organizační členění	Platy a ostatní platby za provedenou práci z toho platy	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v %	Rozdíl	Meziroční index v %
			Schválený	Po změnách				
a	b	1	2	3	4	(4:3)	(4-3)	(4:1)
Organizační složky státu	Platy a OPPP	73 406,1	67 277,2	67 878,9	67 315,3	99,2	-563,6	91,7
celkem	Platy	67 885,2	61 521,4	61 721,3	61 559,9	99,7	-161,5	90,7
<i>z toho:</i> <i>státní správa</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>59 727,7</i>	<i>54 925,6</i>	<i>55 566,0</i>	<i>54 979,2</i>	<i>98,9</i>	<i>-586,8</i>	<i>92,0</i>
	<i>Platy</i>	<i>55 643,8</i>	<i>50 596,0</i>	<i>50 823,3</i>	<i>50 648,3</i>	<i>99,7</i>	<i>-175,0</i>	<i>91,0</i>
<i>v tom:</i> <i>Ústřední orgány</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>7 653,9</i>	<i>7 271,3</i>	<i>7 639,6</i>	<i>7 194,4</i>	<i>94,2</i>	<i>-445,2</i>	<i>94,0</i>
	<i>Platy</i>	<i>7 218,2</i>	<i>6 665,2</i>	<i>6 945,9</i>	<i>6 761,8</i>	<i>97,3</i>	<i>-184,2</i>	<i>93,7</i>
<i>Organizační složky státu</i> <i>- státní správa</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>14 802,6</i>	<i>13 474,2</i>	<i>13 727,2</i>	<i>13 738,8</i>	<i>100,1</i>	<i>11,6</i>	<i>92,8</i>
	<i>Platy</i>	<i>14 619,4</i>	<i>13 298,5</i>	<i>13 481,5</i>	<i>13 508,7</i>	<i>100,2</i>	<i>27,2</i>	<i>92,4</i>
<i>SOBCPO*)</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>37 271,1</i>	<i>34 180,0</i>	<i>34 199,2</i>	<i>34 046,0</i>	<i>99,6</i>	<i>-133,1</i>	<i>91,3</i>
	<i>Platy</i>	<i>33 806,1</i>	<i>30 632,3</i>	<i>30 395,8</i>	<i>30 377,7</i>	<i>99,9</i>	<i>-18,1</i>	<i>89,9</i>
Příspěvkové organizace	Platy a OPPP	61 727,1	60 383,5	60 323,7	62 880,9	104,2	2 557,1	101,9
	Platy	59 777,4	59 194,3	59 070,5	60 613,5	102,6	1 543,0	101,4
OSS a PO celkem	Platy a OPPP	135 133,2	127 660,6	128 202,7	130 196,2	101,6	1 993,5	96,3
	Platy	127 662,6	120 715,7	120 791,8	122 173,4	101,1	1 381,6	95,7

*) SOBCPO – složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

Z tabulky je zřejmé, že závazný ukazatel státního rozpočtu - objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci, byl u organizačních složek státu dodržen jak v celkovém objemu (čerpání na 99,2 %), tak i za státní správu (čerpání na 98,9 %). Obdobný průběh má i plnění objemu prostředků na platy (čerpání na 99,7 % a to i ve státní správě).

Z hlediska jednotlivých kapitol byly překročeny závazné objemy převážně v malém rozsahu. Do prostředků na odměňování zaměstnanců bylo v roce 2011 zapojeno čerpání nároků z nespotebovaných výdajů a čerpání dalších neregulovaných prostředků v celkové výši 3 396,4 mil. Kč, tj. proti roku 2010 nárůst o 0,2 mil. Kč. Nároky z nespotebovaných výdajů byly čerpány ve výši 459,9 mil. Kč, prostředky vyčleněné z regulace zaměstnanosti ve výši 835,6 mil. Kč, ostatní mimorozpočtové zdroje ve výši 1 967,1 mil. Kč, ministerstvem povolené překročení ve výši 126,2 mil. Kč a přímo poskytované prostředky podpory výzkumu a vývoje ve výši 7,6 mil. Kč. Uvedenými vlivy bylo způsobeno především vyšší čerpání limitů u příspěvkových organizací a v důsledku toho i za rozpočtové a příspěvkové organizace celkem.

Vlivem zapojení neregulovaných prostředků do financování prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) je vykázána úspora čerpání prostředků rozpočtu po změnách ve výši cca 1 403,0 mil. Kč za organizační složky státu a příspěvkové organizace celkem. Proti roku 2010 se vykázaná úspora čerpání prostředků rozpočtu po změnách snížila o 1 869,3 mil. Kč a to především vlivem meziročního rozdílu v oblasti vázání.

Přehled o plnění rozpočtu po změnách u kapitol, které překračují závazné objemy prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (limity mzdových nákladů), dokládá následující tabulka.

Tabulka č. 49: Přehled o plnění rozpočtu po změnách u kapitol, které překročily závazné objemy prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (v %)

Typy organizací	Platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) v %																				Celkem		
	Kapitoly																						
	301 KPR	303 SP	304 ÚV	306 MZV	307 MO	312 MF	313 MPSV	314 MV	315 MŽP	317 MMR	322 MPO	327 MD	329 Mze	333 MŠMT	334 MK	335 MZdr	336 MSpr	343 ÚOÚ	349 ERÚ	358 ÚS	372 RRTV	375 SÚJB	
Organizační složky státu	103,89	101,72	100,40	101,68	100,71				101,36				100,22							101,11		100,37	101,85
z toho státní správa			100,40	101,69					100,72				100,18							101,11		100,37	101,85
Příspěvkové organizace	118,70						107,58		115,45	100,29	104,82	130,83	101,08	104,18	103,49	109,46	112,45						104,24
ÚSS a PO	112,16	101,72	100,40	101,45	100,66				107,39				100,27	103,69	102,97	113,71				101,11		100,37	101,85
z toho platy																							
Organizační složky státu				100,45	100,21				102,17				100,33		100,93	114,47	101,20	100,11			100,43		
z toho státní správa				100,46	100,55	100,08			101,71				100,35		100,93	115,37	101,16				100,43		
Příspěvkové organizace	119,63						106,41	100,22	115,27	100,70	104,83	133,69	100,99	102,46	103,36	108,11	114,67						102,61
ÚSS a PO	111,22			100,43	100,20				107,70				100,82	100,37	102,31	103,16	113,69	101,21	100,11		100,43		101,14
Kapitoly po odečtení čerpaných nároků, povoleného překročení, přímo poskytovaných prostředků na vědu a výzkum, mimorozpočtových zdrojů a započtení vázání																							
Typy organizací	301 KPR	303 SP	304 ÚV	306 MZV	307 MO	312 MF	313 MPSV	314 MV	315 MŽP	317 MMR	322 MPO	327 MD	329 Mze	333 MŠMT	334 MK	335 MZdr	336 MSpr	343 ÚOÚ	349 ERÚ	358 ÚS	372 RRTV	375 SÚJB	
Organizační složky státu	100,00	99,11	95,03	99,77	99,80				98,40				99,76			98,40				99,53		100,00	99,97
z toho státní správa			95,03	99,77					98,05				99,74			98,33				99,53		100,00	99,97
Příspěvkové organizace	99,73						100,00		98,96	97,70	97,68	99,33	99,96	99,65	98,67	100,00	98,20						99,60
ÚSS a PO	99,85	99,11	95,03	99,64	99,77				98,64				99,77	99,18	97,76	98,59				99,53		100,00	99,97
z toho platy																							
Organizační složky státu				99,78	99,97				99,53				99,91		91,94	99,26	99,66	100,00			100,00		
z toho státní správa				99,77	100,00	99,86			99,52				99,91		91,94	99,22	99,65				100,00		
Příspěvkové organizace	100,00						100,00	99,35	98,96	97,97	97,79	100,00	99,96	99,91	98,91	100,00	99,85						99,87
ÚSS a PO	100,00			99,79	99,97				99,29				99,92	99,76	98,41	99,35	99,66	100,00			100,00		99,49

Schválený objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci na rok 2011 byl rozpočtovými opatřeními zvýšen celkem o 542,1 mil. Kč. Do ostatních běžných výdajů bylo převedeno 402,4 mil. Kč a v rámci meziresortních převodů z ostatních běžných výdajů 159,6 mil. Kč, z toho na sportovní reprezentaci 156,0 mil. Kč z kapitoly Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa bylo převedeno 708,8 mil. Kč, z prostředků účelového a institucionálního výzkumu a vývoje 69,5 mil. Kč, z kapitálových

výdajů 3,9 mil. Kč, z programů a technické asistence v rámci spolufinancování z Evropské unie a státního rozpočtu 2,6 mil Kč.

Z hlediska jednotlivých typů organizací došlo k celkovému zvýšení schválených objemů u organizačních složek státu o 601,8 mil. Kč, z toho u státní správy o částku 640,4 mil. Kč. Jsou zde zahrnuty převody v souhrnné výši 343,1 mil. Kč do ostatních běžných výdajů na zabezpečení mimořádných potřeb, především z platů nenaplněných příslušníků Policie ČR a v rámci meziresortních převodů z ostatních běžných výdajů 146,7 mil Kč, z toho na sportovní reprezentaci 144,0 mil. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa v celkové výši 708,8 mil. Kč, z toho 306,0 mil. Kč na rozpočtované účely, 4,0 mil. Kč na volby a 398,8 mil. Kč z vládní rozpočtové rezervy. Z prostředků výzkumu vývoje a inovací bylo převedeno 24,0 mil. Kč, a na projekty a programy financované z Evropských strukturálních fondů 58,7 mil. Kč.

U příspěvkových organizací došlo k celkovému snížení o 59,7 mil. Kč, ve kterém jsou zahrnuty převody 60,3 mil. Kč do ostatních běžných výdajů na organizační změny, různé programy a zabezpečení mimořádných potřeb. V rámci meziresortních převodů z ostatních běžných výdajů došlo ke zvýšení o 12,0 mil. Kč na sportovní reprezentaci. Z prostředků výzkumu vývoje a inovací bylo převedeno 45,5 mil. Kč. Projekty a programy financované z Evropských strukturálních fondů byly v souhrnu sníženy o 55,4 mil. Kč vlivem vyjmutí operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost za oblast podpory 1.5 z regulace zaměstnanosti.

Průměrné platy

Proti roku 2010, kdy byl meziroční pokles průměrných platů ve výši 0,8 %, došlo v roce 2011 k poklesu průměrných platů o 1,5 %. V následující tabulce je uveden přehled o vývoji průměrných platů v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích spojený s vývojem prostředků na platy a stavy počtu zaměstnanců.

Tabulka č. 50: Přehled o vývoji průměrných platů (v Kč)

Průměrné platy	Skutečnost	Rozpočet 2011		Skutečnost	Změny (zvýšení, snížení)		
	2010	Schválený	Po změnách	2011	sl.3/sl.2	sl.4/sl.3	sl.4/sl.1
	1	2	3	4	5	6	7
Organizační složky státu celkem	28 528	25 526	25 723	27 311	100,8	106,2	95,7
<i>z toho:</i>							
<i>státní správa</i>	29 008	25 963	26 159	27 813	100,8	106,3	95,9
<i>v tom:</i>							
<i>Ústřední orgány</i>	35 431	31 656	31 467	34 567	99,4	109,9	97,6
<i>Organizační složky státu - státní správa</i>	24 550	22 277	22 712	23 842	101,9	105,0	97,1
<i>SOBCPO*)</i>	30 210	26 841	26 934	28 690	100,3	106,5	95,0
Příspěvkové organizace	21 585	21 245	21 256	22 062	100,1	103,8	102,2
Organizační složky státu a PO celkem	24 794	23 231	23 326	24 428	100,4	104,7	98,5

*) SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

Poměrné nárůsty průměrných platů jsou v jednotlivých resortech rozdílné, v rozpětí od 89,94 % do 125,24 %. Významnými faktory případného růstu průměrných výdělků bylo diferencované snížení prostředků na platy a počtu zaměstnanců při návrhu státního rozpočtu na rok 2011, nenaplnění počtu funkčních míst, diferencované čerpání prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa, ze státního rozpočtu na programy spolufinancované z rozpočtu EU včetně čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů a mimorozpočtových zdrojů.

Srovnání průměrných platů zaměstnanců rozpočtové sféry s ostatními sektory ekonomiky

Podle statistických informací Českého statistického úřadu o mzdách pracovníků za rok 2011 bylo v národním hospodářství celkem dosaženo průměrného výdělku 24 319 Kč (na přepočtené osoby) a proti roku 2010 došlo ke zvýšení o 2,2 %. V podnikatelské sféře dosáhla průměrná mzda 24 326 Kč (na přepočtené osoby) a proti minulému roku vzrostla o 2,7 %. Průměrná mzda nepodnikatelské sféry, která zahrnuje i rozpočtovou sféru, dosáhla výše 24 287 Kč a proti minulému roku vzrostla o 0,1 %.

Z uvedeného je zřejmé, že dynamika růstu průměrných platů v podnikatelské a nepodnikatelské sféře se opakovaně změnila ve prospěch podnikatelské sféry. Růst platů v nepodnikatelské sféře byl ve srovnání s podnikatelskou sférou o 2,6 procentního bodu pomalejší. Pokles v rozpočtové sféře, která je součástí nepodnikatelské sféry byl proti podnikatelské sféře o 1,6 % rychlejší, tj. o 4,2 procentního bodu.

Srovnání průměrných platů (mezd) ve sledovaných sférách (na přepočtené osoby) je uvedeno v následující tabulce.

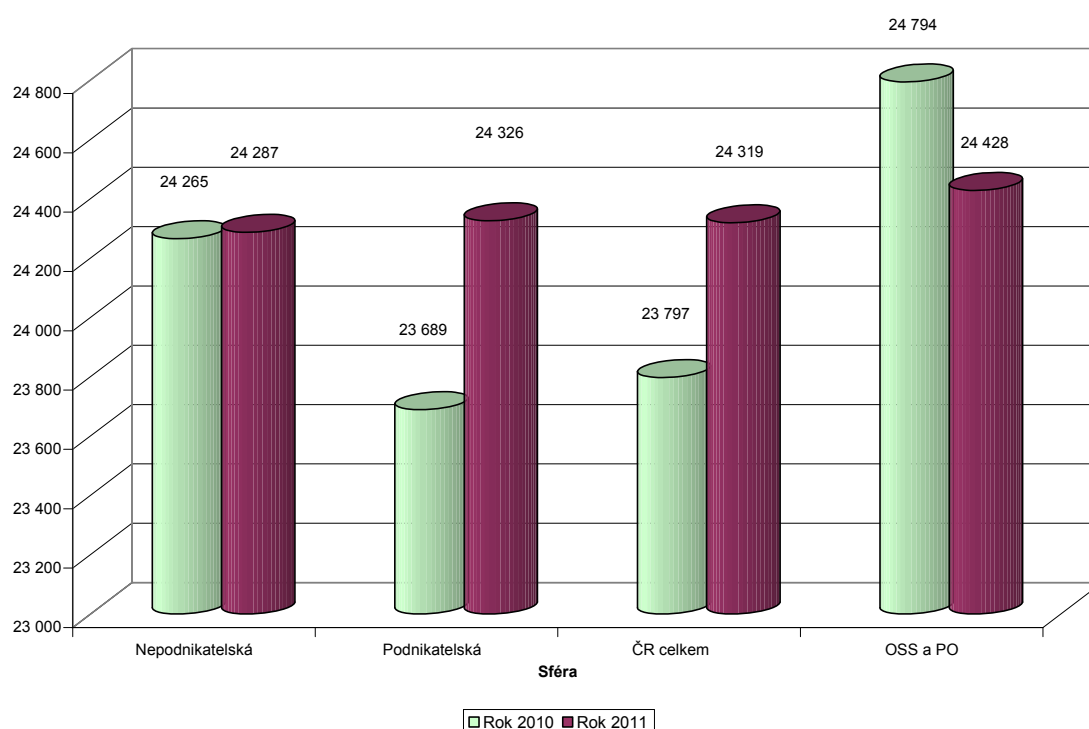
Tabulka č. 51: Srovnání průměrných platů (mezd) ve sledovaných sférách

Rok	2010			2011		
	Průměrný plat v Kč	Meziročně index v %		Průměrný plat v Kč	Meziročně index v %	
Národní hospodářství	23 797	101,9		24 319	102,2	
Podnikatelská sféra	23 689	102,5		24 326	102,7	
Nepodnikatelská sféra	24 265	99,4		24 287	100,1	
Rozpočtová sféra	24 794	99,2		24 428	98,5	
Vzájemné relace mezi sférami	rozdíl		index	rozdíl		index
	v Kč	v %		v Kč	v %	
Nepodnikatelská k podnikatelské	576	-3,1	102,4	-39	-2,6	99,8
Rozpočtová k národnímu hospodářství	997	-2,7	104,2	109	-3,7	100,4
Rozpočtová k nepodnikatelské	529	-0,2	102,2	141	-1,6	100,6
Rozpočtová k podnikatelské	1 105	-3,3	104,7	102	-4,2	100,4

Výše uvedené trendy se promítají i do vývoje reálných mezd. V roce 2011 úroveň reálné mzdy v podnikatelské sféře vzrostla o 0,8 % a v nepodnikatelské sféře došlo k poklesu o 1,8 %. Ve sféře organizačních složek státu a příspěvkových organizací se reálné mzdy propadly o 3,3 %.

Z grafického znázornění je zřejmé, že meziročně došlo k výraznější diferenciaci průměrných platů mezi jednotlivými sférami.

Graf č. 19: Průměrné platy a mzdy ve sférách (v Kč)

Organizační složky státu a příspěvkové organizace se od ostatních sfér národního hospodářství odlišují zejména v rámci vyššího podílu zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním a délky praxe zaměstnanců, ale ve výši průměrného platu jen o 0,4 % od podnikatelské sféry a národního hospodářství.

Vývoj počtu zaměstnanců.

Vývoj počtu zaměstnanců v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích znázorňuje následující přehled:

Tabulka č. 52: Vývoj počtu zaměstnanců

Vývoj počtu zaměstnanců	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Změny (zvýšení, snížení)		
		Schválený	Po změnách		sl.3-sl.2	sl.4-sl.3	sl.4-sl.1
	1	2	3	4	5	6	7
Organizační složky státu celkem	198 299	200 843	199 955	187 839	-888	-12 116	-10 460
<i>z toho: státní správa</i>	<i>159 854</i>	<i>162 395</i>	<i>161 906</i>	<i>151 754</i>	<i>-489</i>	<i>-10 152</i>	<i>-8 100</i>
<i>v tom:</i>							
<i>Ústřední orgány</i>	<i>16 977</i>	<i>17 546</i>	<i>18 395</i>	<i>16 301</i>	<i>849,0</i>	<i>-2 094,0</i>	<i>-676,0</i>
<i>Organizační složky státu - státní správa SOBCPO*)</i>	<i>49 624</i>	<i>49 746</i>	<i>49 466</i>	<i>47 217</i>	<i>-280,0</i>	<i>-2 249,0</i>	<i>-2 407,0</i>
	93 253	95 103	94 045	88 236	-1 058,0	-5 809,0	-5 017,0
Příspěvkové organizace	230 784	232 188	231 578	228 949	-610	-2 629	-1 835
OSS a PO celkem	429 083	433 031	431 533	416 788	-1 498	-14 745	-12 295

*) SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

Skutečný počet zaměstnanců organizačních složek státu a příspěvkových organizací se proti roku 2010 snížil o 12 295 osob, především vlivem nárůstu neobsazených funkčních míst ze 6 209 v roce 2010 na 14 745 v roce 2011. Dále došlo v roce 2011 k celkovému snížení o 1 498 a jedná se zejména o snížení 846 příslušníků bezpečnostních sborů, 445 zaměstnanců ve zdravotnictví a 490 v resortu zemědělství. Významné zvýšení u ústředních orgánů je jednorázového charakteru a jedná se o 820 zaměstnanců Českého statistického úřadu v rámci

zabezpečování sčítání lidu, domů a bytů. Neobsazeno zůstalo v ročním průměru 14 745 funkčních míst, tj. 3,4 % z rozpočtu po změnách na rok 2011. Ve srovnání s rokem 2010 došlo k relativnímu nárůstu tohoto jevu a počet neobsazených funkčních míst se meziročně zvýšil o 8 536, tj. o 137,5 %. Na meziročním nárůstu neobsazených míst se významně podílejí následující rozpočtové kapitoly: 3 214 resort vnitřní, z toho 1 733 příslušníků Policie ČR, 1 067 resort práce a sociálních věcí v rámci reformy Úřadu práce, 962 resort spravedlnosti, 946 resort školství, 765 resort obrany, 597 Český statistický úřad a 366 resort kultury.

4. Kapitálové výdaje státního rozpočtu

4.1. Čerpání výdajů podle druhového třídění

Kapitálové výdaje státního rozpočtu byly v roce 2011 **rozpočtovány v celkové výši 104,5 mld. Kč**, což představovalo 8,8 % celkových výdajů rozpočtu (v roce 2010 to bylo 9,7 %) a meziroční snížení proti schválenému rozpočtu roku 2010 o 9,5 %, resp. proti skutečnosti roku 2010 snížení o 19,8 %. Rozpočtovanou výši kapitálových výdajů ovlivnil rozsah programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie a vymezení priorit jednotlivých kapitol v rámci stanovených výdajů.

Z celkové částky 104,5 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadlo na Ministerstvo dopravy** (30,9 mld. Kč, tj. 29,6 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu), Ministerstvo pro místní rozvoj (26,8 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (13,8 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (8,3 mld. Kč), Ministerstvo obrany (5,3 mld. Kč), na kapitolu Státní dluh (5,2 mld. Kč), Ministerstvo vnitřní (2,4 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,6 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (1,6 mld. Kč), na kapitolu Operace státních finančních aktiv (1,5 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1,3 mld. Kč), Ministerstvo kultury (1,2 mld. Kč) apod.

K meziročnímu poklesu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva dopravy, u kapitoly Státní dluh a u Ministerstva vnitřní, **nárůst** byl zaznamenán zejména u Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva obrany a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Z druhového hlediska byly kapitálové výdaje rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (SFDI – 28,1 mld. Kč), transfery příspěvkovým organizacím (11,6 mld. Kč), pořízení dlouhodobého hmotného majetku (9,6 mld. Kč), transfery podnikatelským subjektům (4,8 mld. Kč), územním rozpočtům (31,0 mld. Kč) apod.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů byl v průběhu roku 2011 rozpočtovými opatřeními **zvýšen celkem o 21,1 mld. Kč na 125,6 mld. Kč**. **Nejvíce** byl rozpočet kapitálových výdajů **zvýšen u Ministerstva zemědělství** – o 8,7 mld. Kč, u Ministerstva průmyslu a obchodu – o 7,1 mld. Kč, u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy – o 4,9 mld. Kč, u Ministerstva dopravy – o 2,7 mld. Kč, u Ministerstva pro místní rozvoj – o 2,2 mld. Kč, u Ministerstva financí – o 1,0 mld. Kč, u Ministerstva zdravotnictví – též o 659 mil. Kč, u Ministerstva obrany – o 248 mil. Kč, u Ministerstva vnitřní – o 189 mil. Kč a u Akademie věd ČR - o 173 mil. Kč. Kapitálové výdaje byly v průběhu roku navyšovány např. na základě splněných předpokladů daných § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, kdy výdaje byly zvyšovány při souvztažném zvýšení příjmů kapitol v návaznosti na zajištění financování programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie, resp. též přesuny z běžných výdajů do investičních výdajů kapitol. Ministerstvu zemědělství byly zvýšeny rozpočtované prostředky především ve prospěch Státního zemědělského intervenčního fondu, podnikatelských subjektů, obcí a příspěvkových organizací. Část prostředků byla převedena z kapitoly Státní dluh s určením na splátky úvěrů poskytnutých na program prevence před

povodněmi II, na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací a na podporu obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavbu vodních nádrží, a též z kapitoly Operace státních finančních aktiv na pozemkové úpravy a programy protipovodňových opatření spolufinancovaných z výnosů privatizovaného majetku, na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku apod. U Ministerstva průmyslu a obchodu šlo o navýšení investičních prostředků především ve prospěch transferů podnikatelským subjektům, v menší míře též příspěvkovým, neziskovým a podobným organizacím na podporu podnikání a na výzkum, vývoj a inovace v oblasti průmyslu. U Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy došlo k navýšení prostředků ve prospěch vysokých škol především na obnovu a rozvoj materiálně technické základny veřejných vysokých škol včetně podpory výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách, a dále prostředků poskytnutých veřejným výzkumným institucím, příspěvkovým, neziskovým a podobným organizacím a občanským sdružením. U Ministerstva dopravy byly zvýšeny především investiční transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury na projekty ním financované, a částečně též transfery zřízeným příspěvkovým organizacím. Většina prostředků se týkala převodů z kapitoly Státní dluh a byla určena výdaji na rámcový úvěr přijatý Českou republikou od EIB na Operační program doprava. U Ministerstva pro místní rozvoj (které je zprostředkovatelem finančních toků z rozpočtu Evropské unie) šlo především o navýšení investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně, přičemž převážná část navýšení se týkala transferů obcím v oblasti financování územního rozvoje, komunálních služeb a bydlení v rámci prioritních os regionálních operačních programů. Zvýšen byl též rozpočet investičních transferů „společenstvím vlastníků jednotek“ a podnikatelským subjektům. U Ministerstva financí byly navýšeny investiční prostředky především na nákup programového vybavení a výpočetní techniky související s budováním Státní pokladny.

Největší snížení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů - o 5,2 mld. Kč - bylo realizováno u kapitoly **Státní dluh** a souviselo s již zmíněnými transfery prostředků jiným kapitolám s účelovým určením na projekty financované z úvěrů od zahraničních finančních institucí. Snížení u Ministerstva životního prostředí – o 1,1 mld. Kč - se týkalo „ostatních kapitálových výdajů jinde nezařazených“ v rámci ochrany životního prostředí. Snížení u kapitoly Operace státních finančních aktiv ve výši 823 mil. Kč souviselo především s výše zmíněným převodem prostředků Ministerstvu zemědělství na programy protipovodňových opatření a odstraňování povodňových škod, na podporu konkurenceschopnosti agropotravinářského komplexu, na pozemkové úpravy apod. U ostatních kapitol bylo snížení, resp. zvýšení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů realizováno v menším rozsahu.

Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 53: Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu (v mil. Kč)

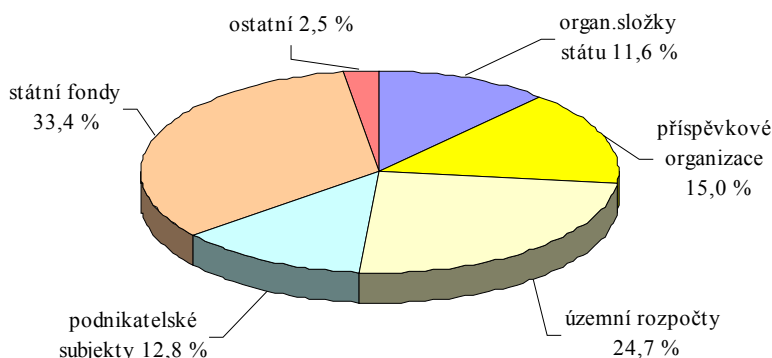
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE U K A Z A T E L	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011		Skutečnost 2011	Plnění v %	Rozdíl	Index 2011/2010
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Státní rozpočet celkem	130 224	104 504	125 575	118 872	94,7	-6 703	91,3
v tom:							
Investiční nákupy a související výdaje	14 620	12 623	14 128	13 590	96,2	-538	93,0
Nákup akcií a majetkových podílů	1 148	162	163	163	100,0	0	14,2
Investiční transfery podnikatelským subjektům	10 365	4 836	13 491	15 192	112,6	1 701	146,6
Investiční transfery neziskovým a pod. organizacím	1 131	808	1 598	2 234	139,8	636	197,5
Invest. transfery veř. rozpočtům ústřední úrovně	48 131	28 155	36 152	39 683	109,8	3 531	82,4
Invest. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	39 572	31 007	37 787	29 351	77,7	-8 436	74,2
z toho: obcím	11 038	3 901	11 265	13 309	118,1	2 044	120,6
krajům	1 491	1 661	1 181	821	69,5	-360	55,1
regionálním radám	25 690	25 218	24 301	13 628	56,1	-10 673	53,0
Investiční transfery příspěvkovým organizacím	14 734	11 632	17 690	17 877	101,1	187	121,3
Investiční transfery obyvatelstvu	331	15	145	266	183,4	121	80,4
Ostatní kapitálové výdaje	192	15 266	4 421	516	11,7	-3 905	268,8

Ve skutečnosti byly kapitálové výdaje státního rozpočtu čerpány ve výši **118,9 mld. Kč**, což je o 6,7 mld. Kč, tj. o 5,3 % méně než činil upravený rozpočet. Jejich čerpání se proti roku 2010 snížilo o 11,4 mld. Kč, tj. o 8,7 %. Meziročně se kapitálové výdaje snížily především u investičních transferů regionálních radám regionů soudržnosti (o 12,1 mld. Kč), u transferů státním fondům (o 8,4 mld. Kč), u investičních nákupů a souvisejících výdajů (o 1,0 mld. Kč), u nákupu akcií a majetkových podílů (o 985 mil. Kč) a u transferů krajům (o 670 mil. Kč). Naproti tomu meziroční nárůst vykázaly především investiční transfery podnikatelským subjektům (o 4,8 mld. Kč), příspěvkovým organizacím (o 3,1 mld. Kč), obcím (o 2,3 mld. Kč) a neziskovým a podobným organizacím (o 1,1 mld. Kč).

Z kapitol státního rozpočtu **největší meziroční pokles** – o 10,9 mld. Kč - zaznamenalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo dopravy (o 10,1 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (o 1,3 mld. Kč), kapitola Všeobecná pokladní správa (o 955 mil. Kč), Ministerstvo obrany (o 940 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (o 726 mil. Kč), Český úřad zeměměřičský a katastrální (o 416 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí (o 344 mil. Kč) a Ministerstvo zahraničních věcí (o 160 mil. Kč). Na druhé straně **největší meziroční zvýšení** těchto výdajů vykázalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (o 8,2 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 3,8 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (o 1,7 mld. Kč), Ministerstvo financí (o 343 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (o 272 mil. Kč) a Český statistický úřad (o 270 mil. Kč). **Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu klesl** z 11,3 % v roce 2010 na 10,3 % v roce 2011.

Dále je uveden podíl jednotlivých „příjemců“ prostředků na celkových kapitálových výdajích v roce 2011:

Graf č. 20: Struktura kapitálových výdajů

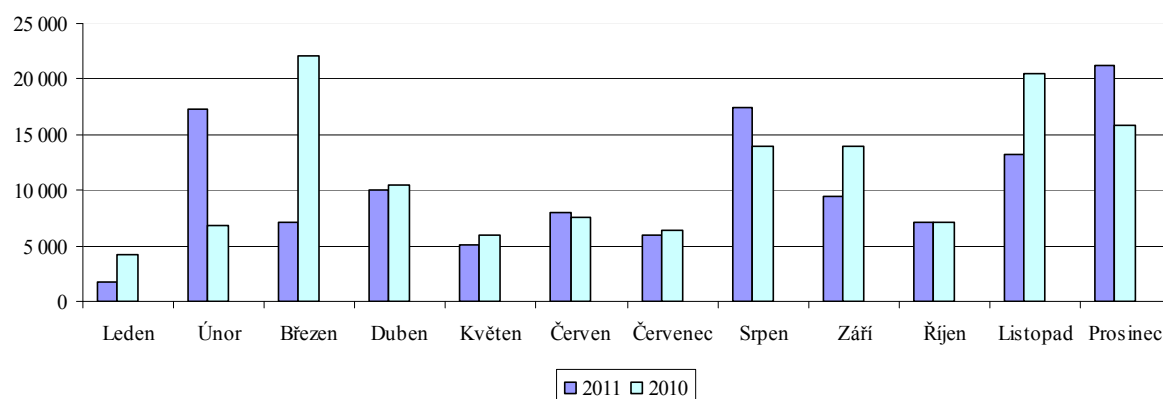

Z grafu je patrné, že **největší podíl kapitálových výdajů** byl v roce 2011 **transferován veřejným rozpočtům ústřední úrovně** – celkem 39,7 mld. Kč, tj. 33,4 % celkových kapitálových výdajů (z toho 39,6 mld. Kč se týkalo transferů SFDI a SZIF). Územním rozpočtům bylo poskytnuto 29,4 mld. Kč, tj. 24,7 %. Organizační složky státu čerpaly 13,8 mld. Kč, což představovalo 11,6 %. Příspěvkovým organizacím bylo poukázáno 17,9 mld. Kč, tj. 15,0 % a podnikatelským subjektům 15,2 mld. Kč, což znamenalo 12,8 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu.

Čerpání kapitálových výdajů v průběhu roku bylo v roce 2011, podobně jako v posledních několika letech, více vyrovnané než tomu bývalo dříve, kdy výrazně vyšší čerpání bylo soustředěno do úplného závěru roku. Z celkových kapitálových výdajů roku 2011 bylo v prvním čtvrtletí roku čerpáno 21 % výdajů, ve druhém čtvrtletí 19 %, ve třetím pak 26 % a ve čtvrtém 34 % výdajů.

Vývoj čerpání kapitálových výdajů státního rozpočtu v jednotlivých měsících let 2011 a 2010 ukazuje následující graf:

Graf č. 21: Čerpání kapitálových výdajů SR v jednotlivých měsících let 2011 a 2010 (v mil. Kč)

Pozn.: Údaje podle pokladního plnění státního rozpočtu

Snížení čerpání v závěru roku bylo ovlivněno zrušením možnosti organizačních složek státu převádět nevyčerpané rozpočtové prostředky do rezervních fondů (převody do rezervních fondů byly vykazovány jako čerpání výdajů) a zavedením institutu nároků z nespotebovaných výdajů, což bylo provedeno novelou rozpočtových pravidel v roce 2008.

V následující tabulce je uveden **přehled výdajů rozpočtových kapitol s rozhodujícím podílem** na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (údaje po vyloučení transferů územním rozpočtům):

Tabulka č. 54: Čerpání kapitálových výdajů podle kapitol SR (v mil. Kč)

Kapitálové výdaje	Skutečnost 2010	Skutečnost 2011	Index 2011/2010
Státní rozpočet celkem	90 652	89 521	98,8
(bez transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně, T6-P634-P644)			
z toho:			
Ministerstvo dopravy	44 313	34 266	77,3
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	6 492	14 606	225,0
Ministerstvo zemědělství	10 040	9 322	92,8
Ministerstvo průmyslu a obchodu	5 174	9 289	179,5
Ministerstvo obrany	7 386	6 448	87,3
Ministerstvo životního prostředí	2 838	3 293	116,0
Ministerstvo zdravotnictví	4 122	2 765	67,1
Ministerstvo vnitra	1 973	2 269	115,0
Ministerstvo financí	1 400	1 743	124,5
Ministerstvo kultury	1 124	1 095	97,4
Akademie věd České republiky	953	908	95,3
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 086	873	80,4
Ministerstvo spravedlnosti	542	444	81,9
Český statistický úřad	42	312	742,9
Všeobecná pokladní správa	1 177	207	17,6
Ministerstvo zahraničních věcí	338	178	52,7
Český úřad zeměměřičský a katastrální	589	173	29,4

Z jednotlivých rozpočtových kapitol se na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (bez investičních transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně) **nejvíce podílelo Ministerstvo dopravy, a to 38,3 %**, dále Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 16,3 %, Ministerstvo zemědělství 10,4 %, Ministerstvo průmyslu a obchodu 10,4 % a Ministerstvo obrany 7,2 %.

Ministerstvo dopravy čerpalo kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) ve výši **34,3 mld. Kč**, což bylo o 10,0 mld. Kč méně než v roce 2010. Největší objem kapitálových výdajů byl vynaložen formou investičních transferů veřejným rozpočtům ústřední úrovně **Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI)**, kterému byla poskytnuta částka ve výši **33,7 mld. Kč** (z toho z rozpočtu EU 19,4 mld. Kč), když prostředky byly Fondem použity především na výstavbu dálnic a silnic I. třídy (převážně prostřednictvím státní příspěvkové organizace Ředitelství silnic a dálnic) a na železniční infrastrukturu (Správou železniční dopravní cesty, s.o.). Mimo transferů SFDI byly poskytnuty prostředky především podnikatelským subjektům - ve výši 543 mil. Kč (z toho prostředky EU 541 mil. Kč), a to především na realizaci programu Interoperabilita v železniční dopravě a programu Podpora revitalizace železničních vleček, u vodní dopravy pak programu Modernizace plavidel vnitrozemské vodní nákladní dopravy.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vynaložilo na kapitálové výdaje **14,6 mld. Kč**, když rozhodující část prostředků byla použita na transfery vysokým školám včetně podpory výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách – celkem 10,1 mld. Kč (především v rámci OP Výzkum a vývoj pro inovace ve výši 7,4 mld. Kč, programu Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol). Další prostředky byly poskytnuty veřejným výzkumným institucím (1,4 mld. Kč), podnikatelským subjektům (903 mil. Kč), zřízeným příspěvkovým organizacím (902 mil. Kč), občanským sdružením (758 mil. Kč) atd. Z funkčního hlediska šlo kromě transferů vysokým školám především o prostředky poskytnuté ve prospěch tělovýchovných a zájmových činností, knihovnictví, výchovných ústavů a dětských domovů se školou, diagnostických ústavů apod.

V kapitole Ministerstvo zemědělství dosáhly kapitálové výdaje **9,3 mld. Kč**, když čerpání bylo realizováno převážně formou transferů Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (6,0 mld. Kč), podnikatelským subjektům (2,2 mld. Kč) a pořízením dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku (1,0 mld. Kč). Rozpočtové prostředky byly určeny především na financování udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství. Další prostředky byly vynaloženy na podnikání a restrukturalizaci v zemědělství a potravinářství – formou poskytování podpor podnikatelských záměrů, restrukturalizace zemědělského podnikání apod.

Ministerstvo průmyslu a obchodu čerpalo kapitálové výdaje ve výši **9,3 mld. Kč**, přičemž téměř celá tato částka (9,0 mld. Kč) byla transferována podnikatelským subjektům, především na podporu podnikání a inovací, podporu výzkumu, vývoje a inovací v průmyslu (kromě paliv a energetiky), na podporu rozvoje průmyslových zón a souvisejících objektů dopravní a technické infrastruktury. Pokračovala též podpora při realizaci akcí v oblasti útlumu uhelného, rudného a uranového hornictví, dále při financování opatření na podporu úsporných energetických programů a akcí souvisejících s obnovou a reprodukcí materiálnětechnické základny aparátu ministerstva a ostatních organizací v působnosti resortu.

Ministerstvo obrany čerpalo v hodnoceném roce kapitálové výdaje v částce **6,4 mld. Kč**. Z nich největší část – 5,9 mld. Kč – představovaly investiční nákupy a související výdaje. Prostředky byly vynaloženy především na program „Pořízení a zabezpečení provozu nadzvukových letadel“ a program „Přezbrojení AČR obrněnými transportéry“. Kromě nich byly financovány též následující programy: Pořízení lehkých obrněných vozidel, Výstavba a

rekonstrukce nemovité infrastruktury MO, Zvyšování schopností vojáka 21. století, Rozvoj Vojenského zpravodajství II apod.

Ostatní ministerstva a ústřední orgány státní správy se na kapitálových výdajích (bez transferů územním rozpočtům) podílely menšími částkami.

Podrobnější údaje o investičních výdajích jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu, vyčíslených v úvodní tabulce ve výši 118,9 mld. Kč, se podobně jako v předchozích letech podílely i **úvěry získané ze zahraničí** - od Evropské investiční banky, rozpočtovány v kapitole Státní dluh v celkové výši 5,5 mld. Kč (vč. 0,3 mld. Kč souvisejících běžných výdajů). Tyto prostředky byly určeny **pro Ministerstvo dopravy** – celkem ve výši 3,1 mld. Kč, přičemž tato částka byla určena výdaji na rámcový úvěr od EIB na Operační program doprava, a **pro Ministerstvo zemědělství** – v celkové výši 2,4 mld. Kč - na program prevence před povodněmi II (1,7 mld. Kč), na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací (0,4 mld. Kč) a na podporu obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavbu vodních nádrží (0,3 mld. Kč). V průběhu roku 2011 byly rozpočtovými opatřeními transferovány v celkové výši **5,5 mld. Kč** (včetně vlivu zpětných rozpočtových opatření), z toho Ministerstvu dopravy 3,1 mld. Kč na krytí národního podílu u projektů schválených v rámci OPD z úvěrových prostředků EIB 2 984 mil. Kč, na výstavbu SO kolem hlavního města Prahy, část jihozápadní 67 mil. Kč, a Ministerstvu zemědělství 2,4 mld. Kč na:

- výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací II 1 056 mil. Kč
- obnovu, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavbu vodních nádrží a na prevenci před povodněmi II 1 394 mil. Kč

Rozpočtem předpokládané celkové výdaje hrazené z úvěrů EIB tak byly v roce 2011 ve skutečnosti čerpány na 100 %.

Státní rozpočet se i v roce 2011 podílel rovněž na financování kapitálových výdajů územních rozpočtů. Celkový objem kapitálových výdajů územních samosprávných celků (ÚSC) v roce 2011 dosáhl **97,7 mld. Kč**, z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu bylo do této sféry uvolněno 29,4 mld. Kč (šlo vesměs o investiční transfery, půjčené prostředky poskytnuty nebyly). Podíl státního rozpočtu na financování investičních potřeb územních rozpočtů tak dosáhl 30,1 % (v roce 2010 to bylo 35,2 %). Z celkové částky investičních transferů připadlo obcím 13,3 mld. Kč, krajům 821 mil. Kč a regionálním radám 13,6 mld. Kč. **Prostředky byly uvolněny především z Ministerstva pro místní rozvoj** – celkem ve výši **16,9 mld. Kč**, z Ministerstva životního prostředí 8,6 mld. Kč, z Ministerstva zemědělství 2,0 mld. Kč, z kapitoly Všeobecná pokladní správa 368 mil. Kč, z Ministerstva průmyslu a obchodu 317 mil. Kč, z Ministerstva práce a sociálních věcí 273 mil. Kč atd.

Z rozpočtu **Ministerstva pro místní rozvoj** bylo územním samosprávným celkům a regionálním radám poskytnuto celkem 16,9 mld. Kč investičních prostředků, z toho obcím 3,1 mld. Kč a krajům 169 mil. Kč, a to především do oblasti bydlení, komunálních služeb, bytového hospodářství a územního rozvoje. Regionálním radám bylo uvolněno 13,6 mld. Kč na financování projektů realizovaných v rámci jednotlivých regionálních operačních programů. **Ministerstvo životního prostředí** z celkové částky 8,6 mld. Kč poskytlo prostředky především obcím (6,9 mld. Kč), a to zejména na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly a odpady, na podporu úspor energie a používání obnovitelných zdrojů, na rekultivace půdy v důsledku těžební a důlní činnosti, po skládkách odpadů apod., na změny technologií vytápění, na úpravy drobných vodních toků a revitalizaci říčních systémů apod. **Ministerstvo zemědělství** poskytlo obcím především prostředky pro oblast odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, na činnosti související se zásobováním pitnou vodou,

zejména na vodárenskou infrastrukturu a na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu. V kapitole **Všeobecná pokladní správa** byla součástí vykázaného objemu kapitálových prostředků převedených do rozpočtů obcí a krajů především podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství (základní školy a předškolní zařízení), podpora odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly a prevence znečišťování vody, podpora rozvoje tělovýchovné činnosti a sportovních zařízení v majetku obcí a podpora regionální infrastruktury. **Ministerstvo průmyslu a obchodu** poskytlo prostředky obcím a krajům především na podporu rozvoje průmyslových zón a na podporu výzkumu, vývoje a inovací v průmyslu. **Ministerstvo práce a sociálních věcí** transferovalo obcím a krajům především prostředky ve prospěch domovů pro osoby se zdravotním postižením, domovů pro seniory, domovů se zvláštním režimem a domů na půl cesty.

4.2. Výdaje realizované prostřednictvím programového financování

Výdaje státního rozpočtu realizované prostřednictvím programového financování jsou sledovány podle jejich účelového určení na konkrétních akcích a projektech v Informačním systému EDS/SMVS Ministerstva financí. Tento informační systém umožňuje dlouhodobé sledování výdajů státního rozpočtu, které jsou realizovány prostřednictvím programů jednotlivých kapitol. Informace o schváleném rozpočtu, upraveném rozpočtu a skutečnosti k 31.12.2011 za souhrn rozpočtových kapitol a jimi spravovaných programů jsou uvedeny v tabulce na konci pasáže.

Za rok 2011 byly prostřednictvím programového financování realizovány celkové výdaje (včetně nároku z nespotřebovaných výdajů a dalších zdrojů) ve výši **52,7 mld. Kč, z toho 30,5 mld. Kč ze státního rozpočtu**. Nejvíce realizovaných programů bylo, v kapitole **Ministerstvo životního prostředí**, kde byly prostřednictvím programů realizovány výdaje ve výši **13,5 mld. Kč**, a **Ministerstvo obrany** ve výši **10,3 mld. Kč**. Dále následují **Ministerstvo pro místní rozvoj** s výdaji ve výši **5,1 mld. Kč**, **Ministerstvo zemědělství** se **4,8 mld. Kč**, **Ministerstvo financí** **3,4 mld. Kč** a **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** s výdaji ve výši **3,3 mld. Kč**.

Nejvyšší podíl výdajů realizovaných prostřednictvím programového financování na celkových výdajích programového financování mělo Ministerstvo životního prostředí – 25,5 %, Ministerstvo obrany - 19,5 %, Ministerstvo pro místní rozvoj – 9,6 %, Ministerstvo zemědělství – 9,1 %, Ministerstvo financí – 6,5 % a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – 6,1 %.

Ministerstvo průmyslu a obchodu nevede v programovém financování pořizování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku spolufinancovaného z prostředků Evropské unie, což je v rozporu s rozpočtovými pravidly.

Resorty, které jsou řídicími orgány pro jednotlivé operační programy, předávají prostředky ostatním resortním žadatelům prostřednictvím rozpočtových opatření. Přijímající resorty financují akce (projekty) nejprve ze státního rozpočtu a následně po ověření a přezkoumání správnosti použití jsou použité prostředky vráceny do státního rozpočtu.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že oproti celkové skutečnosti roku 2010 za oblast programového financování ve výši 56,2 mld. Kč (z toho 67,1 % výdajů ze SR) došlo v roce 2011 ke snížení na úroveň 93,8 % předchozího roku (z toho 57,8 % výdajů ze SR). U Ministerstva životního prostředí klesl vlivem předpokládaného čerpání prostředků z EU podíl výdajů ze SR na 16,8 % z celkových výdajů za programové financování, což je výsledkem i chybného povolování rozpočtových opatření ke změně závazného ukazatele ohledně výše prostředků. U Ministerstva obrany je podíl výdajů ze SR 86,9 % z celkových výdajů za programové financování, u Ministerstva pro místní rozvoj je podíl výdajů ze SR

57,1 % z celkových výdajů za programové financování, u Ministerstva zemědělství je podíl výdajů ze SR 79,6 % z celkových výdajů za programové financování, u Ministerstva financí je podíl výdajů ze SR 84,3 % z celkových výdajů za programové financování a u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je podíl výdajů ze SR 95,2 % z celkových výdajů za programové financování. Je to však ovlivněno nevedením operačních programů v programovém financování.

Současně rozpočet po změnách činil 54,5 mld.Kč a jeho čerpání 30,6 mld.Kč, tj. 56,1 %. To ukazuje, jak již bylo uvedeno na chybný přístup ke zvyšování závazných ukazatelů s ohledem na reálnou možnost budoucího čerpání prostředků EU. Největší podíl nečerpání prostředků vykázalo Ministerstvo životního prostředí.

Vzhledem k tomu, že řada resortů není vybavena odbornými útvary specializovanými na programové financování a projektové řízení a dostatečně neprovádí kontrolní činnost, dochází i nadále k závažným nedostatkům jak v přípravě, tak i v realizaci výstavby. Tato situace se projevuje mimo jiné i v zahajování nových staveb i za cenu prodlužování lhůt výstavby rozestavěných staveb, v důsledku čehož rostou náklady staveb, a především v podcenění jejich přípravy a nedostatečné kontrole zadávání akcí (projektů). Zejména zcela chybí kvalitní odborná posouzení investičních záměrů z technickoekonomických hledisek a propočet ekonomické efektivity akce, přestože je tato povinnost stanovena rozpočtovými pravidly.

V následující tabulce jsou uvedeny výdaje realizované prostřednictvím programového financování za rok 2011 a současně je uvedeno porovnání skutečnosti roku 2011 se skutečností roku 2010:

Tabulka č. 55: Výdaje realizované prostřednictvím programového financování (v tis. Kč)

Výdaje kapitol	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost k 31.12.2011	Nečerpáno celkem	Skutečnost k 31.12.2010	Index v % 2011/2010
Výdaje celkem *)	46 408 706	54 509 454	30 590 534	23 918 920	37 730 459	81,08
Výdaje celkem **)		78 204 357	52 715 211	25 489 146	56 206 344	93,79

*) bez "nároků"

***) vč. nároků a dalších zdrojů – konečný rozpočet

5. Mandatorní výdaje

Mandatorní výdaje jsou výdaje státního rozpočtu, které musí stát uhradit na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv.

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona jsou odvozeny z výše jednotlivé platby stanovené zákonem nebo z uplatnění zákonných nároků a podmínek, za kterých je stát musí realizovat. Do této skupiny patří především sociální transfery obyvatelstvu (důchody, dávky nemocenského pojištění a podpory v nezaměstnanosti, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče a ostatní sociální dávky), platba státu do systému všeobecného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel a státní příspěvek k penzijnímu připojištění. Pro **ostatní mandatorní výdaje vyplývající z právních norem** jsou stanoveny podmínky k jejich výplatě, za kterých je musí stát uhradit, ale z právního předpisu nelze přímo odvodit výši jednotlivé platby nebo výdaje (např. výdaje na podporu hypotéčního úvěrování). Mandatorní výdaje **vyplývající ze smluvních závazků** jsou dány mezinárodními smlouvami a dohodami nebo jsou spojeny s některými státními zárukami, vládními úvěry, rozhodnutími v arbitrážních sporech, apod.

Zákon č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2011, ve znění zákona č. 97/2011 Sb., stanovil **rozpočet mandatorních výdajů na rok 2011** ve výši **679,6 mld. Kč**, tj. 57,1 %

z celkových rozpočtovaných výdajů (o 2,0 procentního bodu více než ve schváleném rozpočtu 2010 a o 2,8 procentního bodu více než ve skutečných výdajích roku 2010). Předpoklad meziročního růstu těchto výdajů činil 4,1 % (navýšení o 26,8 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2010, resp. 8,2 % (navýšení o 51,5 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2010. **Mandatorní sociální výdaje** (viz Tabulka č. 28) byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce **537,2 mld. Kč** s meziročním plánovaným růstem o 2,5 % (o 12,9 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2010, resp. o 3,4 % (o 17,6 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2010. Plánované mandatorní sociální výdaje tak měly odčerpat 50,9 % celkových rozpočtem schválených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2011 se podílet 45,1 %. Z celku největší objem představovaly dávky důchodového pojištění 364,0 mld. Kč, tj. 67,7 % mandatorních sociálních výdajů a 53,6 % celkových mandatorních výdajů. Z ostatních mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu objemově největší výdaje na dluhovou službu 73,0 mld. Kč, výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 35,3 mld. Kč a výdaje na úhradu státních záruk a negarantovaných úvěrů s.o. Správa železniční a dopravní cesty 11,4 mld. Kč.

V průběhu roku byl **rozpočet snížen o 2,1 mld. Kč**, k pohybu došlo v řadě položek: k navýšení např. u dávek důchodového pojištění (o 4,1 mld. Kč), u odvodů do rozpočtu EU (o 1,1 mld. Kč), naopak ke snížení u výdajů na podpory v nezaměstnanosti (o 3,1 mld. Kč), státní sociální podpory (o 1,9 mld. Kč), příspěvku na podporu stavebního spoření (o 1,3 mld. Kč), u výdajů na obsluhu státního druhu (o 1,1 mld. Kč), atd. Rozpočet mandatorních sociálních výdajů se celkově snížil o 801,8 mil. Kč.

Mandatorní výdaje dosáhly celkem 652,7 mld. Kč, tj. 56,5 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2011. Čerpáno bylo o 3,7 % méně, než stanovil rozpočet po změnách – úspora činila téměř 24,8 mld. Kč; meziročně se tyto výdaje zvýšily o 3,9 % (o 26,6 mld. Kč). Podíl mandatorních výdajů na nominálním hrubém domácím produktu v roce 2011 činil v běžných cenách (3 807,2 mld. Kč) 17,14 %, tj. o 0,50 % procentního bodu více než v roce 2010 (HDP v b.c. 3 772,9 mld. Kč).

Údaje o rozpočtu mandatorních výdajů v roce 2011, jejich čerpání a srovnání s rokem 2010 uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 56: Mandatorní výdaje (v mil. Kč)

Mandatorní výdaje 2011	Skutečnost 2010	Státní rozpočet 2011		Skutečnost 2011	% plnění 5=4:3	index 2011/2010 6=4:1	rozdíl 2011-2010 7=4-1
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4			
A. Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona celkem	589 102	628 942	625 597	604 521	96,6	102,6	15 419
Sociální transfery vč. ochrany zaměstnanců a mandatorních sociálních dotací	461 426	476 158	475 668	474 380	99,7	102,8	12 954
v tom:							
Dávky důchodového pojištění (vč. ozbrojených složek)	346 213	363 970	368 089	368 069	100,0	106,3	21 856
Dávky nemocenského pojištění	22 996	21 927	22 079	21 734	98,4	94,5	-1 262
Státní sociální podpora	40 880	38 253	36 360	36 094	99,3	88,3	-4 786
Ostatní sociální dávky (bez rezervy)	7 502	8 007	8 061	7 855	97,4	104,7	353
Podpora v nezaměstnanosti - pasivní	13 355	14 300	11 200	10 349	92,4	77,5	-3 006
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	498	700	700	389	55,6	78,1	-109
Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům	4 279	4 123	4 069	4 591	112,8	107,3	312
Transf. na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdrav. postiženým	5 903	7 110	7 110	7 057	99,3	119,6	1 154
Transfery na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách	19 800	17 767	18 000	18 241	101,3	92,1	-1 559
Státní příspěvek k penzijnímu připojištění	5 474	6 100	5 800	5 588	96,3	102,1	114
Platba státu do zdravotního pojištění - VPS	52 700	52 997	52 997	52 717	99,5	100,0	17
Obsluha státního dluhu	48 741	72 990	71 878	55 633	77,4	114,1	6 892
Majetková újma peněžních ústavů	231	200	201	200	99,5	86,5	-31
Příspěvek na podporu stavebního spoření	11 743	13 100	11 794	10 729	91,0	91,4	-1 014
Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám	2 112	613	613	515	84,0	24,4	-1 597
Pozemkové úpravy	700	700	700	700	100,0	100,0	0
Dotace na podporu exportu - MF, EGAP, ČEP	2 792	1 998	1 998	1 491	74,6	53,4	-1 301
Transfery státním fondům (pouze správní výdaje SZIF)	1 233	1 283	1 283	1 283	100,0	104,1	50
Soudní a mimosoudní rehabilitace a odškodnění obětem trestné činnosti	299	850	809	305	37,7	102,1	6
Jednorázová částka účastníkům národního boje a dalším osobám podle z.č.261/2001 Sb. a odškodnění podle z. č.172/2002 a další odškodnění osob	1 491	1 698	1 609	779	48,4	52,2	-712
Úhrada ztráty z univerzální služby podle z. č. 127/2005 Sb.	120	215	206	161	78,0	133,9	41
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	40	40	40	40	100,0	100,0	0
B. Ostatní mandatorní výdaje celkem (B/I +B/II)	39 006	50 690	51 940	48 222	92,8	123,6	9 216
I. Výdaje vyplývající z jiných právních norem celkem	92	74	74	61	82,2	65,8	-31
Státní podpora hypotečního úvěrování	18	14	14	23	171,2	129,7	5
Souhrnné pojištění vozidel	74	60	60	37	61,9	50,2	-37
II. Výdaje vyplývající ze smluvních závazků celkem	38 914	50 616	51 866	48 161	92,9	123,8	9 247
Státní záruky (mimo programu 398080) a negarantované úvěry s.o. Správa železniční dopravní cesty podle z. č. 77/2002 Sb.	4 740	11 386	11 385	9 723	85,4	205,1	4 983
Vládní úvěry vč. plynárenských VIA a poplatků za vedení účtu	24	1 825	1 825	25	1,4	102,9	1
Transfery mezinárodním organizacím, platby MMF, SB	1 841	2 155	2 306	2 087	90,5	113,3	246
Odvody a příspěvky do rozpočtu EU	32 309	35 250	36 350	36 327	99,9	112,4	4 018
MANDATORNÍ VÝDAJE celkem (A + B)	628 108	679 633	677 536	652 743	96,3	103,9	24 635
Výdaje státního rozpočtu celkem	1 156 793	1 190 701	1 210 010	1 155 526	95,5	99,9	-1 267
Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu (%)	54,30	57,08	55,99	56,49			

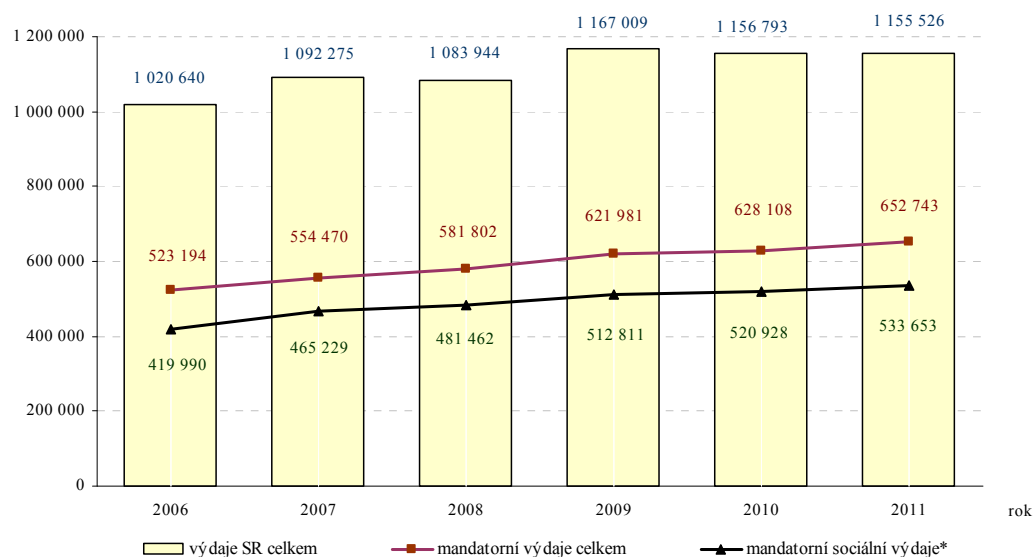
Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona byly čerpány ve výši **604,5 mld. Kč**, tj. 96,6 % rozpočtu po změnách při úspoře 21,1 mld. Kč, a představovaly tak 98,8 % celkových mandatorních výdajů. Meziročně se zvýšily o 2,6 % (o 15,4 mld. Kč) – došlo k růstu zejména mandatorních sociálních výdajů - celkem o 12,7 mld. Kč, z toho k největšímu navýšení došlo u výdajů na dávky důchodového pojištění (téměř o 21,9 mld. Kč) a výdajů na obsluhu státního dluhu (o 6,9 mld. Kč), naopak se snížily mj. výdaje na dávky státní sociální podpory (o 4,8 mld. Kč), na podpory v nezaměstnanosti (o 3,0 mld. Kč), na dávky nemocenského pojištění (o 1,3 mld. Kč), dotace na podporu exportu (o 1,3 mld. Kč), na příspěvek státu na podporu stavebního spoření (o 1,0 mld. Kč), atd. Z celku **mandatorní sociální výdaje** dosáhly **533,7 mld. Kč**, tj. 99,5 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 2,4 % (o 12,7 mld. Kč), a představovaly tak 81,8 % celkových mandatorních výdajů, resp. 88,3 % zákonných mandatorních výdajů. Podrobnější údaje o mandatorních sociálních výdajích jsou uvedeny v části III.2.1 Zprávy.

Ostatní mandatorní výdaje, tj. výdaje vyplývající z jiných právních norem a ze smluvních závazků, byly čerpány ve výši **48,2 mld. Kč**, tj. o 7,2 % méně než stanovil rozpočet po změnách - úspora dosáhla 3,7 mld. Kč, při meziročním růstu o 23,6 % (o 9,2 mld. Kč). V objemu došlo k nárůstu zejména u výdajů na realizaci státních záruk, když se v roce 2011

uskutečnila jednorázová splátka garantované emise dluhopisů ve výši 7,0 mld. Kč jistiny, dále se v souvislosti s vypořádáním finančních vztahů z předchozích let zvýšily odvody do rozpočtu EU o 4,0 mld. Kč ve prospěch rozpočtu EU.

Následující graf ukazuje vývoj mandatorních výdajů a mandatorních sociálních výdajů v letech 2006-2011 ve vztahu k celkovým výdajům státního rozpočtu.

Graf č. 22: Vývoj mandatorních výdajů v letech 2006-2011 (v mil. Kč)

Jednotlivé mandatorní výdaje jsou hodnoceny v příslušné části zprávy týkající se výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby.

6. Výdaje státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací

Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací byly zákonem č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu na rok 2011, **stanoveny ve výši 25,9 mld. Kč**; šlo o výdaje ze státního rozpočtu, tj. bez výdajů krytých příjmy ze zahraničních programů. Proti roku 2010 se jednalo o zvýšení o 0,5 mld. Kč, což představovalo nárůst o 1,97 %.

V roce 2011 byly za oblast podpory výzkumu, vývoje a inovací rozpočtovány i výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu EU a výdaje kryté z finančních mechanismů EHP/Norsko, a to v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Akademie věd ČR. **Včetně výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a EHP/Norsko činily schválené výdaje na tuto oblast 28,9 mld. Kč.**

Podíl schválených celkových výdajů z národních zdrojů na podporu výzkumu, vývoje a inovací **v přepočtu na odhad HDP** z ledna 2012 činil 0,68 % HDP, včetně výdajů krytých z rozpočtu EU a FM EHP/Norsko pak **0,75 % HDP.**

Částka stanovená zákonem č. 433/2010 Sb. byla v průběhu roku rozpočtovými opatřeními snížena o 369 mil. Kč na 25,5 mld. Kč. Šlo o rozpočtová opatření v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, kde došlo k přesunu prostředků ve prospěch veřejných vysokých škol na kompenzaci výdajů potřebných pro vytvoření možností růstu výzkumného a vývojového potenciálu.

Skutečné čerpání výdajů státního rozpočtu, bez výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norska, dosáhlo 25,8 mld. Kč, tj. 100,9 % rozpočtu po změnách. Proti roku 2010 se jednalo o zvýšení o 3,2 mld. Kč, tj. o 14,2 %. V této částce je zapojeno čerpání rezervních fondů a nároků z nespotřebovaných výdajů kapitol ve výši 6,7 mld. Kč. Celkový objem výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací, **včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko, činil 37,5 mld. Kč.** Výdaje kryté příjmy ze zahraničních zdrojů vykázaly kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – ve výši 10,6 mld. Kč, Ministerstvo průmyslu v částce 1,2 mld. Kč a Akademie věd ČR v částce 4,8 mil. Kč.

Podíl skutečných celkových výdajů z národních zdrojů, v přepočtu na odhad vývoje HDP z ledna 2012, dosáhl 0,67 % HDP, včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko pak 0,98 % HDP.

Jako **nároky z nespotřebovaných výdajů** k využití v dalších letech ve smyslu rozpočtových pravidel zůstaly kapitolám na podporu této oblasti z roku 2011 a předchozích let nevyčerpané výdaje v celkové výši 8,8 mld. Kč. Z toho národní zdroje činí 4,8 mld. Kč a zdroje kryté ze zahraničních prostředků 4,0 mld. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem byly úspory do dalších let u národních zdrojů sníženy o 0,7 mld. Kč. Nároky z nespotřebovaných výdajů kryté příjmy ze zahraničních zdrojů byly sníženy o 5 mld. Kč. Zvýšené čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů bylo způsobeno zejména čerpáním výdajů na realizaci projektů Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace.

Největší podíl výdajů na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů připadl - jako každý rok - **Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy**, které čerpalo celkem **10,6 mld. Kč**, což představovalo 105,4 % rozpočtu po změnách a zároveň 41,1 % celkového skutečného objemu podpory této oblasti z národních zdrojů. Z prostředků této kapitoly byla uvolněna institucionální podpora ve výši 6,8 mld. Kč, což představovalo zvýšení v porovnání s rokem 2010 o 1,7 mld. Kč. Účelová podpora byla uvolněna ve výši 3,8 mld. Kč, což znamenalo snížení v porovnání s rokem 2010 o 0,1 mld. Kč. Výrazné zvýšení institucionálních výdajů kapitoly a změna poměru institucionálních a účelových výdajů kapitoly byly způsobeny novelou zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, která legislativně upravuje změny schválené reformou systému výzkumu, vývoje a inovací. Na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy byla delegována působnost poskytování institucionálních výdajů pro řadu výzkumných organizací původně financovaných svými zřizovateli.

Druhé nejvyšší čerpání výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací z národních zdrojů vykázala kapitola **Akademie věd ČR**, a to ve výši 4,9 mld. Kč celkem, což představovalo oproti roku 2010 snížení o 0,1 mld. Kč, tedy na 98,0 %. Snížení výdajů této kapitoly je způsobeno postupným utlumováním účelové podpory, která již nebude od roku 2014 Akademií věd ČR poskytována.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vynaložilo na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů celkem 3,6 mld. Kč, ve srovnání s rokem 2010 se jedná o zvýšení o 0,2 mld. Kč.

Technologická agentura ČR, nová kapitola státního rozpočtu pro poskytování podpory výzkumu, vývoje a inovací, jejíž činnost byla započata koncem roku 2009, zahájila v roce 2011 poskytování účelové podpory v rámci programu Alfa ve výši 0,8 mld. Kč. Cílem programu je podpora aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti progresivních technologií, životního prostředí, energetiky a dopravy.

Z celkových výdajů, bez výdajů krytých příjmy z EU, ve výši 25,8 mld. Kč, vynaložených na podporu výzkumu, vývoje a inovací v roce 2011, připadlo na účelové výdaje 12,7 mld. Kč, tj. 49,2 % z celkového objemu podpory, a na institucionální výdaje 13,1 mld. Kč, tj. 50,8 % celku. Ve srovnání s rokem 2010 došlo k mírnému snížení podílu účelových výdajů na

celkovém objemu podpory - o 2,55 procentního bodu. Podrobnosti o využití prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v návrzích závěrečných účtů jednotlivých rozpočtových kapitol.

7. Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění

Odvětvové členění výdajů státního rozpočtu má za cíl především transparentně interpretovat směry vládní rozpočtové politiky a finanční zajištěnost jednotlivých funkcí státu. Toto členění odhlíží od všech ostatních hledisek, která do funkčního členění nepatří, a naopak agreguje jednotlivé funkční kategorie výdajů podle účelu, na které jsou prostředky státního rozpočtu vynakládány.

Přehled o výdajích SR podle odvětvového hlediska podává následující tabulka:

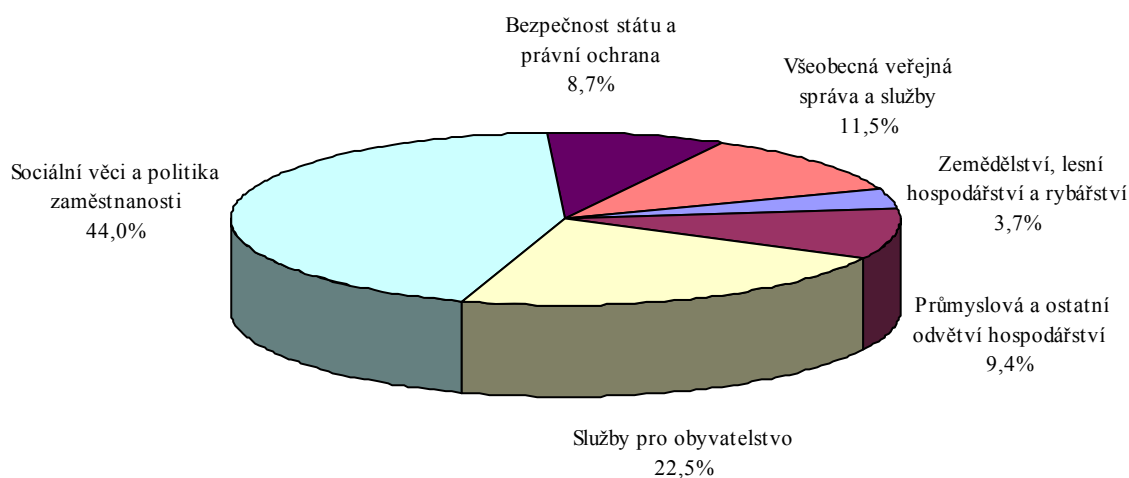
Tabulka č. 57: Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění (v mld. Kč)

Rozp. skup.	UKAZATEL	Skutečnost 2010	Rozpočet 2011 *)		Skutečnost 2011	% plnění 4:3	Index 2011/2010 4:1	Rozdíl 2011-10 4-1
			schválený	po změnách				
		1	2	3	4	5	6	7
1	Zemědělství, lesní hospodářství a rybníkářství	47,94	51,89	52,34	43,31	82,8	90,3	-4,63
	z toho: Zeměděl.a potravin.činnost a rozvoj	37,14	42,70	43,22	34,16	79,0	92,0	-2,99
2	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	108,81	97,28	108,29	108,29	100,0	99,5	-0,52
	v tom:							
	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	21,16	26,13	31,74	31,72	100,0	149,9	10,56
	Doprava	68,26	57,45	57,89	58,55	101,1	85,8	-9,71
	Vodní hospodářství	8,91	4,20	8,84	10,26	116,0	115,1	1,35
	Spoje	0,56	0,63	0,63	0,59	93,5	104,5	0,03
	Všeob. hosp. záležitostí a ost.ekon.funkce	9,92	8,86	9,19	7,18	78,1	72,3	-2,74
3	Služby pro obyvatelstvo	262,08	268,83	277,19	260,53	94,0	99,4	-1,55
	v tom:							
	Vzdělávání a školské služby	119,22	117,31	125,24	126,29	100,8	105,9	7,07
	Kultura, církev a sdělovací prostředky	8,85	8,62	9,36	9,35	100,0	105,7	0,51
	Tělovýchova a zájmová činnost	2,73	2,49	2,98	2,98	100,0	109,3	0,26
	Zdravotnictví	64,36	60,75	61,67	61,82	100,2	96,0	-2,55
	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	46,15	44,95	46,84	32,57	69,5	70,6	-13,59
	Ochrana životního prostředí	9,50	17,86	12,19	8,50	69,7	89,5	-1,00
	Ostatní výzkum a vývoj	11,24	16,84	18,89	18,99	100,5	169,0	7,75
	Ost.činnosti související se služb.pro obyvat.	0,03	0,02	0,03	0,03	100,0	x	0,00
4	Sociální věci a politika zaměstnanosti	500,22	510,82	513,78	508,95	99,1	101,7	8,74
	v tom:							
	Dávky a podpory v sociálním zabezpečení	424,39	440,23	442,35	440,31	99,5	103,8	15,91
	Politika zaměstnanosti	24,30	25,43	22,16	19,15	86,4	78,8	-5,16
	Sociální služby a společně činnosti v sociálním zabezp.a politice zaměstnanosti	51,52	45,16	49,27	49,50	100,5	96,1	-2,02
5	Bezpečnost státu a právní ochrana	111,95	99,46	100,94	101,09	100,1	90,3	-10,86
	v tom:							
	Obrana	40,69	34,86	34,92	36,56	104,7	89,9	-4,13
	Civilní připravenost na krizové stavy	2,36	2,01	2,22	2,12	95,5	89,9	-0,24
	Bezpečnosti a veřejný pořádek	40,58	36,81	36,93	36,20	98,0	89,2	-4,38
	Právní ochrana	19,87	18,85	19,72	19,19	97,3	96,6	-0,68
	Požární ochrana a integr. záchr. systém	8,44	6,92	7,14	7,02	98,2	83,1	-1,42
6	Všeobecná veřejná správa a služby	125,80	162,42	157,47	133,35	84,7	106,0	7,55
	v tom:							
	Státní moc, stát. správa, územní samospráva a politické strany	58,90	62,14	63,51	61,91	97,5	105,1	3,01
	Jiné veřejné služby a činnosti	3,34	3,44	3,60	3,43	95,4	102,7	0,09
	Finanční operace	49,10	75,25	74,30	55,97	75,3	114,0	6,88
	Ostatní činnosti	14,45	21,58	16,06	12,03	74,9	83,2	-2,42
	RYZÍ CELKEM	1 156,79	1 190,70	1 210,01	1 155,53	95,5	99,9	-1,27

*) rozpočet vč. zákona č. 97/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2011

Následující graf znázorňuje podíl jednotlivých odvětví na celkových skutečných výdajích státního rozpočtu za rok 2011:

Graf č. 23: Struktura výdajů podle jednotlivých odvětví v roce 2011

7.1. Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti

Tyto výdaje dosáhly v roce 2011 výše **509,0 mld. Kč**, což je o 8,7 mld. Kč, tj. o 1,7 %, více než v předchozím roce (v roce 2010 vzrostly o 1,0 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 44,0 %, tj. o 0,8 procentního bodu více než v roce 2010. Jejich rozpočet po změnách byl čerpán na 99,1 % (nedočerpání o 4,8 mld. Kč).

Téměř 87 % prostředků této skupiny výdajů bylo vynaloženo na dávky a podpory v sociálním zabezpečení (rozpočtový oddíl 41), které dosáhly 440,3 mld. Kč a meziročně vzrostly o 15,9 mld. Kč, tj. o 3,8 % (v roce 2010 to bylo o 0,9 %).

Z této částky připadalo 83,6 % na **dávky důchodového pojištění**, tj. 368,1 mld. Kč (meziroční nárůst o 21,9 mld. Kč, tj. o 6,3 %), z toho na starobní důchody bylo vynaloženo celkem 292,8 mld. Kč (meziroční růst o 20,7 mld. Kč), na invalidní důchody (plné i částečné) 47,7 mld. Kč (meziroční růst o 0,2 mld. Kč) a na vdovské, vdovecké a sirotčí důchody celkem 27,6 mld. Kč (meziroční růst o 0,9 mld. Kč).

Druhou váhově nejvýznamnější částku v rámci sociálního zabezpečení představují **dávky státní sociální podpory** čerpané ve výši 36,1 mld. Kč, které meziročně klesly o 4,8 mld. Kč, tj. o 11,7 %. Meziroční pokles ovlivnily nejvíce sociální příplatek (0,8 mld. Kč proti 3,1 mld. Kč v roce 2010), rodičovský příspěvek (25,7 mld. Kč proti 27,8 mld. Kč v roce 2010) a porodné (0,3 mld. Kč proti 1,6 mld. Kč v roce 2010). Další výdaje zahrnují především příspěvek na bydlení (4,6 mld. Kč při růstu o 1,1 mld. Kč), přídavek na dítě (3,5 mld. Kč při poklesu o 0,4 mld. Kč) a dávky péče o dítě (1,1 mld. Kč při růstu o 0,1 mld. Kč).

Dalším významným pododdílem jsou **dávky nemocenského pojištění**. Objem 21,7 mld. Kč znamenal meziroční snížení o 1,3 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Pokles ovlivnila zákonná změna, kdy se prodloužila doba poskytování náhrady mzdy (platu) a odměn zaměstnavatelem z prvních 14 na prvních 21 dnů. Byly tvořeny zejména položkami nemocenského ve výši 13,5 mld. Kč (meziroční pokles o 1,6 mld. Kč), peněžité pomoci v mateřství ve výši 7,6 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč) a podpory při ošetřování člena rodiny ve výši 0,6 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč).

V rámci tohoto oddílu bylo mimo jiné ještě vyplaceno 7,9 mld. Kč (růst o 0,4 mld. Kč) na **zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru** a 5,6 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč) na **státní příspěvky na důchodové připojištění**.

Výdaje na politiku zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 42) dosáhly v roce 2011 výše **19,1 mld. Kč** a proti roku 2010 klesly o 5,2 mld. Kč, tj. o 21,2 % (v roce 2010 klesly o 2,2 %).

Z nich **podpora v nezaměstnanosti** v objemu 10,3 mld. Kč (pokles o 3,0 mld. Kč proti roku 2010) představovala především hmotné zabezpečení osob v nezaměstnanosti (podpory) a zvýšení ke hmotnému zabezpečení na manželku a děti osobám se změněnou pracovní schopností.

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti v celkově vynaložené částce 3,8 mld. Kč klesly o 2,4 mld. Kč a byly použity zejména na veřejně prospěšné práce (1,0 mld. Kč), na cílené programy k řešení nezaměstnanosti (1,0 mld. Kč), na tvorbu společensky účelných pracovních míst (0,8 mld. Kč), na rekvalifikace (0,3 mld. Kč) a na podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů (0,3 mld. Kč).

Třetím nejvýznamnějším pododdílem politiky zaměstnanosti byly příspěvky na zaměstnávání zdravotně postižených občanů ve výši 3,3 mld. Kč (meziročně růst o 0,6 mld. Kč).

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace ve výši 1,3 mld. Kč byly vyplaceny zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy.

Ze státního rozpočtu bylo také uhrazeno 0,4 mld. Kč jako úhrada mezd zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.

Výdaje na sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 43), které představují nikoliv přímé dávky a podpory, ale výdaje na činnosti a služby zaměřené na určité sociální skupiny obyvatelstva nebo sociální programy, dosáhly v roce 2011 celkové výše **49,5 mld. Kč** a proti předchozímu roku klesly o 2,0 mld. Kč, tj. o 3,9 % (v roce 2010 vzrostly o 1,5 mld. Kč). Velkou část těchto výdajů tvoří transfery obcím na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým. Tyto výdaje dosáhly v roce 2011 výše 25,3 mld. Kč (v roce 2010 to bylo 25,7 mld. Kč). V rámci tohoto okruhu výdajů byly dále financovány výdaje na činnost České správy sociálního zabezpečení včetně jejich okresních složek a úřadů práce ve výši 9,5 mld. Kč (meziroční pokles o 2,5 mld. Kč). Na služby sociální péče bylo vynaloženo 6,0 mld. Kč, z toho na domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem připadlo 4,6 mld. Kč. Na sociální péči a pomoc dětem a mládeži šlo 0,9 mld. Kč, dalších 0,5 mld. Kč směřovalo na služby sociální prevence (krizová pomoc, azylové domy, atd.).

7.2. Výdaje na služby pro obyvatelstvo

Výdaje na služby pro obyvatelstvo zahrnují výdaje na vzdělávání a školské služby, kulturu, církev a sdělovací prostředky, tělovýchovu a zájmovou činnost, zdravotnictví, bydlení, komunální služby a územní rozvoj, ochranu životního prostředí, na podporu výzkumu, vývoje a inovací uvedených oblastí a podporu výzkumu, vývoje a inovací odvětvově nespecifikovanou. Prostředky na tyto účely jsou poskytovány rozpočtovými kapitolami přímo nebo prostřednictvím rozpočtů územních samosprávných celků. **Výdaje na služby pro obyvatelstvo dosáhly v roce 2011 částky 260,5 mld. Kč** a meziročně klesly o 1,6 mld. Kč, tj. o 0,6 % (v roce 2010 vzrostly o 4,4 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 22,5 % (v roce 2010 to bylo 22,7 %). Jejich rozpočet po změnách byl vyčerpán na 94,0 % (nedočerpání o 16,7 mld. Kč).

Objemově nejvýznamnější část těchto výdajů (48,5 %) představovaly výdaje na vzdělávání a školské služby (rozpočtový oddíl 31 a 32) – celkem dosáhly **126,3 mld. Kč** při

meziročním růstu o 7,1 mld. Kč, tj. o 5,9 % (v roce 2010 klesly o 4,4 %). Většina této částky směřovala do paragrafu „Ostatní záležitosti vzdělávání“, v rámci kterého bylo vyplaceno 85,3 mld. Kč (při meziročním růstu o 4,2 mld. Kč). V naprosté většině (76,4 mld. Kč) šlo o transferované prostředky z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy územním samosprávným celkům, na které přešla působnost především v oblasti zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání. Takto vysoká částka v tomto pododdíle souvisí s reformou veřejné správy v roce 2003, kdy došlo k převedení jak majetku a zřizovatelských funkcí k nim, tak i jejich financování na kraje. Na zařízení vysokoškolského vzdělávání bylo vynaloženo celkem 34,2 mld. Kč (o 1,9 mld. Kč více než v roce 2010), z toho na činnost vysokých škol (bez podpory výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách) 23,8 mld. Kč.

Výdaje na zdravotnictví (rozpočtový oddíl 35) financované ze státního rozpočtu dosáhly v roce 2011 v souhrnu **61,8 mld. Kč** a byly o 2,5 mld. Kč, tj. o 4,0 %, pod úrovní roku 2010 (v roce 2010 vzrostly o 4,3 %). Největší objem představují výdaje na "ostatní činnosti" (52,9 mld. Kč), zahrnující zejména platbu státu na zdravotní pojištění nevýdělečných osob ve výši 52,7 mld. Kč (ve stejné výši jako v roce 2010). Výdaje na ústavní péči dosáhly v roce 2011 výše 2,5 mld. Kč a proti roku 2010 klesly o 2,4 mld. Kč. Z toho na fakultní a ostatní nemocnice směřovalo 2,2 mld. Kč (pokles o 1,8 mld. Kč). Výdaje na zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví dosáhly celkem 1,8 mld. Kč. Z nich bylo ve prospěch hygienické služby poskytnuto 1,1 mld. Kč a záchranné službě 0,5 mld. Kč.

Na bydlení, komunální služby a územní rozvoj (rozpočtový oddíl 36) bylo v roce 2011 z prostředků státního rozpočtu vynaloženo celkem **32,6 mld. Kč**, tj. o 13,6 mld. Kč, tj. o 29,4 %, méně než v předchozím roce (v roce 2010 to bylo o 40,4 % více). **Podpora stavebního spojení formou státních příspěvků v roce 2011 dosáhla 10,7 mld. Kč** (v roce 2010 bylo 11,7 mld. Kč). Na paragrafu „Mezinárodní spolupráce v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje“ bylo v rámci kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj čerpáno 17,6 mld. Kč (šlo především o investice do Regionálních operačních programů spolufinancovaných z prostředků EU). V rámci kapitálových výdajů bylo vynaloženo do oblasti bytového hospodářství 0,4 mld. Kč (výdaje na výstavbu bytů, podpora ze strany státu obcím na výstavbu bytů, včetně nákupu pozemků na tuto výstavbu).

Na kulturu, církve a sdělovací prostředky (rozpočtový oddíl 33) bylo v roce 2011 vynaloženo **9,4 mld. Kč**, což je o 0,5 mld. Kč, tj. o 5,7 %, více než v předchozím roce (v roce 2010 meziročně klesly o 3,1 %). Z celkového objemu připadlo (převážně formou transferů příspěvkovým organizacím) nejvíce prostředků muzeím a galeriím (1,6 mld. Kč), na činnosti knihovnické (1,6 mld. Kč), na činnost registrovaných církví a náboženských společností (1,4 mld. Kč), na činnost památkových ústavů, hradů a zámků (0,9 mld. Kč), na divadelní činnost (0,8 mld. Kč), na zachování a obnovu kulturních památek (0,6 mld. Kč), na Pražský hrad (0,2 mld. Kč), atd.

Výdaje na ochranu životního prostředí (rozpočtový oddíl 37) dosáhly **8,5 mld. Kč** a proti roku 2010 klesly o 1,0 mld. Kč, tj. o 10,5 %. Nejvíce prostředků bylo vynaloženo na ochranu přírody a krajiny – 4,1 mld. Kč, z nichž velká část plynula do ochrany chráněné části přírody (1,0 mld. Kč) a do protierozní, protilavinové a protipožární ochrany (1,2 mld. Kč). Výdaje na nakládání s odpady dosáhly 1,5 mld. Kč. Další prostředky byly vynaloženy na ochranu a sanaci půdy a podzemní vody – 0,5 mld. Kč, na ochranu ovzduší a klimatu – 0,3 mld. Kč, na výzkum životního prostředí – 0,2 mld. Kč a v neposlední řadě na správu v ochraně životního prostředí – 1,2 mld. Kč.

Tělovýchova a zájmová činnost (rozpočtový oddíl 34) byla v roce 2011 financována částkou **3,0 mld. Kč**, což je o 0,3 mld. Kč, tj. o 9,3 %, více než v předchozím roce. Nejvíce prostředků – 1,4 mld. Kč bylo vynaloženo na "ostatní tělovýchovnou činnost" (§ 3419), která zahrnuje

např. podporu státu sportovním oddílům, výdaje na konání sportovních akcí apod. Na rozvoj státní sportovní reprezentace bylo vynaloženo 1,2 mld. Kč. Na využití volného času dětí a mládeže bylo věnováno 0,3 mld. Kč v rámci podpory činnosti domů dětí a mládeže, stanic mladých techniků, dětských hřišť apod.

7.3. Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství (rozpočtová skupina 1) **a na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství** (rozpočtová skupina 2) dosáhly v roce 2011 celkové výše **151,6 mld. Kč**, což představovalo 13,1 % všech výdajů státního rozpočtu (v roce 2010 to bylo 13,6 %) a meziročně klesly o 5,1 mld. Kč, tj. o 3,3 % (v roce 2010 meziročně klesly o 3,9 %).

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství (rozpočtový oddíl 10) činily **43,3 mld. Kč** a klesly o 4,6 mld. Kč, tj. o 9,7 %. V tomto oddílu byly čerpány zejména výdaje na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj ve výši 34,2 mld. Kč (v roce 2010 to bylo o 3,0 mld. Kč více). V rámci tohoto pododdílu se projeví především transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF) ve výši 32,0 mld. Kč (celkem v rámci skupiny 34,0 mld. Kč) a také transfery podnikatelským subjektům ve výši 1,4 mld. Kč.

Na regulaci zemědělské produkce, organizaci trhu a poskytování podpor bylo použito 2,0 mld. Kč (vše ve formě transferů SZIF), na lesní hospodářství 0,6 mld. Kč, na správu v zemědělství 4,2 mld. Kč, na podporu výzkumu, vývoje a inovací v zemědělství a lesnictví 0,8 mld. Kč.

Na dopravu (rozpočtový oddíl 22) bylo ze státního rozpočtu poskytnuto **58,5 mld. Kč**, což bylo o 9,7 mld. Kč (o 14,2 %) méně než v roce 2010. Na poklesu se podílely zejména transfery SFDI, které činily 35,0 mld. Kč, což je o 12,6 mld. Kč méně než v roce 2010. Výdaje do železniční dopravy dosáhly 18,1 mld. Kč (meziroční růst o 6,3 mld. Kč). Tento růst byl ovlivněn splacením emise dluhopisů vydaných v roce 2004 Správou železniční dopravní cesty, s.o., ve výši 7,2 mld. Kč (jistina 7 mld. Kč a úroky 0,2 mld. Kč), a to na základě ručení podle zákona č. 77/2002 Sb. Došlo také ke splacení dalšího úvěru SŽDC, s.o., určeného na financování modernizace a výstavby I. Železničního koridoru ve výši 2,4 mld. Kč. V rámci železniční dopravy činily transfery podnikatelským subjektům 5,8 mld. Kč (šlo především o úhradu ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě ve výši 4,1 mld. Kč poskytnuté dopravci České dráhy, a.s. a o příspěvek na dopravní cestu nehraný ze Státního fondu dopravní infrastruktury ve výši 1,2 mld. Kč pro Správu železniční dopravní cesty, s.o.), transfery obcím a krajům 2,6 mld. Kč a realizace státních záruk 9,6 mld. Kč. Výdaje do pozemních komunikací dosáhly 3,1 mld. Kč (z toho 1,6 mld. Kč představovalo úhradu závazku z úvěru poskytnutého EIB na infrastrukturální projekty, kde jako finanční manažer a zároveň formální dlužník vystupuje ČMZRB). Z této částky směřovalo 1,4 mld. Kč na dálnice a 1,7 mld. Kč na silnice. Výdaje na správu v dopravě v roce 2011 činily 1,3 mld. Kč.

Výdaje státního rozpočtu na průmysl, stavebnictví, obchod a služby (rozpočtový oddíl 21) dosáhly **31,7 mld. Kč**, což je o 10,6 mld. Kč, tj. o 49,9 % více než v roce 2010. Tento nárůst souvisí se schválením zákona č. 97/2011 Sb., kterým se mění zákon o státním rozpočtu ČR na rok 2011 (popsáno již v části I.1). V této souvislosti nově vznikl v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu závazný ukazatel „Dotace na obnovitelné zdroje energie“ (rozpočet 11,7 mld. Kč, skutečnost dosáhla 8,8 mld. Kč). Dále sem patří především výdaje do ostatních odvětvových a oborových záležitostí v průmyslu a stavebnictví (opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti průmyslového odvětví, podpora podnikání a inovací, atd.) ve výši 10,2 mld. Kč. Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací v této oblasti dosáhly 4,8 mld.

Kč. Část výdajů v rámci tohoto oddílu připadla na záležitosti těžebního průmyslu a energetiky, v rámci kterých bylo vynaloženo 2,8 mld. Kč na programy úspor energie a obnovitelných zdrojů (v roce 2010 to bylo 2,1 mld. Kč) a 0,7 mld. Kč na útlum uhelného hornictví. Na přímou podporu exportu směřovalo 1,5 mld. Kč. Na činnost ústředních a ostatních orgánů státní správy v těchto odvětvích bylo vynaloženo 10,6 mld. Kč (včetně již zmíněných 8,8 mld. Kč určených na dotace na obnovitelné zdroje energie), což je o 8,7 mld. Kč více než v roce 2010.

Vodní hospodářství (rozpočtový oddíl 23) se na výdajích státního rozpočtu v roce 2011 podílelo částkou **10,3 mld. Kč** při meziročním růstu o 1,3 mld. Kč, tj. o 15,1 %. Z této částky bylo použito na úpravy vodních toků a vodohospodářská díla 1,4 mld. Kč. Na odvádění a čištění odpadních vod bylo vynaloženo 7,6 mld. Kč a na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, tj. zejména vodárenskou infrastrukturou, 0,6 mld. Kč. Na vodní díla v zemědělské krajině směřovalo 0,6 mld. Kč. Z celkové částky představovaly kapitálové výdaje 8,6 mld. Kč.

Na odvětví spoju (rozpočtový oddíl 24) bylo vynaloženo **0,6 mld. Kč**, což je o 4,5 % více než v předchozím roce. Většina prostředků (přes 0,4 mld. Kč) byla vynaložena na správu ve spojích (činnost Českého telekomunikačního úřadu).

Součástí této skupiny výdajů jsou též **výdaje na všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce** (rozpočtový oddíl 25). Tyto výdaje dosáhly částky **7,2 mld. Kč** a proti roku 2010 klesly o 2,7 mld. Kč, tj. o 27,7 %. Patří sem např. výdaje na činnost Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Úřadu průmyslového vlastnictví (0,8 mld. Kč), na činnost ostatních orgánů státní správy v oblasti zeměměřictví a katastru (2,3 mld. Kč), na činnosti po zrušeném Fondu národního majetku a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (1,5 mld. Kč) a na další činnosti ústředních orgánů státní správy v oblasti hospodářství, normalizace, standardizace a metrologie, v oblasti bezpečnosti práce apod. Na služby v oblasti meteorologie směřovalo 0,5 mld. Kč. Do této skupiny patří i platba státní záruky ve prospěch ČSOB ve výši 132 mil. Kč podle Smlouvy a státní záruky, uzavřené v souvislosti s převzetím aktiv bývalé IPB (ve věci pohledávek Southfolk Holding Ltd., Česká konsolidační a O.D. trading).

7.4. Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu

Výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly celkové částky **101,1 mld. Kč**, což proti roku 2010 představuje pokles o 10,9 mld. Kč, tj. o 9,7 % (v roce 2010 pokles o 9,8 %), a podíl na celkových výdajích státního rozpočtu 8,7 % (v roce 2010 to bylo 9,7 %).

Velká část těchto výdajů (36,2 %) připadla **na obranu** (rozpočtový oddíl 51), na kterou bylo vynaloženo **36,6 mld. Kč** při meziročním poklesu o 4,1 mld. Kč, tj. o 10,1 %. Z částky 36,6 mld. Kč činily běžné výdaje 30,3 mld. Kč a kapitálové výdaje 6,3 mld. Kč. Na činnost jednotlivých složek Armády České republiky bylo vynaloženo celkem 27,2 mld. Kč (meziroční pokles o 3,3 mld. Kč především vlivem nižších výdajů na platy a neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů), na mezinárodní spolupráci v obraně a zahraniční vojenskou pomoc 3,2 mld. Kč, na činnost Vojenské policie a Vojenského zpravodajství 2,8 mld. Kč a na státní správu ve vojenské obraně 1,8 mld. Kč.

Na bezpečnost a veřejný pořádek (rozpočtový oddíl 53) vynaložil státní rozpočet celkem **36,2 mld. Kč** při meziročním poklesu o 4,4 mld. Kč, tj. o 10,8 %. Z toho 30,6 mld. Kč (o 4,5 mld. Kč méně než v roce 2010 - především vlivem nižších výdajů na platy a neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů) směřovalo na výdaje na policii, obecní policii a na Bezpečnostní informační službu a 5,5 mld. Kč na činnost Ministerstva vnitra.

Na právní ochranu (rozpočtový oddíl 54) bylo čerpáno **19,2 mld. Kč** při meziročním poklesu o 0,7 mld. Kč, tj. o 3,4 %. Z této částky bylo vynaloženo na soudnictví (včetně ústavního soudnictví) 9,7 mld. Kč (meziročně na stejné úrovni), na vězeňství 6,4 mld. Kč (pokles o 0,4 mld. Kč) a na státní zastupitelství 2,0 mld. Kč (pokles o 0,1 mld. Kč). Na správu v oblasti právní ochrany směřovalo 0,8 mld. Kč.

Na požární ochranu a integrovaný záchranný systém (rozpočtový oddíl 55) bylo v roce 2011 vynaloženo **7,0 mld. Kč**, což je o 1,4 mld. Kč, tj. o 16,9 %, méně než v předchozím roce. Naprostá většina těchto prostředků směřovala do oblasti profesionálních složek útvarů požární ochrany (6,4 mld. Kč při meziročním poklesu o 1,1 mld. Kč), dále na vzdělávací a technická zařízení požární ochrany (0,3 mld. Kč), na činnost Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru (0,2 mld. Kč), na podporu jednotek sborů dobrovolných hasičů (0,1 mld. Kč) atd.

Na civilní připravenost na krizové stavy (rozpočtový oddíl 52) bylo čerpáno **2,1 mld. Kč**, což představuje meziroční pokles o 0,2 mld. Kč, tj. o 10,1 %. Prostředky byly použity zejména v souvislosti s porizováním, obměňováním a ochraňováním státních hmotných rezerv (1,8 mld. Kč) a na státní správu v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (0,2 mld. Kč).

7.5. Výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby

Celkové výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly v roce 2011 hodnoty **133,3 mld. Kč** a byly tak o 7,6 mld. Kč, tj. o 6,0 %, vyšší než v předchozím roce (v roce 2010 to bylo meziročně o 5,5 % méně). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 11,5 %, zatímco v roce 2010 to bylo 10,9 %.

Na státní moc, státní správu, územní samosprávu a politické strany (rozpočtový oddíl 61) bylo vynaloženo celkem **61,9 mld. Kč**, tj. o 3,0 mld. Kč (o 5,1 %) více než v roce 2010. Z toho 55,0 mld. Kč (v roce 2010 to bylo 49,9 mld. Kč) se čerpalo v pododdíle 614 „Všeobecná vnitřní správa“. Zde se nejvíce projevíly odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU podle DPH a HNP, které dosáhly 36,3 mld. Kč (o 4,0 mld. Kč více než v roce 2010). Další výdaje byly použity na činnost GFŘ, finančních ředitelství a finančních úřadů (8,0 mld. Kč) a na činnost GRČ, celních ředitelství a celních úřadů 3,6 mld. Kč. Na činnost Českého statistického úřadu směřovalo 1,2 mld. Kč, na činnost Úřadu vlády ČR 0,6 mld. Kč. V rámci jiných pododdílů směřovaly další prostředky na zastupitelství a stálé mise ČR v zahraničí 2,9 mld. Kč, na zastupitelské orgány (Parlament, volby do Parlamentu, do zastupitelstev územních samosprávných celků) 1,6 mld. Kč a na činnost politických stran a hnutí bylo vynaloženo celkem 0,5 mld. Kč.

Další součást výdajů této skupiny tvořily tzv. **finanční operace** (rozpočtový oddíl 63) – celkem **56,0 mld. Kč**, což je o 6,9 mld. Kč, tj. o 14,0 %, méně než v roce 2010. Na této sumě se nejvíce podílely výdaje státního rozpočtu na dluhovou službu státu (úroky, poplatky) ve výši 55,6 mld. Kč (meziročně vzrostly o 6,9 mld. Kč).

Výdaje na ostatní činnosti (rozpočtový oddíl 64) dosáhly v roce 2011 částky **12,0 mld. Kč** a meziročně klesly o 2,4 mld. Kč, tj. o 16,8 %. V rámci tohoto oddílu byly, v souladu se zákonem o státním rozpočtu na rok 2011, poskytnuty zejména neinvestiční transfery v rámci souhrnného dotačního vztahu, a to obcím (vč. hl. m. Praha) ve výši 10,1 mld. Kč a krajům 1,1 mld. Kč.

Na jiné veřejné služby a činnosti (rozpočtový oddíl 62) bylo vynaloženo celkem **3,4 mld. Kč** při meziročním růstu o 0,1 mld. Kč. Členské příspěvky mezinárodním organizacím, které nemají povahu nadnárodního orgánu (např. OSN), dosáhly 1,4 mld. Kč. Na rozvojovou

zahraniční pomoc bylo vynaloženo 0,6 mld. Kč, na humanitární zahraniční pomoc 0,4 mld. Kč. Patří sem i archivní činnost s objemem vyčerpaných prostředků 0,7 mld. Kč.

Součástí výdajů státního rozpočtu jsou i **výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací**, které jsou v rozpočtové skladbě z hlediska jejího odvětvového třídění obsaženy v podstatě v každém výše uvedeném oddílu – jde o tzv. vědní paragraf (v rozpočtové skladbě zpravidla vymezen koncovým dvojčíslem 80). Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou dále samostatně sledovány na § 3801 (Akademie věd ČR), na § 3802 (Grantová agentura ČR), na § 3803 (Technologická agentura ČR), na § 3809 (Ostatní výzkum a vývoj odvětvově nespecifikovaný) a na § 3212 (Výzkum a vývoj na vysokých školách).

Celkem byly ze státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací (včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko) **vynaloženy v roce 2011 prostředky ve výši 37,5 mld. Kč** (plnění na 106,4 % rozpočtu po změnách) a proti roku 2010 vzrostly o 12,7 mld. Kč, tj. o 50,8 %. Meziroční růst ovlivnilo především čerpání prostředků v rámci kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (růst z 10,5 mld. Kč v roce 2010 na 21,2 mld. Kč v roce 2011 – výrazně se na tom podílel zejména Operační program výzkum a vývoj pro inovace). Podíl výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací na souhrnných výdajích státního rozpočtu v roce 2011 představoval 3,2 % (v roce 2010 to bylo 2,2 %).

Podrobnější informace o výdajích na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v části III.6 této zprávy.

8. Vyhodnocení projektů PPP - Partnerství veřejného a soukromého sektoru a dlouhodobých nadlimitních veřejných zakázek (podle § 156 zákona o veřejných zakázkách)

Oblast koncesních projektů v České republice upravuje zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), účinný od 1.7.2006. Dále na základě novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, účinné od 15.9.2010, vydává Ministerstvo financí stanovisko také k veřejným zakázkám, jejichž hodnota činí nejméně 500 mil. Kč a smlouva je uzavírána nejméně na 5 let, nebo na dobu neurčitou. Veřejné zakázky splňující tato kritéria podléhají podobnému režimu jako koncesní projekty (viz § 156 zákona o veřejných zakázkách).

Zadavatele, kteří připravují PPP projekty podle koncesního zákona, lze rozdělit do dvou skupin:

První skupina zahrnuje projekty, kde je veřejným zadavatelem stát – tedy Česká republika, státní příspěvková organizace či jiná právnická osoba dle § 2 odst. 1 písm. d) koncesního zákona. Příprava projektů řadících se do první skupiny byla buď zrušena (projekt výstavby a provozu Věznice s ostrahou v Rapoticích u Brna v hodnotě 2,643 mld. Kč byl ukončen usnesením vlády č. 404/2011 ze dne 2. června 2011) nebo je práce na těchto projektech v současné době pozastavena (jedná se například o projekt výstavby dálnice D3 a rychlostní silnice R3 v hodnotě 59 mld. Kč, projekt výstavby a provozu Justičního areálu v Ústí nad Labem v hodnotě 4,364 mld. Kč).

Na úrovni státu byla uzavřena pouze jedna koncesní smlouva, jejímž předmětem byla výstavba a provozování ubytovny personálu, ubytovny hotelového typu a parkoviště v areálu Ústřední vojenské nemocnice v Praze Střešovicích (UVN). Koncesní smlouva byla schválena usnesením vlády č. 375 ze dne 24. května 2010. Tento projekt však byl 17. srpna 2011 usnesením vlády č. 627 zrušen.

Mezi projekty státu byla dále řazena i komplexní zakázka s názvem Odstranění některých ekologických zátěží vzniklých před privatizací, jejímž zadavatelem bylo Ministerstvo financí. Jednalo se o veřejnou zakázku na odstranění ekologických škod vzniklých před privatizací, jejichž odstranění Česká republika garantuje. Koncesní projekt byl schválen usnesením vlády č. 1480 z 24. listopadu 2008. Usnesením vlády č. 1251 z 5. října 2009 byla stanovena komise pro posouzení a hodnocení nabídek uchazečů. Ministr financí v souladu se zákonem o veřejných zakázkách rozhodl o výběru nejvhodnější nabídky. Zvítězila společnost Marius Pedersen Engineering a.s. Vláda svým usnesením č. 956 ze dne 21. prosince 2011 neschválila smlouvu na plnění této veřejné zakázky a uložila ministru financí zrušit zadávací řízení.

Do druhé skupiny zadavatelů připravujících PPP projekty podle koncesního zákona jsou řazeny koncesní projekty územních samosprávných celků nebo příspěvkových organizací, u nichž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek. K uzavření nebo změně koncesních smluv těmito zadavateli vydává Ministerstvo financí stanovisko podle § 30 koncesního zákona. Informace o koncesních projektech územních samosprávných celků čerpá Ministerstvo financí ze žádostí zadavatelů o stanovisko k uzavření nebo změně koncesní smlouvy a z Informačního systému o veřejných zakázkách provozovaného Ministerstvem pro místní rozvoj.

Ministerstvo financí vydalo podle § 30 koncesního zákona k 31.12.2011 dosud 59 stanovisek ke smlouvám, jejichž souhrnná předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy překračuje 50 mld. Kč. Struktura těchto projektů podle odvětví je uvedena v následující tabulce:

Tabulka č. 58: Přehled PPP projektů územních samosprávných celků

Předmět koncesní smlouvy	Předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy v Kč	Podíl na celkové hodnotě koncesních projektů	Počet vydaných stanovisek
Vodohospodářství	43 273 996 853	85 %	36
Energie	2 941 404 000	6 %	6
Sociální služby	999 831 000	2 %	2
Ostatní	3 381 873 518	7 %	15
CELKEM	50 597 105 371	100 %	59

Stav k 31.12.2011

Na základě zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, konkrétně § 156, vydává Ministerstvo financí stanovisko k veřejným zakázkám, jejichž hodnota činí nejméně 500 mil. Kč a smlouva je uzavírána nejméně na 5 let, nebo na dobu neurčitou. Přehled těchto projektů je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 59: Přehled projektů splňujících podmínky § 156 zákona o veřejných zakázkách

Projekt	Specifikace projektu	Předpokládaná hodnota bez DPH
Jihomoravský kraj	Výběr dopravců pro uzavření smluv o veřejných službách v přepravě cestujících ve veřejné linkové osobní dopravě v rámci IDS JMK	5 530 mil. Kč
Lesy České republiky, s.p.	Provádění lesnických činností s prodejem dříví "při pni" (117 částí) pro rok 2012+	7 615 mil. Kč
Hl. m. Praha	Zajištění systému nakládání s komunálním odpadem na území hl. m. Prahy od roku 2012	13 200 mil. Kč